1. Prezentarea cercetării

- Barometrul de Opinie Publică
- Metodologia cercetării
- Fundaţia pentru o Societate Deschisă

2. Stare de spirit

- Direcţia
- Venituri, săraci şi bogaţi
- Stare de spirit: despre fericire
- Reuşita în viaţă

3. Încredere şi vot

- Opţiuni electorale mai 2005
- Încrederea în instituţii şi personalităţi şi partide politice
- Evaluarea activităţii guvernului

4. Opinii despre sistemul politic

- Opinii despre democraţie şi sistemul electoral
- Interes faţă de politică şi participarea la viaţa politică
- Opinii despre politicieni şi partide

5. Percepţii asupra corupţiei

- Localizarea corupţiei
- Evaluarea activităţii instituţiilor publice în lupta împotriva corupţiei

Barometrul de Opinie Publică

Barometrul de Opinie Publică (BOP) este un program de cercetare şi analiză a opiniei publice a cărui misiune este de a contribui la consolidarea legăturilor dintre structurile puterii şi societate în ansamblul său, clarificând temele cheie care trebuie să se regăsească pe agenda ONG-urilor şi instituţiilor publice, punând la dispoziţia celor interesaţi datele necesare pentru elaborarea profesionistă a politicilor publice şi oferind analize riguroase ale rezultatelor, în beneficiul publicului.

Barometrul este cel mai vechi program activ al Fundaţiei pentru o Societate Deschisă. BOP a fost lansat în 1994 ca un set de cercetări reprezentative la nivel naţional aceasta este cea de-a 29-a ediţie. Începând cu anul 1998 frecvenţa cercetărilor este de două pe an, în mai-iunie şi în octombrie-noiembrie. Schema de eşantionare folosită pentru selecţia persoanelor a fost standardizată începând cu anul 1995, fiind astfel posibilă compararea datelor de la diverse valuri de cercetare. Schema standard de eşantionare a fost realizată de prof. univ. dr. Dumitru Sandu.

Instrumentele metodologice (eşantionul, chestionarele) şi analiza datelor culese sunt realizate de o comisie de experţi independenţi, numită Juriul Barometrului. Culegerea datelor este efectuată de unul sau mai multe institute de cercetare, selectate pe baza unei licitaţii. Un alt institut asigură controlul culegerii datelor, iar Juriul Barometrului realizează o ultima verificare, pe baza consistenţei relaţiilor dintre date şi prin compararea structurii eşantionului cu datele INS

În prezent, juriul este alcătuit din: **Gabriel Bădescu, Mircea Comşa, Cristian Pîrvulescu, Dumitru Sandu, Manuela Stănculescu** si **Cosima Rughiniş**, cărora li se adaugă coordonatorul programului, **Ovidiu Voicu**.

Pentru această ediţie, culegerea şi introducerea datelor au fost realizate de **The Gallup Organization România** Controlul culegerii datelor a fost coordonat de **AB Research Group**. Prelucrarea statistică şi prezentarea grafică au fost realizate de **The Gallup Organization România**. Textele care însoţesc prezentarea de faţă au fost concepute de **Ovidiu Voicu.**

Chestionarul, bazele de date şi analizele Barometrului sunt disponibile gratuit în format electronic, pe site-ul Fundaţiei pentru o Societate Deschisă, www.osf.ro.

Materialele prezentate în cadrul acestei conferinţe prezintă selectiv analiza primară a datelor culese. Pentru a colabora în vederea dezvoltării unor materiale mai ample pe una din temele prezentate, vă rugăm să ne contactaţi:

Ovidiu Voicu
Coordonator de programe
Str. Caderea Bastiliei nr. 33 Bucuresti, 010623 Romania
Tel. (40) -21 - 212 11 01, 212 11 02, 212 11 03, 212 11 04, 212 11 05
Fax. (40) - 21 - 212 10 32
E-mail: ovoicu@osf.ro

Metodologia cercetării (mai 2005)

- **Volumul eşantionului:** 1800 persoane de 18 ani şi peste
- **Tipul eşantionului:** eşantion stratificat, probabilist, tri-stadial
- **Criterii de stratificare:** 18 arii culturale grupate pe provincii istorice, mediu rezidenţial (urban - rural), mărimea localităţilor urbane (4 tipuri), gradul de dezvoltare al localităţilor rurale (3 categorii).
- **Eşantionare:** selecţie probabilistă a localităţilor, a punctelor de eşantionare (secţii de votare) şi a persoanelor. Pentru selecţia persoanelor au fost utilizate în principal ultimele liste electorale. Eşantionul menţine principiile de proiectare ale eşantioanelor BOP din anii anteriori (1995-2002):
  - stratificare în funcţie de aria culturală si tipul de localitate (18*7= 126 straturi teoretic posibile);
  - definirea a trei tipuri de unităţi de eşantionare: localităţi, secţii de votare, persoane adulte;
  - selecţie aleatoare în toate stadiile de eşantionare,
  - folosirea listelor electorale drept cadru de eşantionare în stadiul final.
- **Reprezentativitate:** eşantionul este reprezentativ pentru populaţia adultă neinstituţionalizată a României, cu o eroare tolerată de ± 2,3 %.
- **Validare:** eşantionul a fost validat pe baza datelor INS şi a recensământului populaţiei 1992 şi 2002.
- Valorile prezentate sunt cele rezultate direct din teren (nu s-au făcut ponderări).
- Interviurile s-au desfăşurat la domiciliile subiecţilor.
- Listele cu personalităţi politice au fost întocmite de juriu.
- Unele întrebări au fost precedate de întrebări filtru, care au redus numărul de subiecţi chestionaţi. În prezentarea grafică din acest caiet astfel de întrebări au în partea din dreapta jos specificaţia "N=", acest număr reprezentând baza de calcul
- **Ancheta de teren:** 6-19 mai 2005.

FUNDAŢIA PENTRU O SOCIETATE DESCHISĂ

FUNDAŢIA PENTRU O SOCIETATE DESCHISĂ

MISIUNE

Fundaţia pentru o Societate Deschisă - România (FSD) este o organizaţie neguvernamentală, apolitică şi non-profit care susţine valorile democraţiei, libertăţii individuale şi a respectului faţă de lege, de drepturile omului şi de minorităţi, încurajează exprimarea opiniilor minoritare şi promovează responsabilitatea şi echitatea socială, îndeplinindu-şi astfel misiunea de a sprijini dezvoltarea unei societăţi deschise în România.

OBIECTIVE

Prin programele sale FSD urmăreşte:

- dezvoltarea instituţiilor democratice;
- respectarea drepturilor omului şi minorităţilor;
- pluralismul în spaţiul politic;
- reforma politicilor publice în toate domeniile esenţiale vieţii sociale;
- sprijinirea procesului de integrare a României în structurile europene.

PROGRAME

Fundaţia pentru o Societate Deschisă derulează următoarele programe:

- Programe de cercetare şi statistică: Barometrul de Opinie Publică;
- Programe de finanţare: Programul Est-Est de sprijinire a schimburilor regionale;
- „Campaniile Societăţii Deschise", program care sprijină activităţile de campanii şi advocacy ale actorilor non-statali;
- Şcoli de vară, burse şi suplimentări de burse la nivel universitar şi post-universitar;
- Programul de fellowship pentru absolvenţii programelor de burse ale Fundaţiei pentru o Societate Deschisă.
- Programul „Finanţează transparent!", care promovează transparenţa în circuitul fondurilor publice şi private.

BUGET

Fondurile investite de Fundaţia pentru o Societate Deschisă în România din 1990 şi până astăzi se ridică la aproape 117.200.000 USD. Bugetul alocat Fundaţiei pe anul 2004 a fost de aproximativ 3.000.000 USD.

CONSILIUL NAŢIONAL

Decizia privind strategia, programele, şi bugetele FSD aparţine Consiliului Naţional, un for alcătuit din până la 11 membri. Consiliul se întruneşte regulat pentru a discuta aspecte legate de activitatea fundaţiei, şi rolul pe care aceasta îl joacă în societatea românească. Mandatul membrilor consiliului este de 3 ani. Practica FSD este ca membrii Consiliului Naţional să fie aleşi din rândul personalităţilor marcante ale României, reflectând în acelaşi timp diversitatea etnică şi culturală a societăţii româneşti. În prezent, Consiliul Naţional este alcătuit din Levente Salat (preşedinte), Sabina Fati, Andrei Oişteanu, Marius Oprea şi Horaţiu Pepine.

AFILIERI

Fundaţia pentru o Societate Deschisă este membră a următoarelor reţele:

- SON (Soros Open Network – Reţeaua Deschisă Soros) – www.son.ro
- Soros Foundations Network – www.soros.org
- Forumul Român al Donatorilor – www.donorsforum.ro

Str. Căderea Bastiliei, nr. 33
Bucureşti, 010613, România

Tel.: +40 21 212 1101
Tel.: +40 21 212 1102
Tel.: +40 21 212 1103
Tel.: +40 21 212 1104
Tel.: +40 21 212 1105

Fax: +40 21 212 1032

E-mail: info@buc.osf.ro

www.osf.ro

Direcţia

44% dintre români spun că direcţia în care merg lucrurile în ţara noastră este una bună, în timp ce 43% afirmă exact opinia contrară, că direcţia este greşită, iar 13% nu pot aprecia. Numărul celor optimişti urmează uşorul trend crescător din ultimii doi ani, fără însă a înregistra schimbări spectaculoase.

Jumătate din populaţia României nu sesizează o diferenţă semnificativă între propria viaţă astăzi şi cea de acum un an. Un sfert dintre români spun însă că viaţa este acum mai proastă, şi 4% chiar că este mult mai proastă. Doar 21% spun că viaţa este acum mai bună sau mult mai bună decât acum un an. Şi în ceea ce priveşte evaluarea propriei vieţi se urmează un uşor trend crescător sesizat în ultimii ani.

Întrebaţi cum cred că vor trăi peste un an, o treime dintre români răspunde „aproximativ la fel", un număr la fel de mare (33%) afirmă că vor trăi mai bine sau chiar mult mai bine, doar 20% cred că vor trăi mai prost sau mult mai prost, în timp ce 14% nu pot aprecia. Cifrele sunt aproape identice cu cele furnizate de analiza datelor culese anul precedent.

Pe ansamblu, datele sugerează că asistăm la o îmbunătăţire a percepţiei respondenţilor asupra direcţiei în care ne îndreptăm şi asupra propriei vieţi, manifestată mai ales printr-un număr ceva mai mare de persoane care consideră că au o situaţie stabilă şi un număr ceva mai mic de oameni care consideră că situaţia lor se deteriorează.

Venituri, săraci şi bogaţi

Aceeaşi tendinţă este indicată şi de răspunsurile la întrebările care vizează direct veniturile respondenţilor. Sunt ceva mai mulţi români care afirmă că veniturile actuale le ajung pentru un trai decent sau chiar pentru a cumpăra unele bunuri mai scumpe. În continuare însă marea majoritatea a românilor consideră că veniturile le sunt suficiente cel mult pentru strictul necesar.

Cum apreciaţi veniturile actuale ale gospodăriei dumneavoastră?

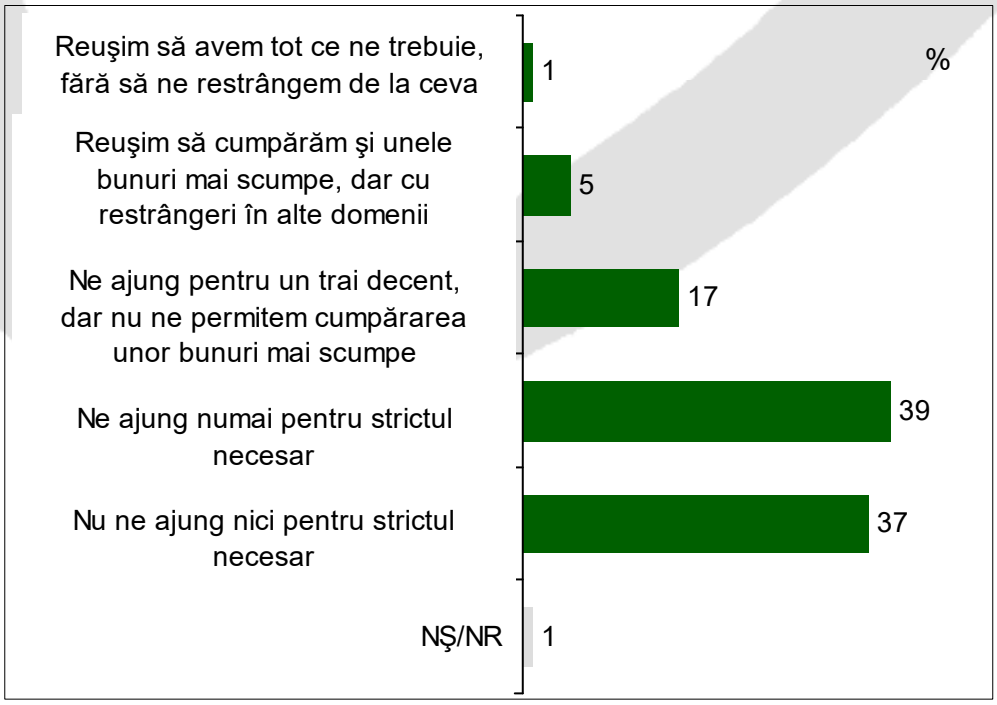

dinamica 1996-2005

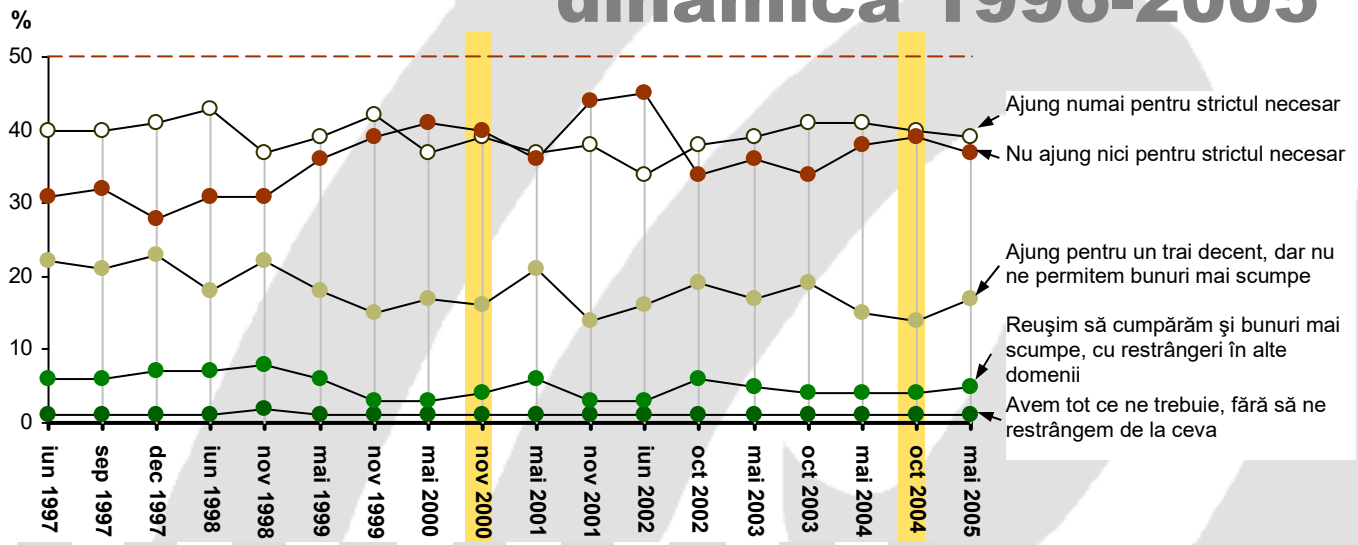

	iun 1997	sep 1997	dec 1997	iun 1998	nov 1998	mai 1999	nov 1999	mai 2000	nov 2000	mai 2001	nov 2001	iun 2002	oct 2002	mai 2003	oct 2003	mai 2004	oct 2004	mai 2005	Veniturile familiei…
	CURS	LUAS	CURS	CURS	MMT	MMT	CURS	MMT	CURS	MMT	CURS	IMAS	MMT	GALLUP	CURS	GALLUP MMT	GALLUP	GALLUP	
	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Reuşim să avem tot ce ne trebuie, fără să ne restrângem de la ceva
	6	6	7	7	8	6	3	3	4	6	3	3	6	5	4	4	4	5	Reuşim să cumpărăm şi unele bunuri mai scumpe, dar cu restrângeri în alte domenii
	22	21	23	18	22	18	15	17	16	21	14	16	19	17	19	15	14	17	Ne ajung pentru un trai decent, dar nu ne permitem cumpărarea unor bunuri mai scumpe
	40	40	41	43	37	39	42	37	39	37	38	34	38	39	41	41	40	39	Ne ajung numai pentru strictul necesar
	31	32	28	31	31	36	39	41	40	36	44	45	34	36	34	38	39	37	Nu ne ajung nici pentru strictul necesar

În aceste condiţii nu este o surpriză faptul că, pe o scală de la 1 la 10, în care 1 înseamnă cel mai sărac si 10 cel mai bogat, marea majoritatea a populaţiei se auto-plasează în partea de jos a scalei. 57% îşi acordă calificative de la 1 la 4 (între care 8% doar 1), 25% aleg o ipotetică „notă de trecere” şi mai puţin de 1% aleg cele mai înalte două trepte.

În orice societate, unii oameni se consideră bogaţi, alţii se consideră săraci. Dvs. unde vă situati pe următoarea scală?

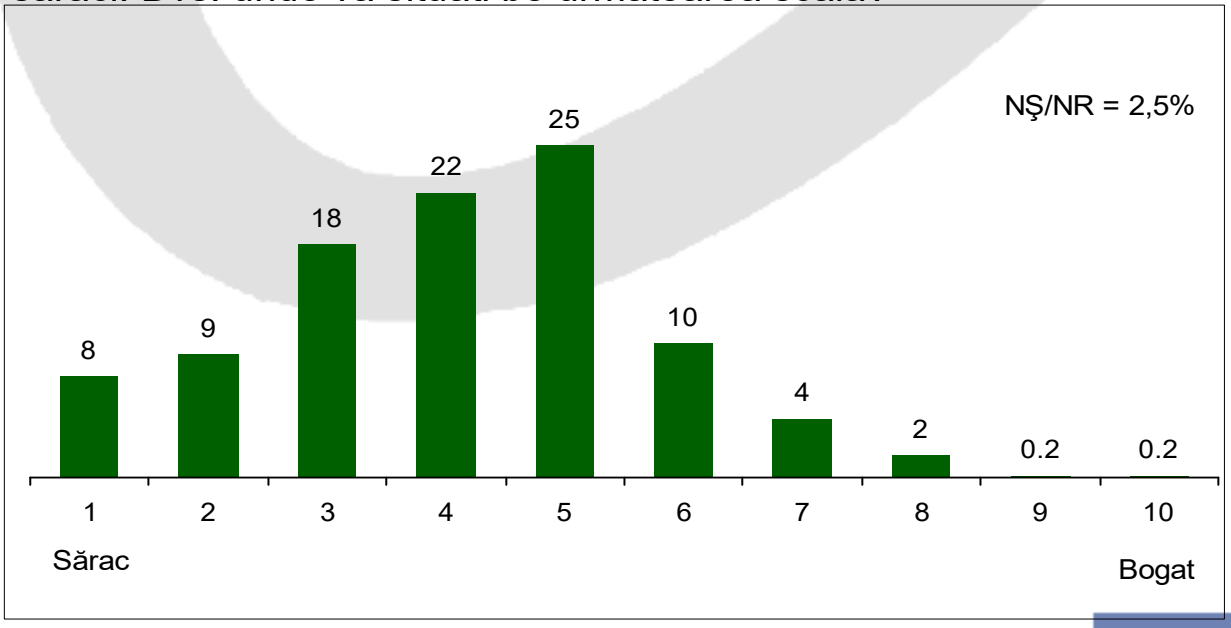

Starea de spirit

În pofida veniturilor scăzute, cei mai mulţi dintre români se consideră totuşi fericiţi: 49% se declară destul de fericiţi, iar 6% chiar foarte fericiţi. Acest lucru poate fi explicat prin faptul că atunci când se gândesc la fericire oamenii indică mai întâi sănătatea sau viaţa liniştită (ambele câte 23%), şi mai apoi satisfacţia materială, la fel de des ca şi înţelegerea în familie (fiecare câte 16%). Doar 3% dintre români asociază fericirea în primul rând cu realizarea profesională. Faptul că sunt în mare măsură mulţumiţi sau foarte mulţumiţi de iubirea, respectul, ajutorul şi atenţia pe care le oferă cei din jur poate de asemenea să contribuie la sentimentul românilor că sunt fericiţi.

Luând totul în considerare, cât de fericit(ă) vă consideraţi?

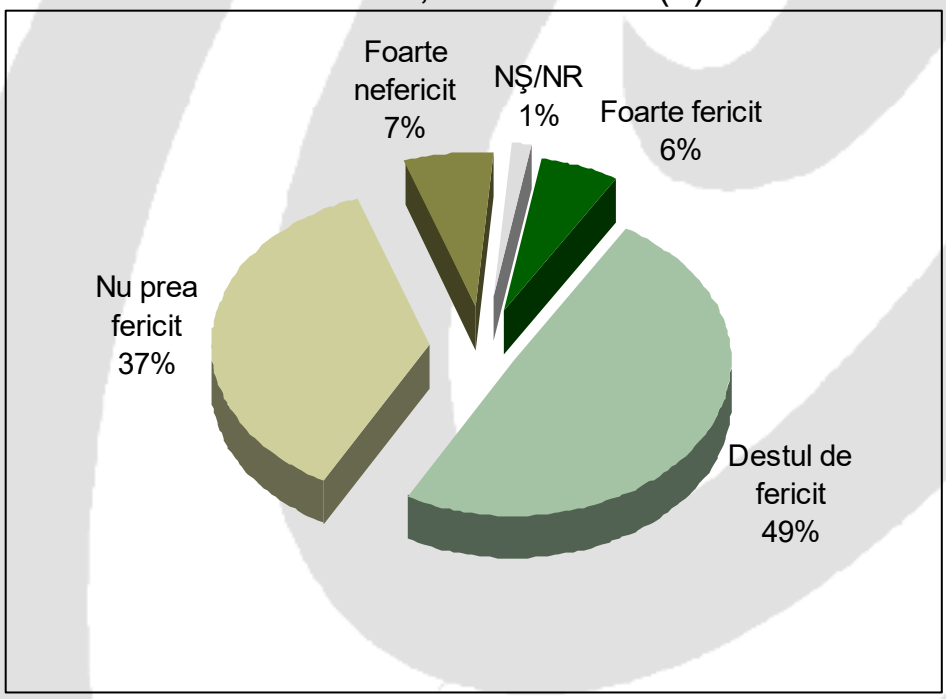

Cât de mulţumit(ă) sunteţi de cât(ă) iubire / respect / ajutor / atenţie vă arată cei din jur?

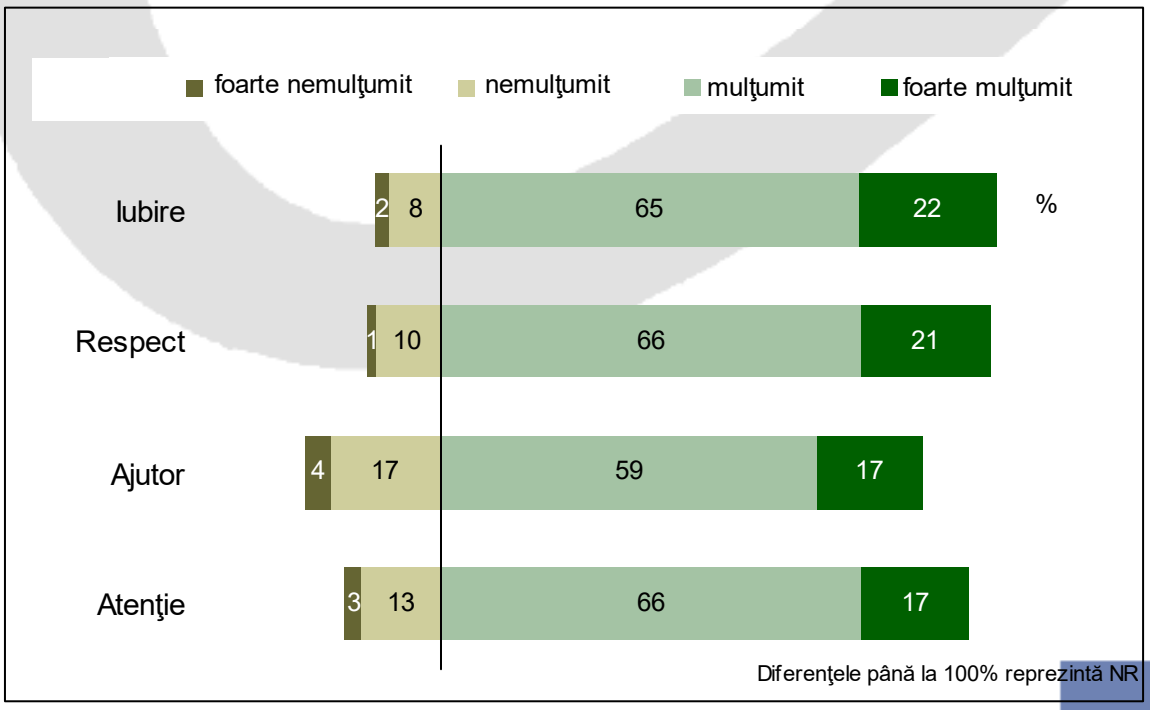

La ce vă gândiţi când auziţi sau citiţi cuvântul fericire?

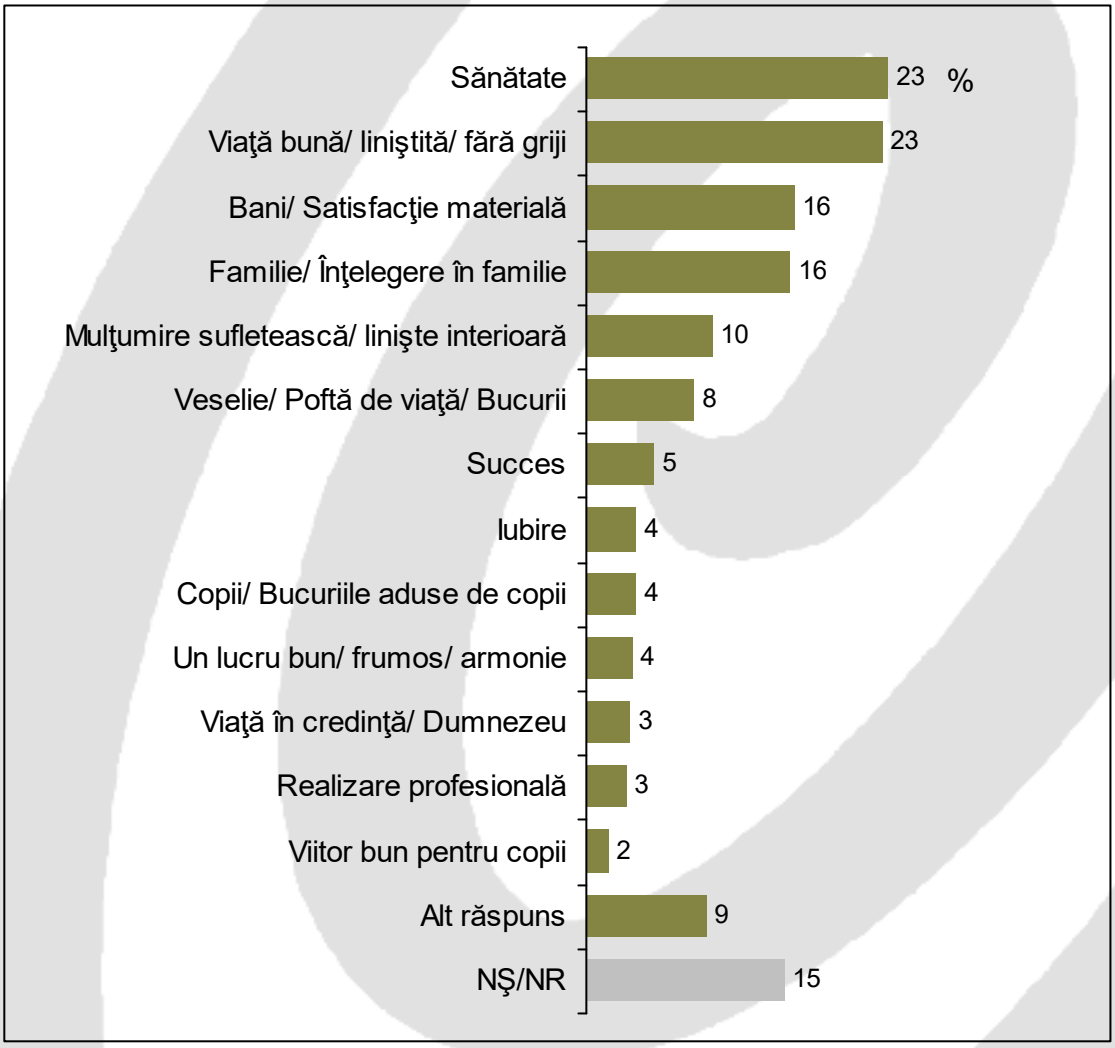

Cei mai mulţi dintre cei intervievaţi (66%) sunt de părere că membrii familiei lor sunt de asemenea fericiţi, acelaşi lucru considerând şi despre prietenii lor (57%) şi despre celelalte rude ale lor (56%). În general, cei care cred despre ei înşişi că sunt fericiţi au aceeaşi opiniei şi în legătură cu cei apropiaţi. Ţinând cont de numărul mare al celor care se declară a fi fericiţi, surprinzător de puţini au aceeaşi opinie despre oamenii din ţară în general. Aceasta ar putea fi o reflectare a imaginii proaste despre cum merg lucrurile în ţară în general.

Marea majoritate a populaţiei consideră că fericirea este un ideal greu sau chiar imposibil de atins pentru oamenii bolnavi, pentru cei care nu cred în Dumnezeu, pentru cei fără familie sau fără prieteni şi chiar pentru cei bolnavi.

62% dintre subiecţi se gândesc deseori la rostul vieţii, iar 53% meditează des la fericire. Cei mai mulţi dintre români se gândesc rareori sau chiar nu se gândesc niciodată la moarte. Pe măsură ce înaintează în vârstă, numărul celor care se gândesc la moarte creşte. Rugaţi să se atuo-evalueze, 49% dintre respondenţi spun că sunt mai degrabă veseli decât trişti, 61% se văd pe ei înşişi mai degrabă optimişti decât pesimişti, iar 60% cred despre ei că sunt mai degrabă curajoşi decât temători. Totuşi, 21% dintre cetăţenii cu drept de vot s-au gândit cel puţin o dată la sinucidere.

În general, cât de fericiţi credeţi că sunt:

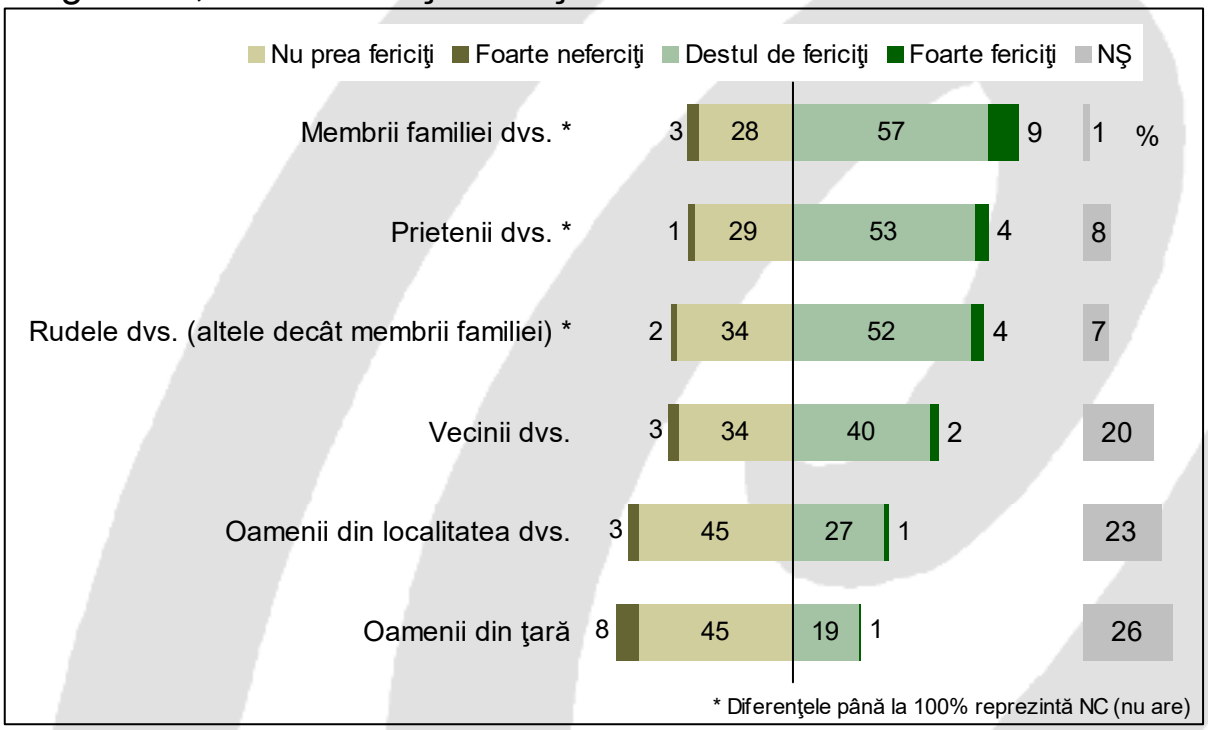

Credeţi că următoarele categorii de oameni pot fi fericiţi, sau nu?

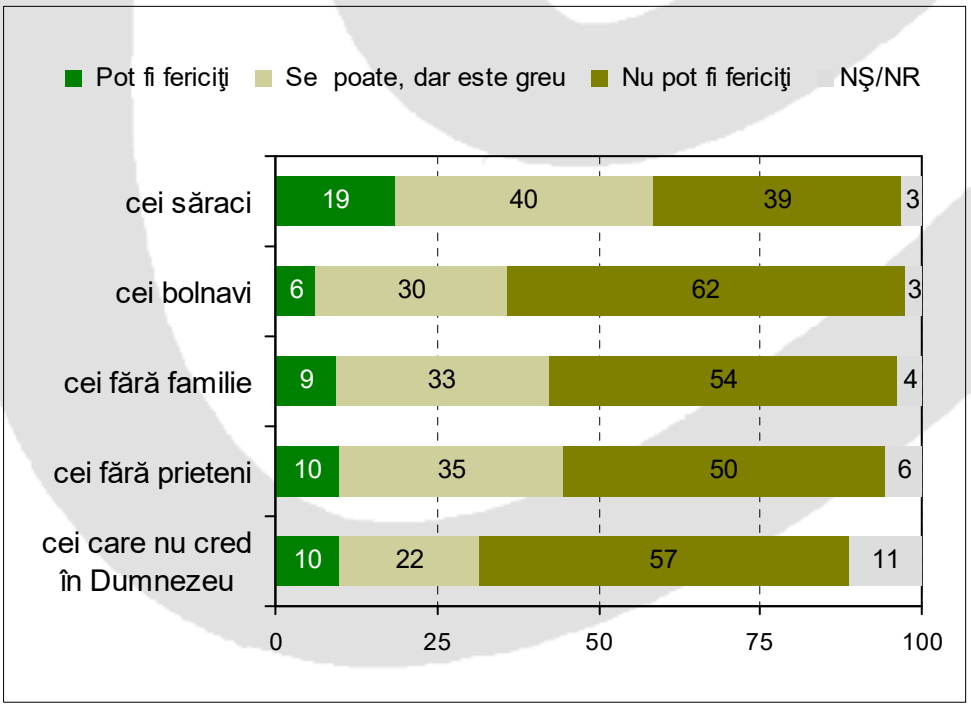

Dvs. vă gândiţi deseori, uneori sau rareori la...

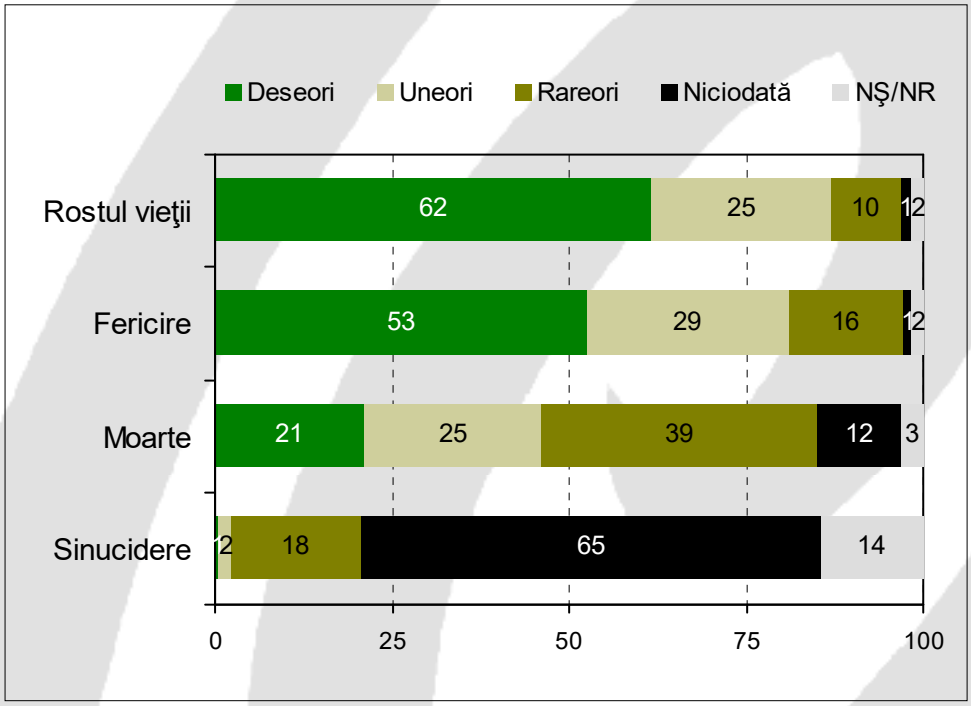

Dvs. aţi zice că sunteţi mai degrabă o fire veselă sau tristă?

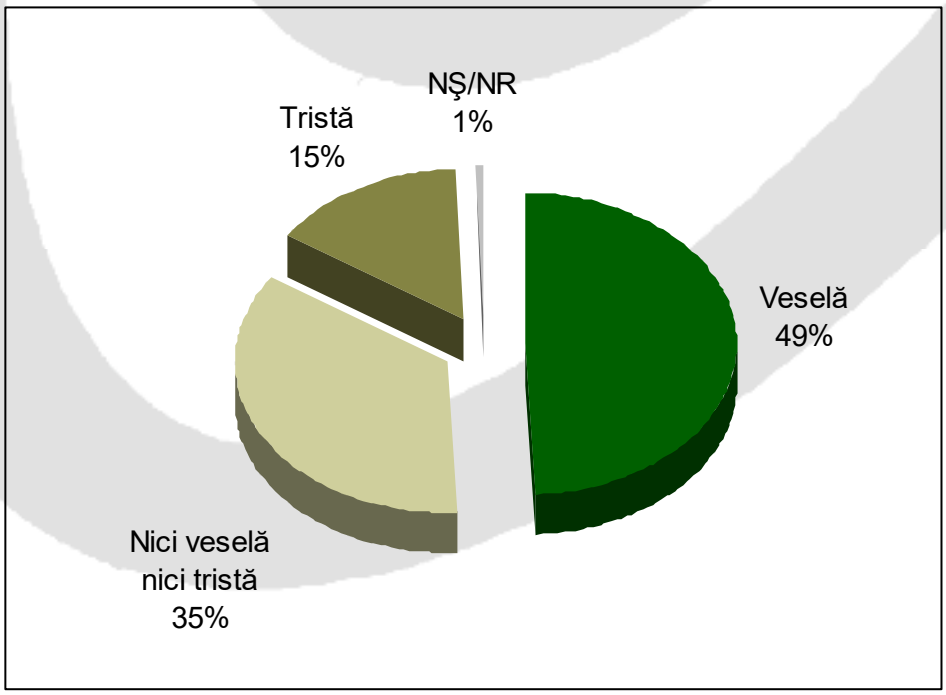

Dvs. aţi zice că sunteţi mai degrabă o fire optimistă sau pesimistă?

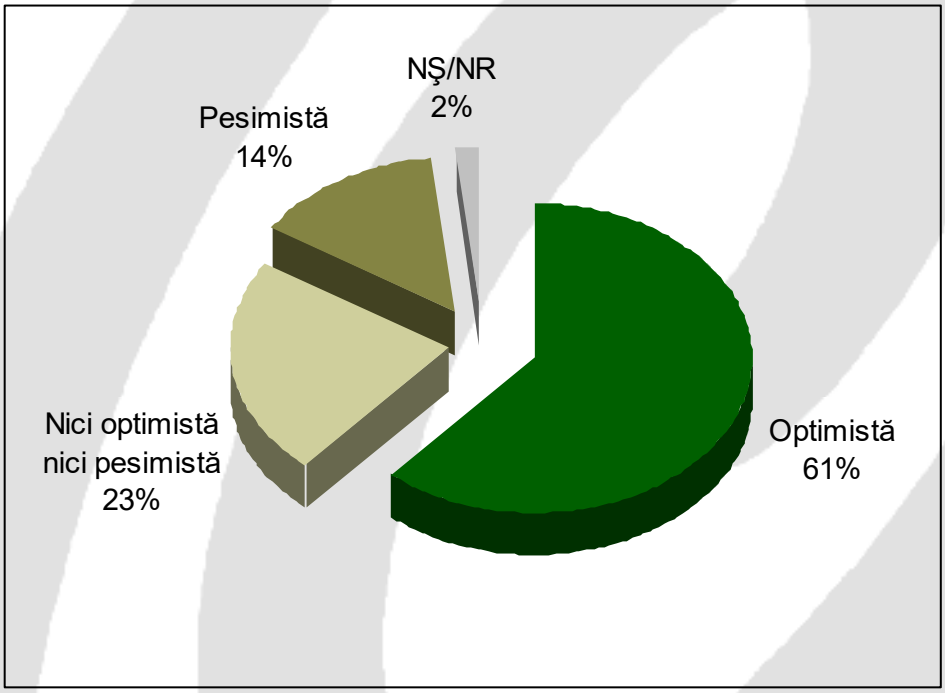

Dvs. aţi zice că sunteţi mai degrabă o fire curajoasă sau temătoare?

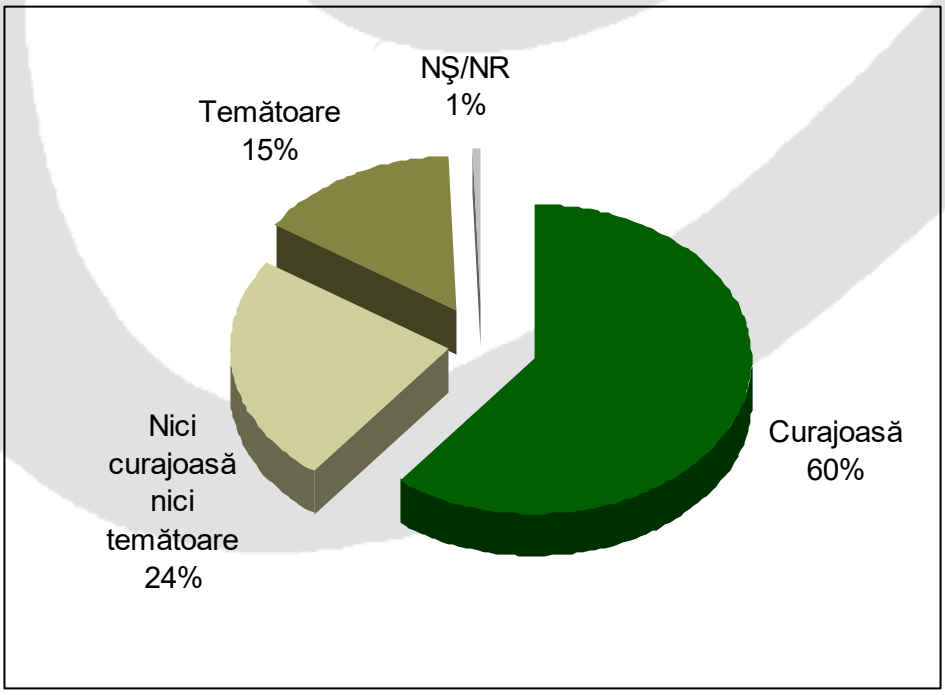

Reuşita în viaţă

Inteligenţa şi norocul sunt cele mai importante calităţi pentru ca cineva să reuşească în viaţă în România de astăzi, cred cetăţenii români în vârstă de cel puţin 18 ani. Aceste calităţi sunt menţionate drept cele mai importante de 18%, respectiv 16% din populaţie. Urmează în ordine credinţa în Dumnezeu (14% din opţiuni), şansa de a se fi născut într-o familie bogată (12%), şi abia mai la sfârşit şcoala, pe acelaşi loc cu relaţiile (10% din opţiuni). Este adevărat însă că atunci când sunt rugaţi să acorde un calificativ fiecăruia dintre ele, majoritatea respondenţilor le consideră pe toate importante în mare sau foarte mare măsură. La capătul listei găsim furtul, ajutorul de la stat şi înfăţişarea plăcută.

Atunci însă când sunt întrebaţi cum au reuşit majoritatea oamenilor care au făcut avere în România, 56% dintre români pun pe primul loc încălcarea legii, iar 13% menţionează relaţiile şi 8% norocul, doar 10% indicând munca şi meritul personal. Nu trebuie să surprindă în aceste condiţii faptul că 90% din populaţie consideră că este bine să fii prudent în relaţiile cu ceilalţi oameni.

Românii continuă să aprecieze mai mult un loc de muncă prost plătit, dar sigur, decât unul bine plătit, dar nesigur (aşa cum afirmă 69% din eşantion). Această alegere pare să include şi resemnarea de a nu câştiga mai mult, pentru că 80% dintre respondenţi sunt de acord că numai cel ce riscă câştigă. În acelaşi timp, majoritatea celor intervievaţi (77%) ar fi dispusă să renunţe la timpul liber pentru a câştiga mai mulţi bani.

În ce măsură sunt importante fiecare din următoarele pentru ca o persoană din România de azi să reuşească în viaţă?

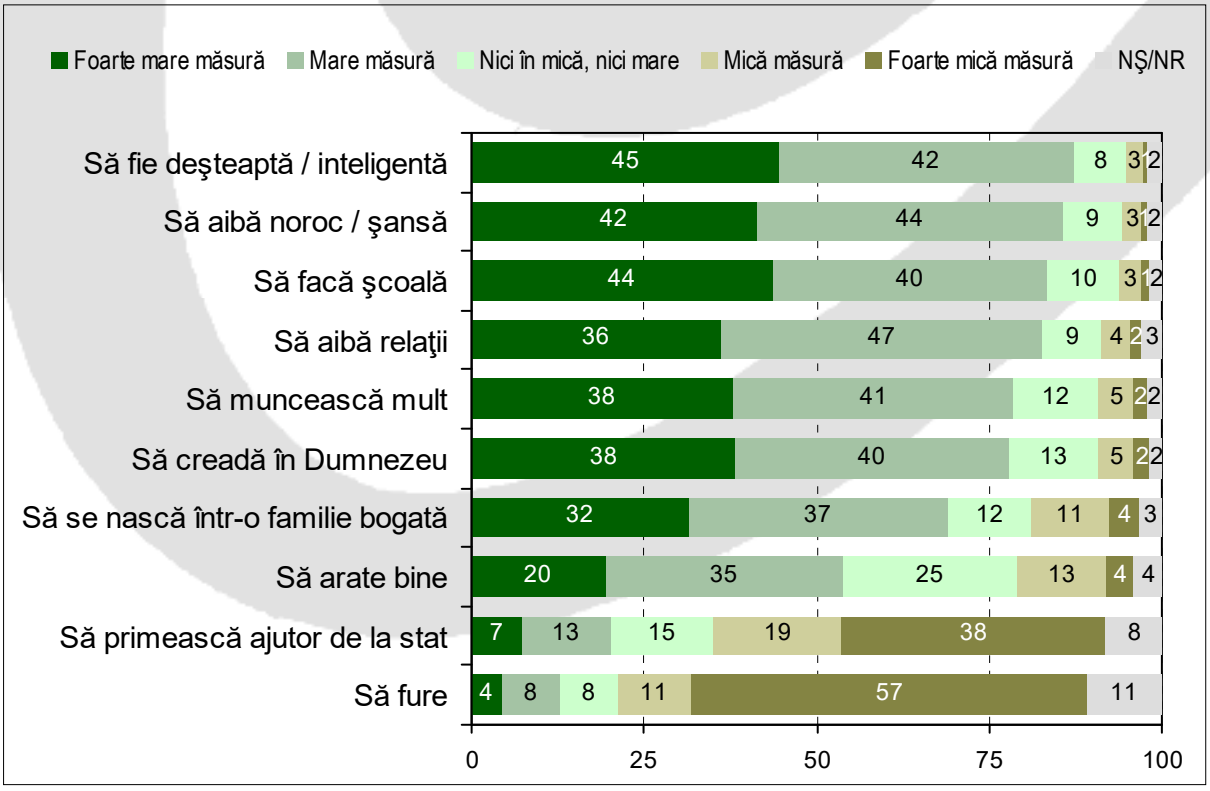

Şi dintre toate acestea, care este cea mai importantă?

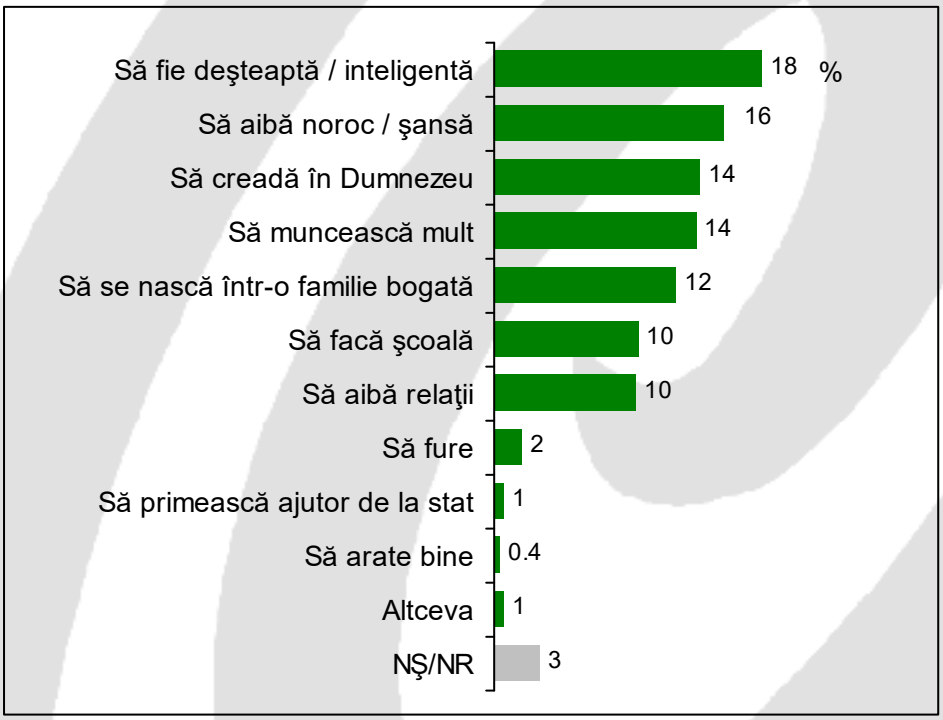

Cum credeţi că au reuşit majoritatea oamenilor care au făcut avere în România? Prin …

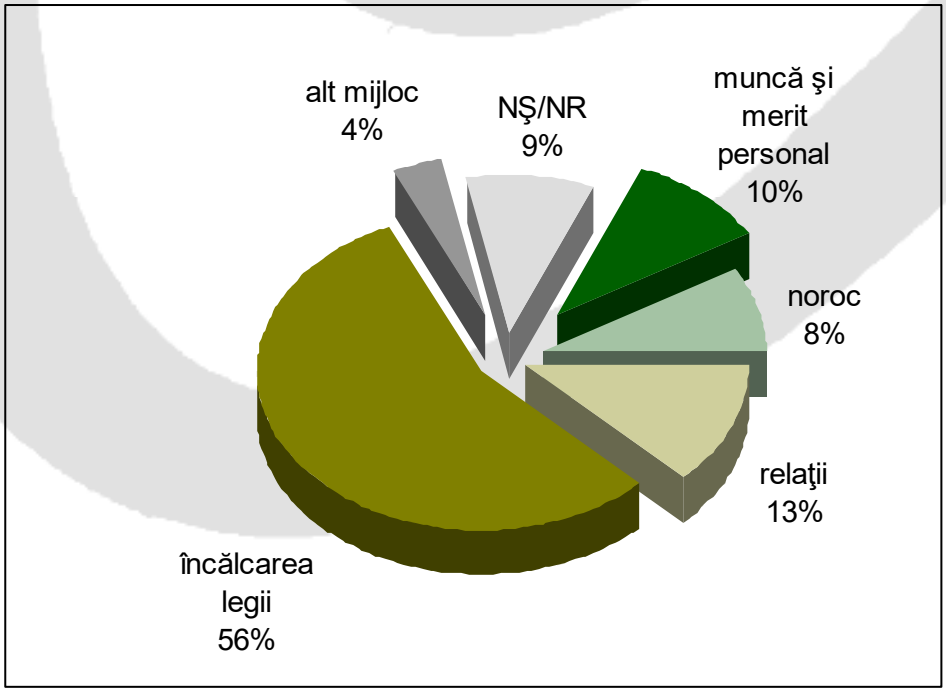

După părerea dvs. este bine să fii prudent în relaţiile cu ceilalţi oameni?

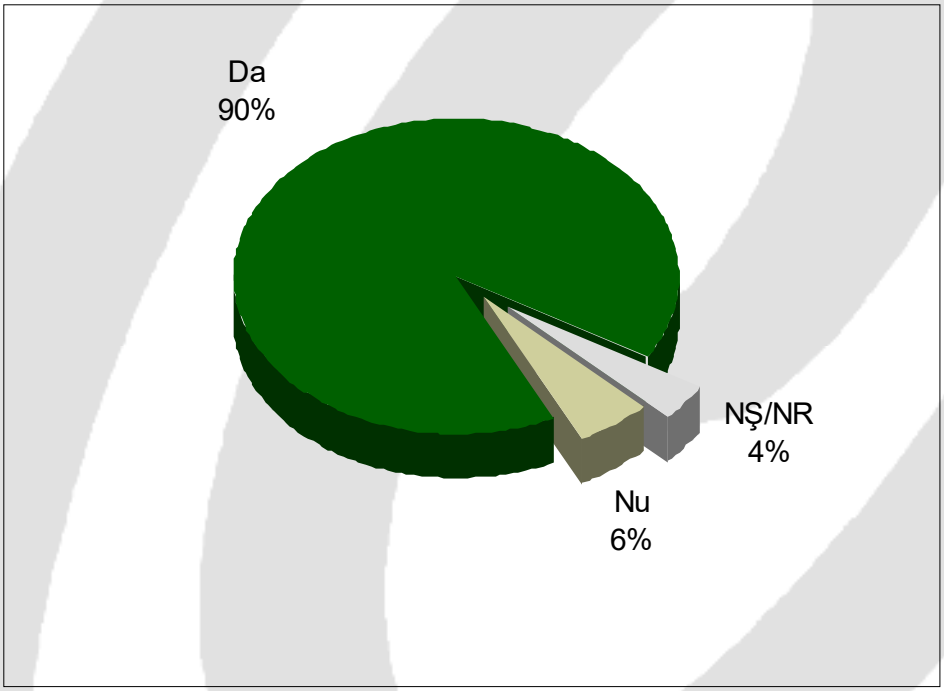

Vă rog să îmi spuneţi în ce măsură sunteţi sau nu de acord cu următoarele afirmaţii:

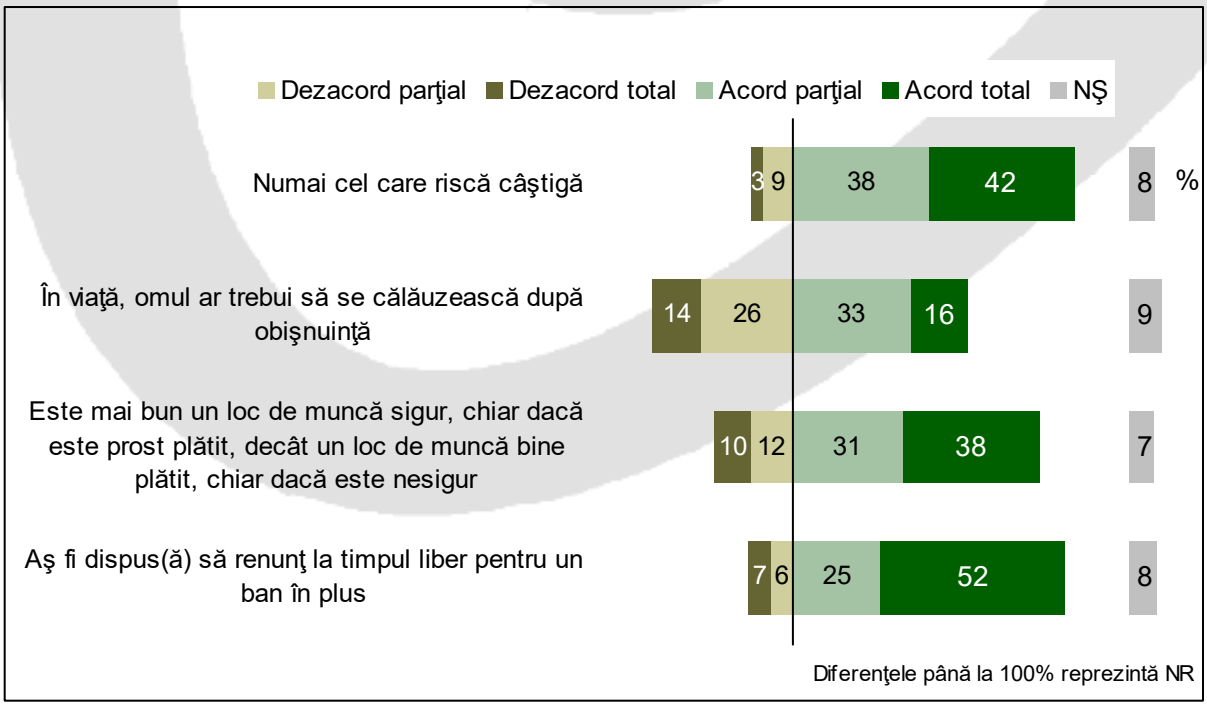

Credeţi că în ţara noastră lucrurile merg într-o direcţie bună sau într-o direcţie greşită?

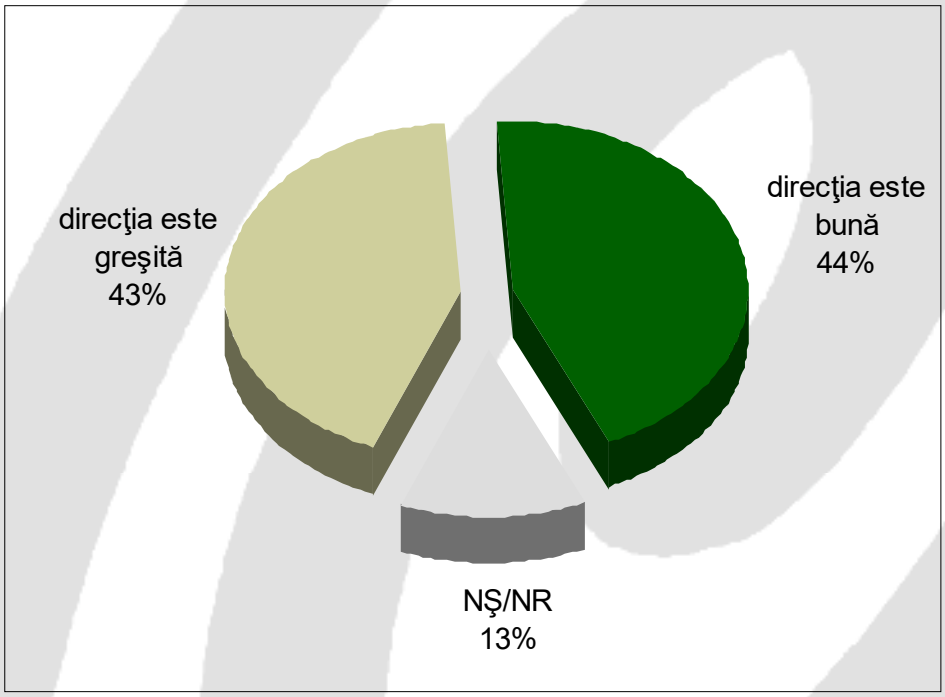

dinamica 1996-2005

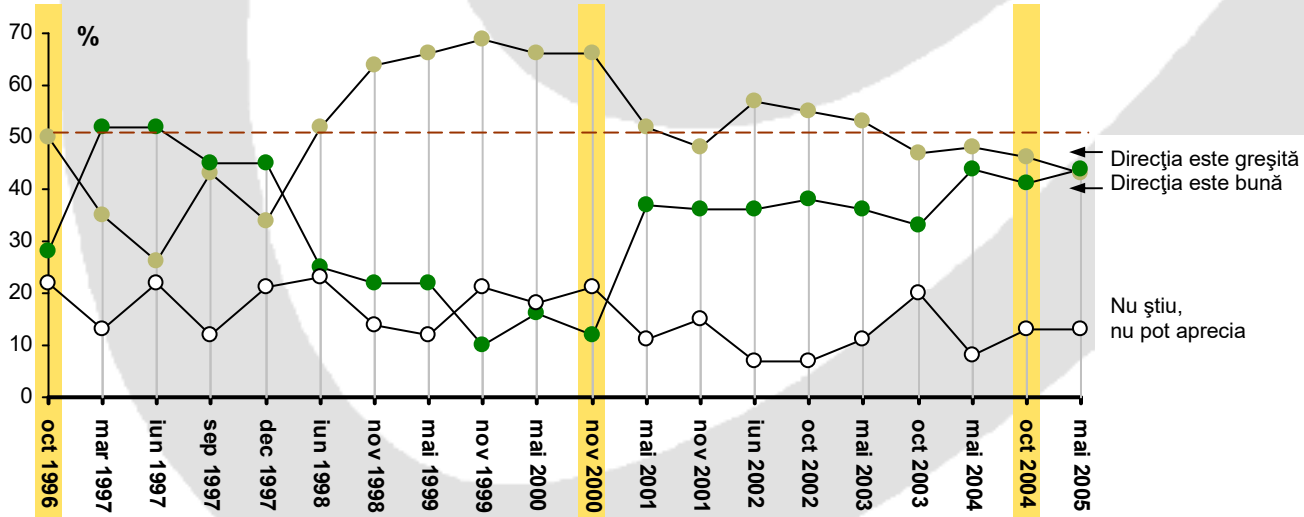

CURS	MMT	CURS	LUAS	CURS	CURS	MMT	MMT	CURS	MMT	CURS	MMT	CURS	IMAS	MMT	GALLUP	CURS	MMT GALLUP	GALLUP	GALLUP	Direcţia este…
28	52	52	45	45	25	22	22	10	16	12	37	36	36	38	36	33	44	41	44	…bună
50	35	26	43	34	52	64	66	69	66	66	52	48	57	55	53	47	48	46	43	…greşită
22	13	22	12	21	23	14	12	21	18	21	11	15	7	7	11	20	8	13	13	Nu ştiu, nu pot aprecia

Cum este viaţa dvs. în prezent comparativ cu cea de acum un an?

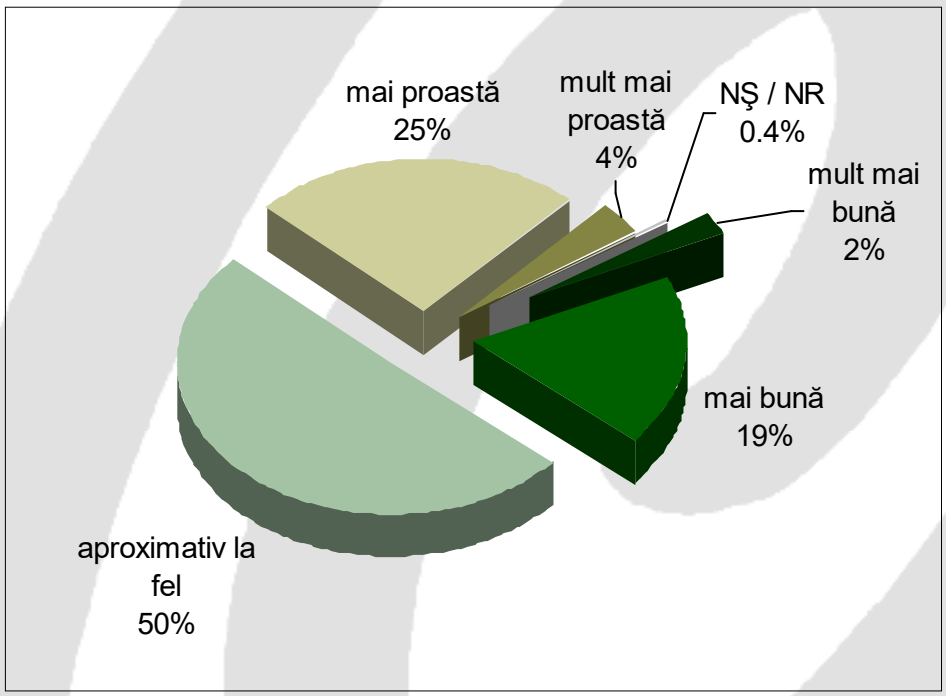

dinamica 1996-2005

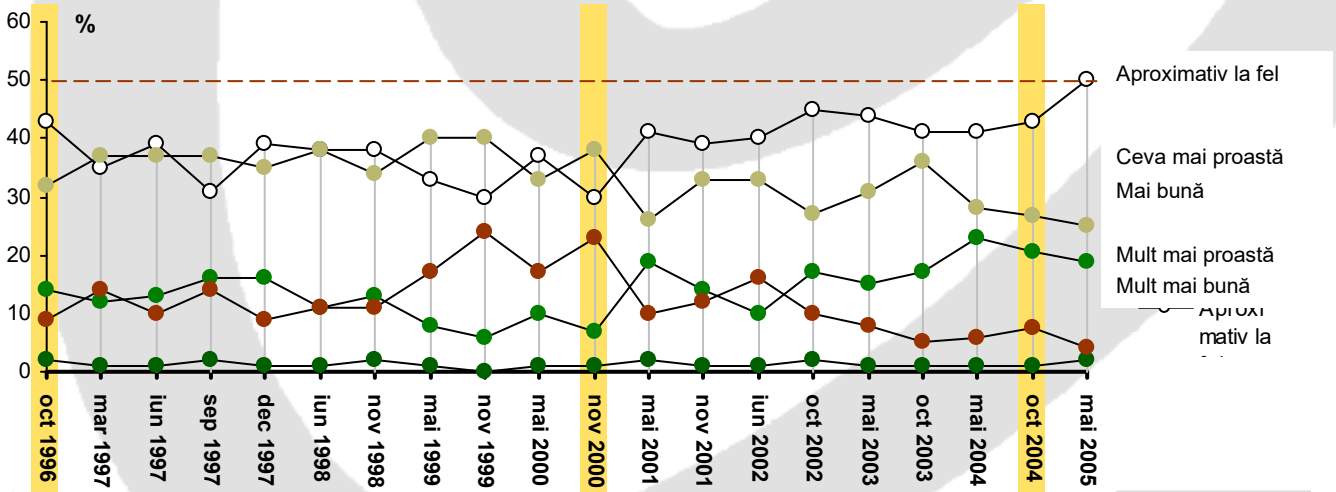

CURS	MMT	CURS	LUAS	CURS	CURS	MMT	MMT	CURS	MMT	CURS	MMT	CURS	IMAS	MMT	GALLUP	CURS	MMT GALLUP	GALLUP	GALLUP	Viaţa este acum...
2	1	1	2	1	1	2	1	0	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	2	Mult mai bună
14	12	13	16	16	11	13	8	6	10	7	19	14	10	17	15	17	23	21	19	Mai bună
43	35	39	31	39	38	38	33	30	37	30	41	39	40	45	44	41	41	43	50	Aproximativ la fel
32	37	37	37	35	38	34	40	40	33	38	26	33	33	27	31	36	28	27	25	Ceva mai proastă
9	14	10	14	9	11	11	17	24	17	23	10	11	16	10	8	5	6	7	4	Mult mai proastă

Cum credeţi că veţi trăi peste un an?

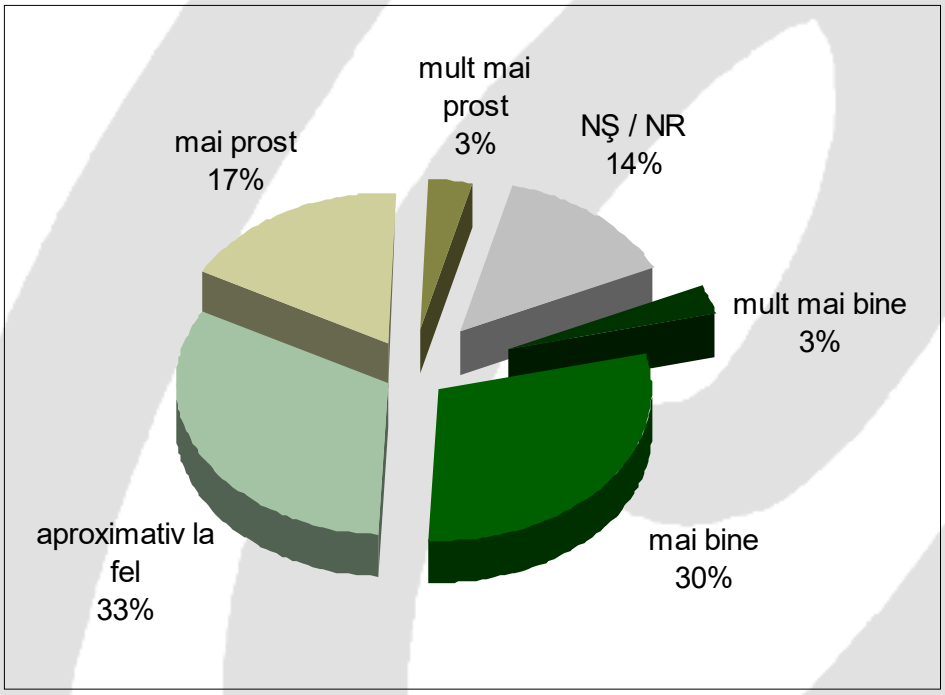

dinamica 1996-2005

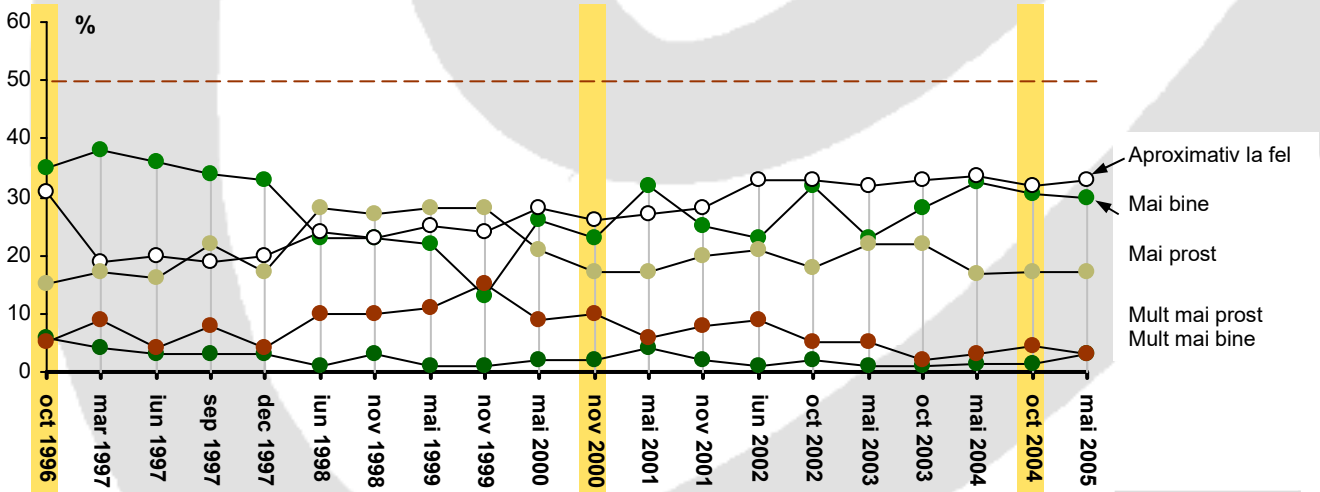

CURS	MMT	CURS	LUAS	CURS	CURS	MMT	MMT	CURS	MMT	CURS	MMT	CURS	IMAS	MMT	GALLUP	CURS	MMT	GALLUP	GALLUP	GALLUP	Peste una an veţi trăi...
6	4	3	3	3	1	3	1	1	2	2	4	2	1	2	1	1	2	1	3		Mult mai bine
35	38	36	34	33	23	23	22	13	26	23	32	25	23	32	23	28	33	31	30		Mai bine
31	19	20	19	20	24	23	25	24	28	26	27	28	33	33	31	33	33	32	33		Aproximativ la fel
15	17	16	22	17	28	27	28	28	21	17	17	20	21	18	22	22	17	17	17		Mai prost
5	9	4	8	4	10	10	11	15	9	10	6	8	9	5	5	2	3	4	3		Mult mai prost

Cât de mulţumit sunteţi în general de felul în care trăiţi?

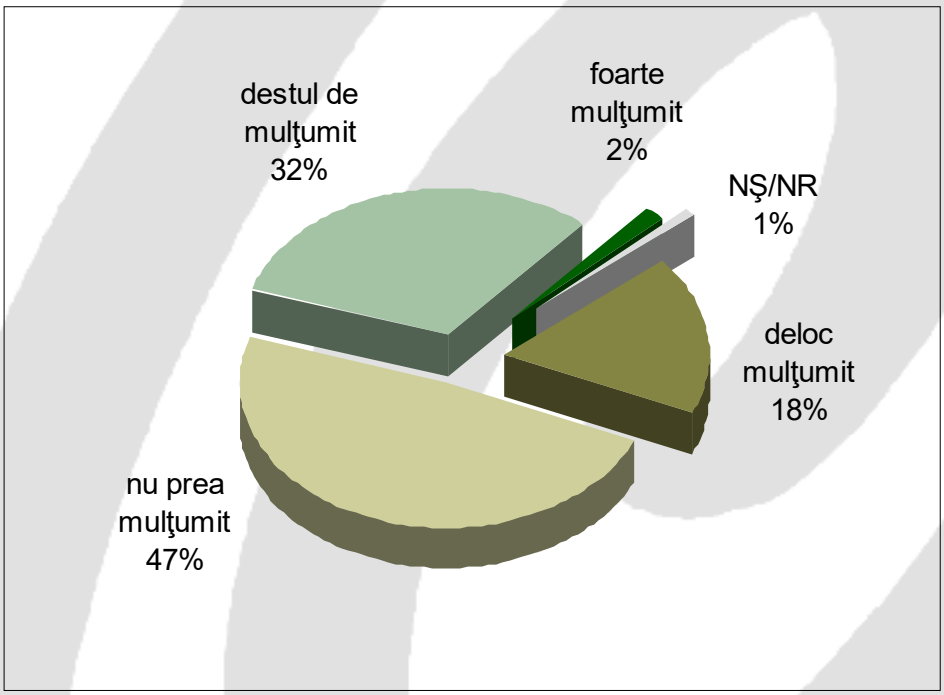

dinamica 1996-2005

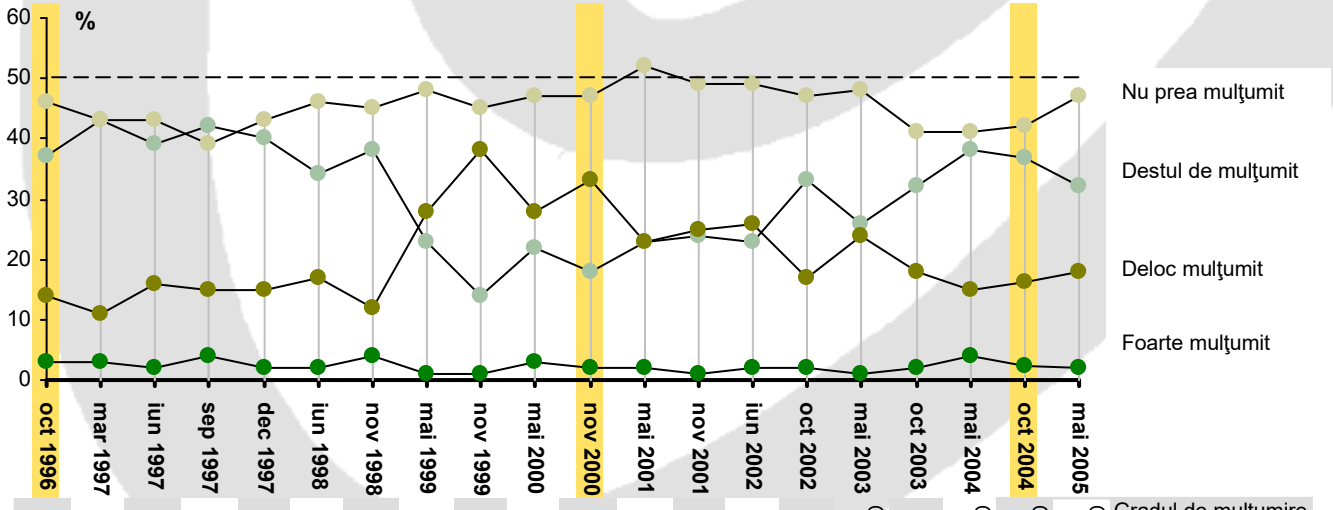

CURS	MMT	CURS	LUAS	CURS	CURS	MMT	MMT	CURS	MMT	CURS	MMT	CURS	IMAS	MMT	GALLUP	CURS	MMT GALLUP	GALLUP	GALLUP	Gradul de mulţumire
3	3	2	4	2	2	4	1	1	3	2	2	1	2	2	1	2	4	2	2	Foarte mulţumit
37	43	39	42	40	34	38	23	14	22	18	23	24	23	33	26	32	38	37	32	Destul de mulţumit
46	43	43	39	43	46	45	48	45	47	47	52	49	49	47	48	41	41	43	47	Nu prea mulţumit
14	11	16	15	15	17	12	28	38	28	33	23	25	26	17	24	18	15	16	18	Deloc mulţumit

Cât de mulţumit(ă) sunteţi de... ?

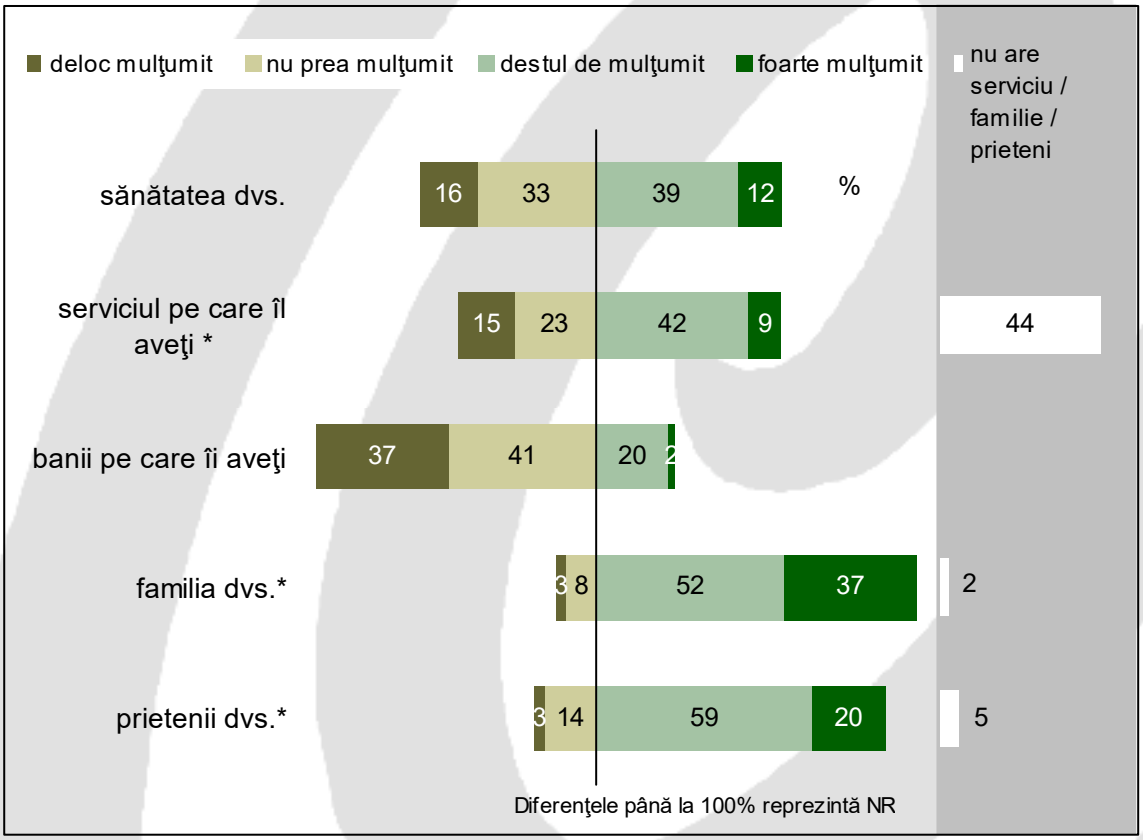

Notă: *Procente calculate numai pentru segmentul persoanelor care au serviciu / familie / prieteni

Evoluţia bunăstării subiective

Combinând experienţa din ultimul an a subiecţilor cu aşteptările lor pentru perioada de un an care urmează, putem să ne facem o imagine despre măsura în care ei percep vreo şansă de îmbunătăţire a vieţii lor.

Îmbunătăţirea satisfacţiei de viaţă – persoanele care apreciază că viaţa lor nu era mai bună în urmă cu un an şi se aşteaptă la mai bine peste un an, precum şi cei cărora li s-a îmbunătăţit viaţa în anul care a trecut şi nu se aşteaptă la înrăutăţire în viitor. Subcategoria *"**îmbunătăţire continuă**"* o constituie cei care se aşteaptă ca îmbunătăţirea percepută în ultimul an să continue şi în viitor.

Deteriorarea satisfacţiei de viaţă – persoanele care apreciază că au trăit mai bine acum un an şi nu se aşteaptă la o schimbare în bine, precum şi cei care deşi au perceput stabilitate în ultimul an, se aşteaptă la o viaţă mai proastă. Cei din subcategoria *"**deteriorare continuă**" percep* o deteriorare constantă a calităţii vieţii lor.

Stabilitate – cei care nu au perceput vreo schimbare în ultimul an şi nici nu se aşteaptă la schimbare.

Fluctuant+ (optimist) – cei cărora deşi li s-a înrăutăţit viaţa în ultimul an, se aşteaptă la o schimbare în bine;
Fluctuant– (pesimist) – cei care deşi au perceput o îmbunătăţire, se aşteaptă la mai rău în viitor.

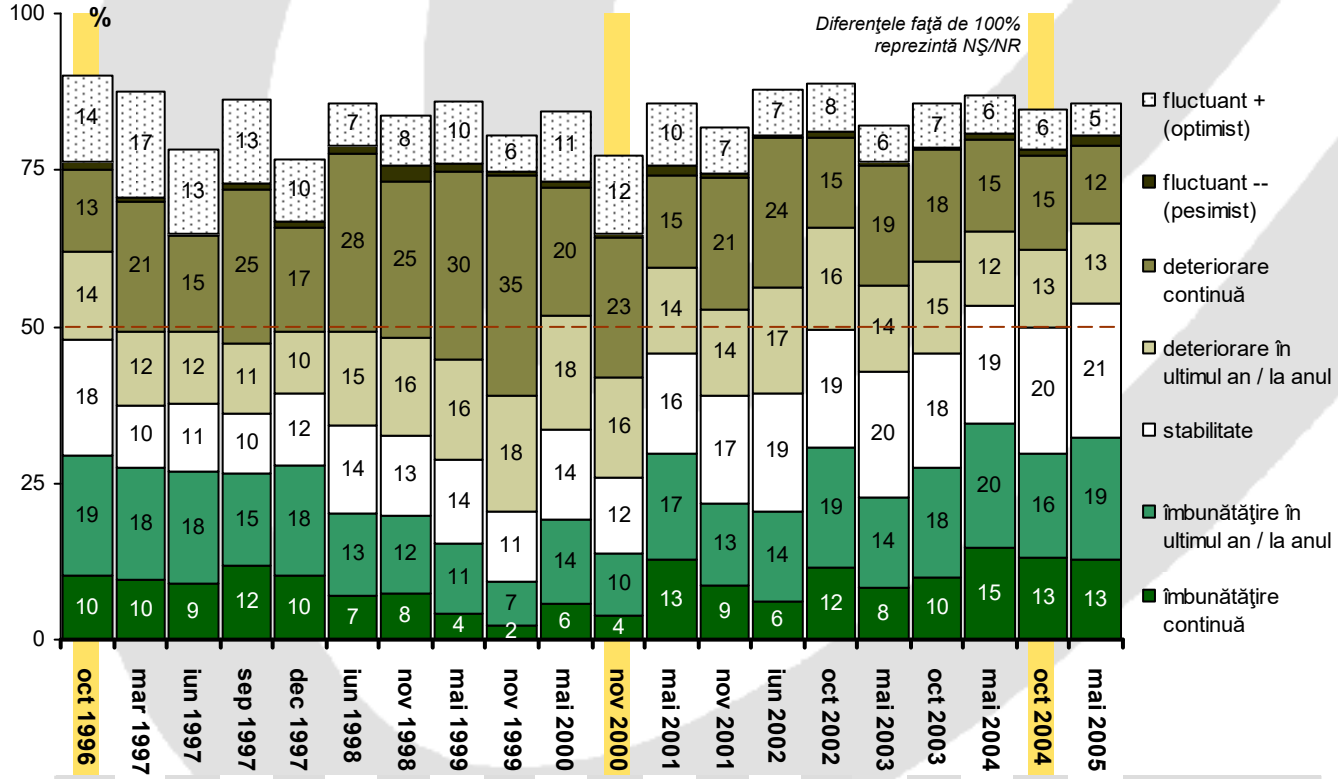

	oct 1996	mar 1997	iun 1997	sep 1997	dec 1997	iun 1998	nov 1998	mai 1999	nov 1999	mai 2000	nov 2000	mai 2001	nov 2001	iun 2002	oct 2002	mai 2003	oct 2003	mai 2004	oct 2004	mai 2005
	CURS	MMT	CURS	LUAS	CURS	CURS	MMT	MMT	CURS	MMT	CURS	MMT	CURS	IMAS	MMT	GALLUP	CURS	MMT GALLUP	GALLUP	GALLUP
Îmbunătăţire continuă	10	9	9	12	10	7	8	4	2	6	4	13	9	6	11	8	10	15	13	13
Îmbunătăţire în ultimul an / la anul	19	18	18	15	18	13	12	11	7	14	10	17	13	14	19	14	18	20	16	19
Stabilitate	18	10	11	10	11	14	13	14	11	14	12	16	17	19	19	20	18	19	20	21
Deteriorare în ultimul an / la anul	14	12	12	11	10	15	16	16	18	18	16	14	14	17	16	14	15	12	13	13
Deteriorare continuă	13	21	15	24	17	28	25	30	35	20	22	15	21	24	15	19	18	15	15	12
Fluctuant optimist	14	17	13	13	10	7	8	10	6	11	12	10	7	7	8	6	7	6	6	5

Ce venit lunar ar fi necesar familiei dumneavoastră pentru un trai decent?

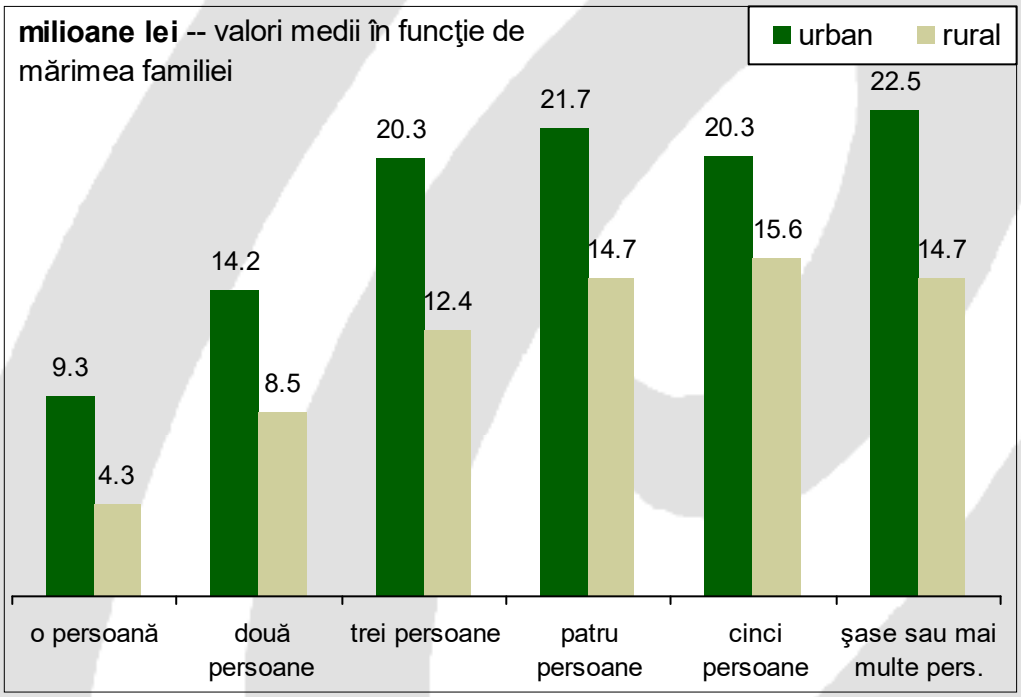

Şi care ar fi venitul minim sub care familia dumneavoastră nu ar putea supravieţui?

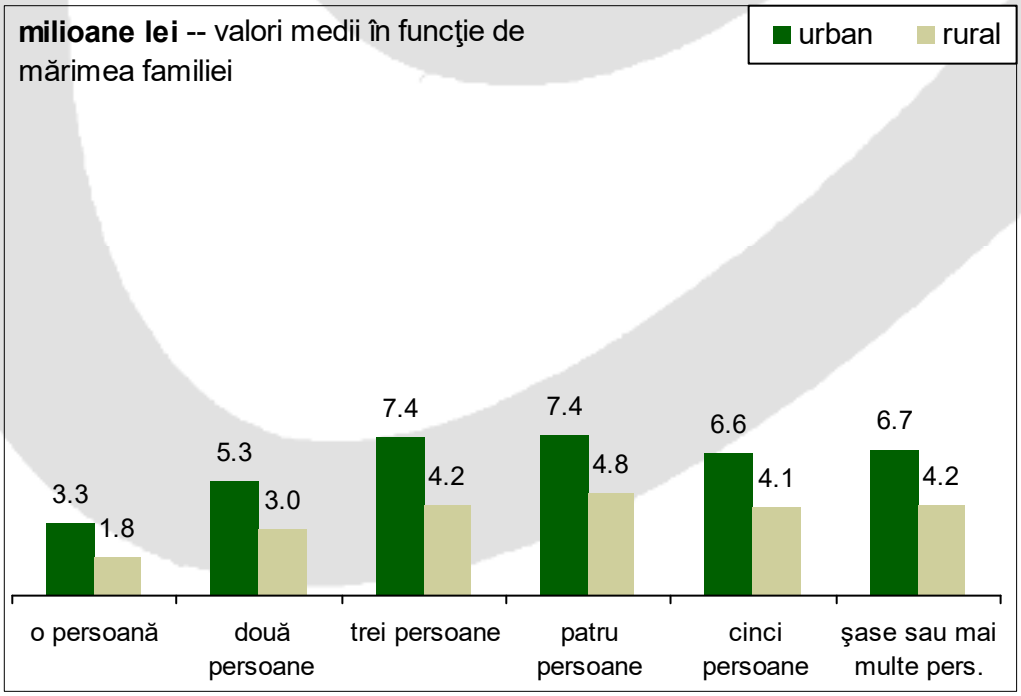

În luna trecută (aprilie 2005), suma totală de bani obţinută de către toţi membrii gospodăriei dvs. (incluzând salarii, dividende, chirii, vânzări etc.) a fost cam de...

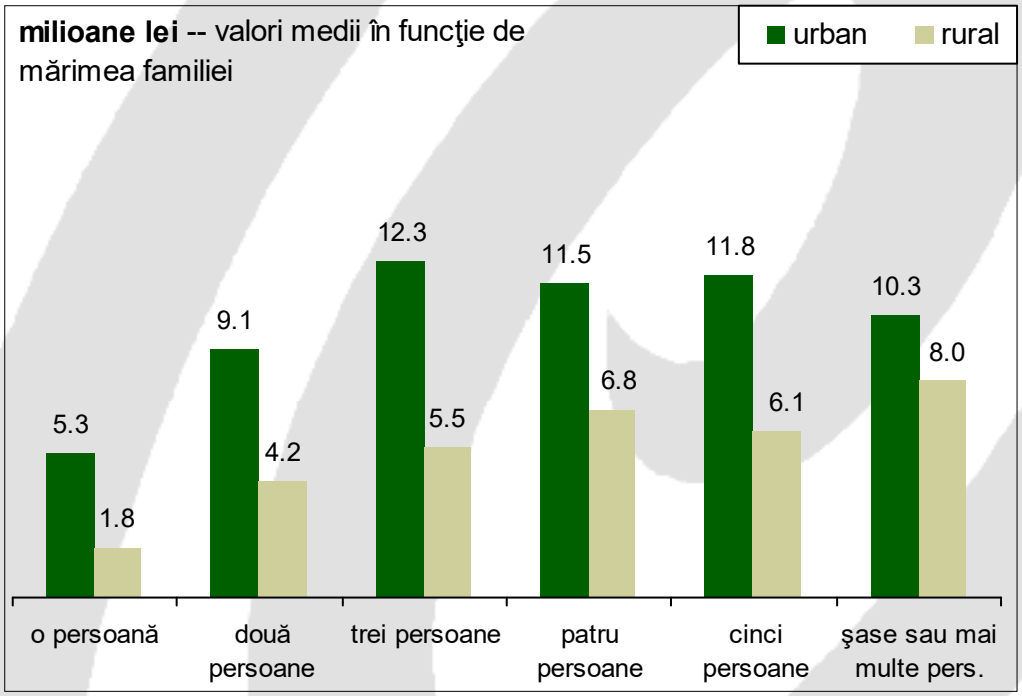

Dar venitul dvs. personal în luna trecută (aprilie) a fost cam de...?

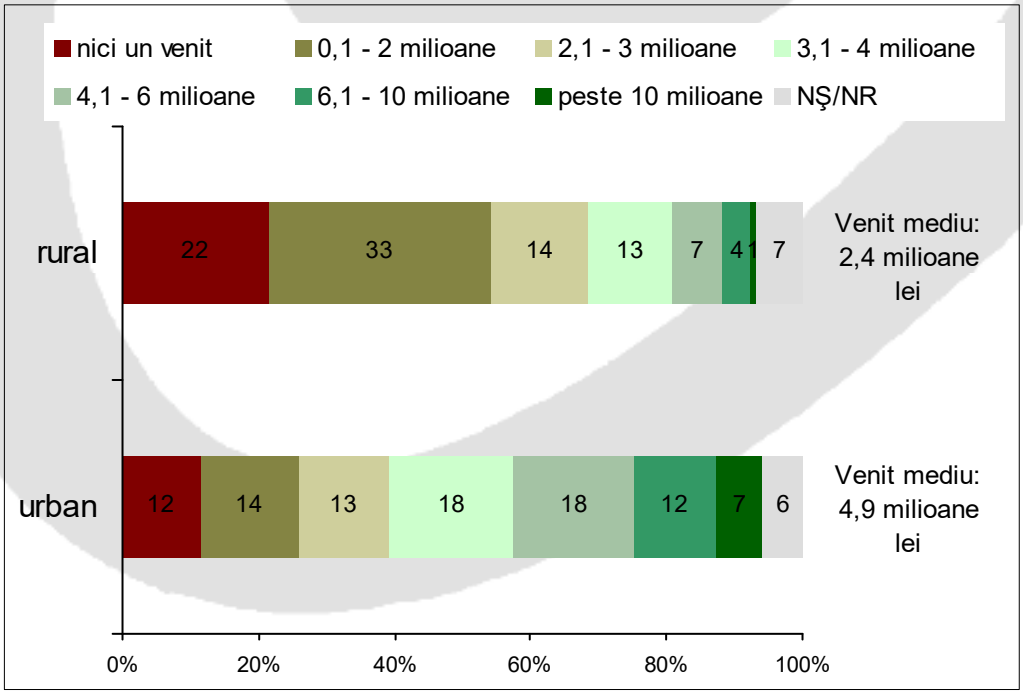

Cam câţi bani s-au cheltuit in total, în luna trecută în gospodăria dvs.?

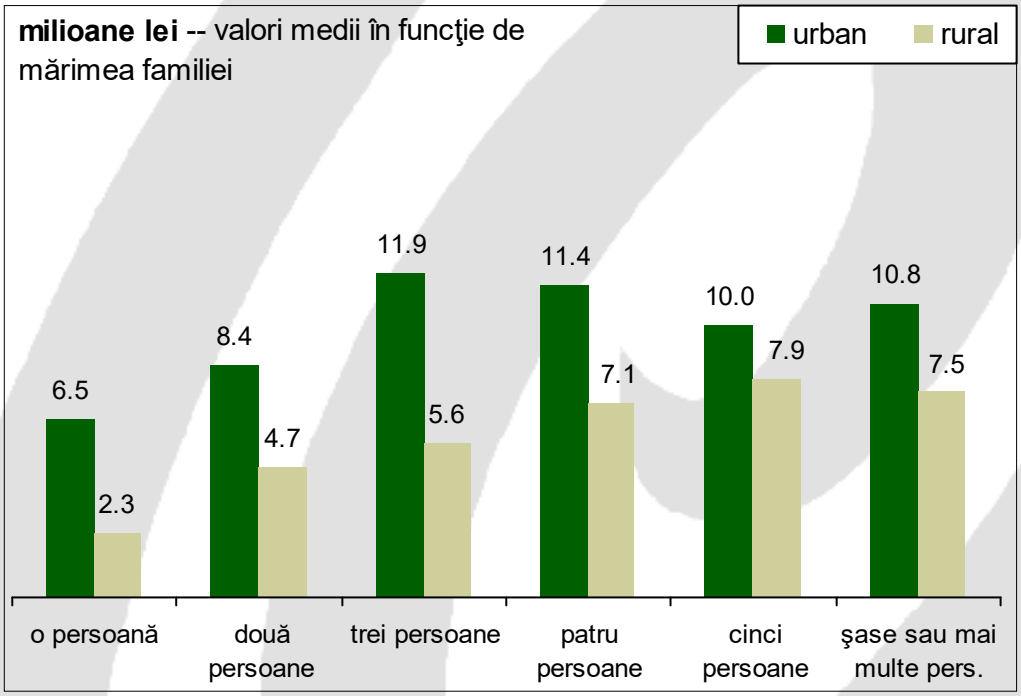

Dar pentru produsele alimentare pe care le-aţi cumpărat luna trecută (alimente, băuturi inclusiv alimentaţie publică, cafea, ţigări, suc), cu aproximaţie, câţi bani s-au plătit?

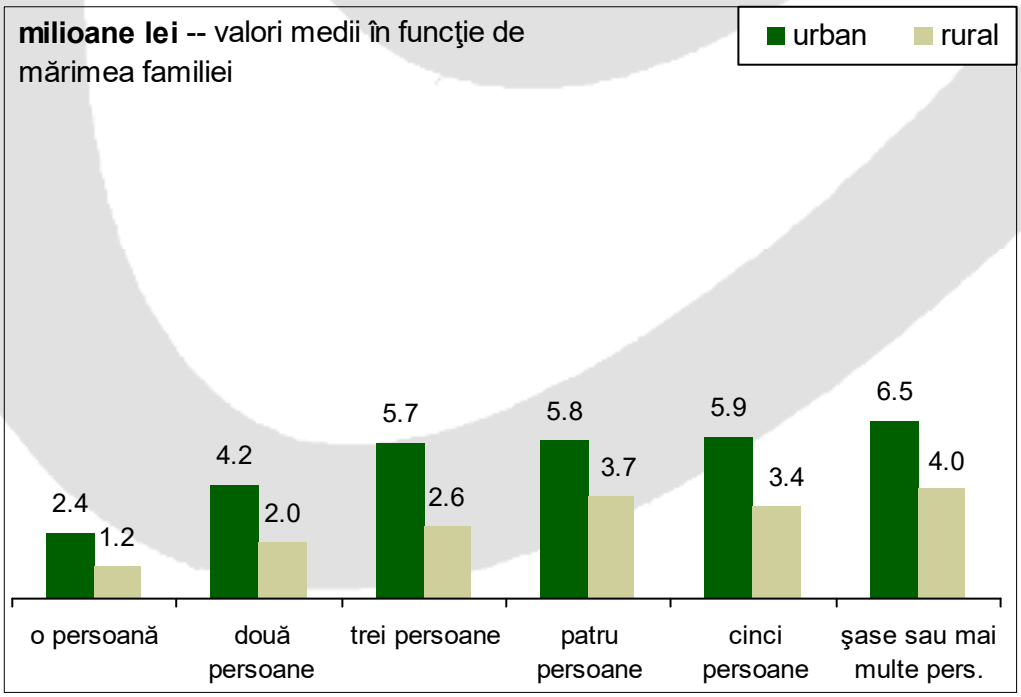

Opţiuni electorale

Datele Barometrului de Opinie Publică arată că dacă în acest moment (luna mai 2005) s-ar organiza alegeri, atât Traian Băsescu cât şi Alianţa D.A. ar putea să le câştige detaşat.

Preşedintele în exerciţiu Traian Băsescu se bucură în continuare de sprijinul a aproape două treimi din totalul populaţiei, el devansându-l cu mult pe următorul clasat, Adrian Năstase. Probabil că timpul scurt scurs de la schimbările din PSD face ca Mircea Geoană să nu fie încă văzut ca principalul candidat al celui mai important partid de opoziţie. Ion Iliescu păstrează un nucleu de alegători fideli, chiar dacă nu mai are dreptul la un nou mandat; acest nucleu este însă mult diminuat.

Trebuie menţionat faptul că întrebarea deschisă avantajează candidaţii puternici în detrimentul celor mai puţin cunoscuţi de către electorat. Distribuţia voturilor sugerează şi faptul că luptele interne din PSD şi absenţa unui deznodământ clar în ceea ce priveşte noul conducător al partidului sunt un alt factor care favorizează poziţia bună a lui Traian Băsescu. Pe de altă parte, aceste date au fost culese înainte de eliberarea cetăţenilor români luaţi ostateci în Irak, eveniment care cel puţin teoretic ar trebui să crească încă o dată popularitatea preşedintelui Băsescu.

Dacă duminica viitoare ar avea loc alegeri pentru preşedintele ţării, dvs. pe cine aţi vota?
[Întrebare deschisă]

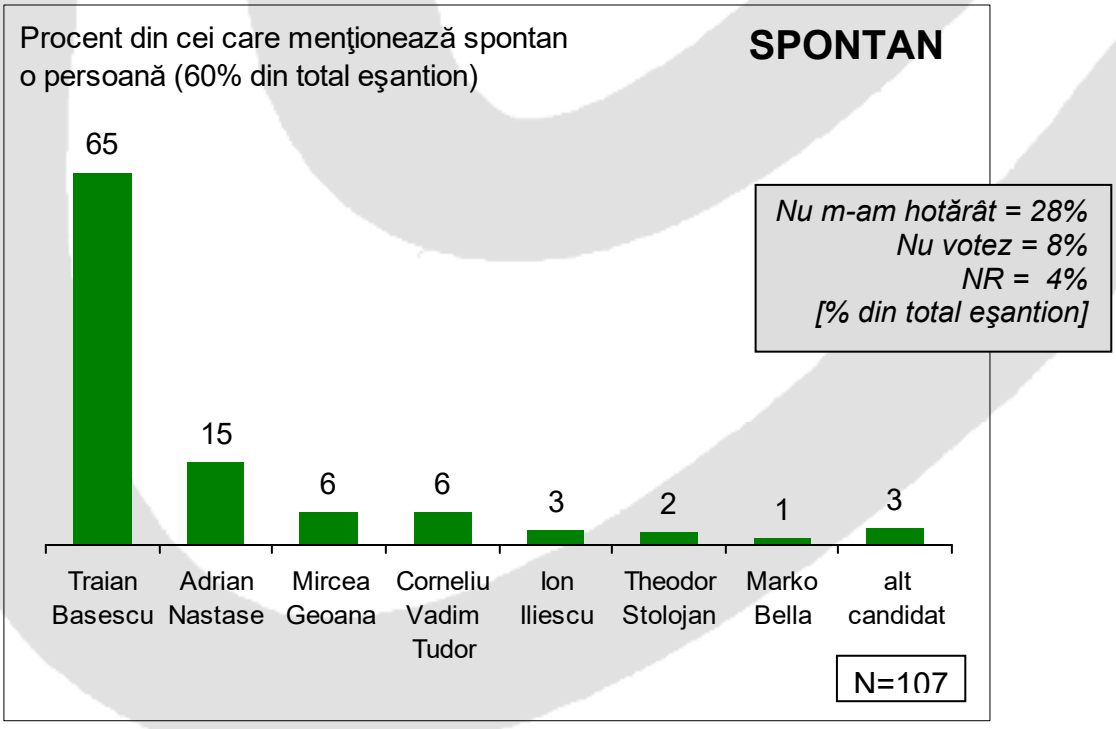

În cazul alegerilor parlamentare, Alianţa D.A. ar putea chiar să obţină o majoritate parlamentară, fără a mai fi nevoie de o coaliţie la guvernare. Trebuie remarcat şi faptul că în condiţiile unei întrebări deschise imaginea unitară a Alianţei aduce un număr mult mai mare de voturi decât cea individuală a fiecăruia dintre cele două partide componente.

Şi în acest caz întrebarea deschisă poate să avantajeze partidele mari, dar diferenţele considerabile arată că doar patru partide sau alianţe politice ar atinge pragul electoral de cinci procente necesar pentru a ajunge în Parlament.

În cazul partidelor care şi-au schimbat în această primăvară denumirea, PPRM, PPCD şi PCR, majoritatea susţinătorilor au indicat vechiul nume, PRM, PNŢCD, respectiv PUR, un număr foarte mic de respondenţi indicând noua denumire. În cazul PRM probabil că sintagma „România Mare" este ceea ce defineşte partidul; în ceea ce priveşte PPCD şi PUR/PCR, observaţia privind denumirea trebuie privită cu circumspecţie, aceste două partide aflându-se, ca şi PNG, ca de obicei, sub marja

Dacă duminica viitoare ar avea loc alegeri parlamentare, dvs. cu ce partid sau alianţa politică aţi vota?
[Întrebare deschisă]

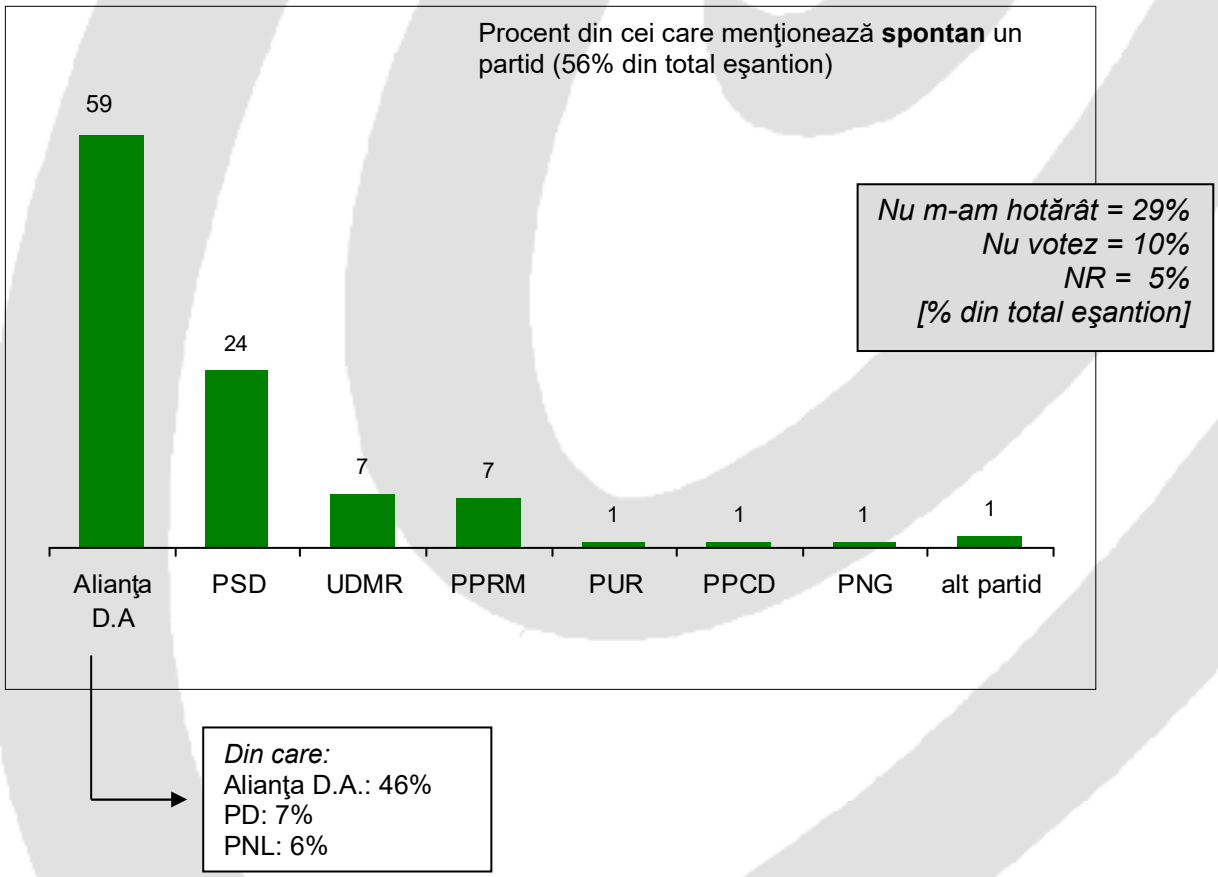

de eroare.

Votanţii principalelor două formaţiuni politice (Alianţa D.A. şi PSD) nu sunt distribuiţi uniform pe teritoriul ţării sau în diverse grupuri sociale.

Comparând frecvenţele răspunsurilor (tabelele de mai jos) se poate observa că în majoritatea regiunilor ţării PSD obţine un scor peste media de 23%, cu un maxim de 40% în Dobrogea (40% dintre respondenţii din această regiune istorică). Procentele foarte mici obţinute în zona de vest a ţării (Transilvania şi Crişana-Maramureş) sunt cele care coboară media naţională a principalului partid de opoziţie.

Alianţa DA se bucură de aproape două treimi din voturile locuitorilor din Oltenia, deşi în mod tradiţional aceştia simpatizau PSD. Este probabil efectul câştigării alegerilor de la sfârşitul anului

precedent şi rămâne de văzut dacă Alianţa va ştii să gestioneze acest potenţial capital electoral. În continuare locuitorii capitalei sprijină într-un număr foarte mare Alianţa DA.
Alianţa DA este sprijinită în mai mare măsură de populaţia din oraşele mari decât de cea din oraşe mici şi din mediul rural. De asemenea, un nivel de studii mai înalt se asociază cu o preferinţă mai ridicată pentru alianţa aflată la guvernare. PSD are în mai mare măsură sprijinul românilor mai înaintaţi în vârstă, şi mai puţin pe cel al populaţiei active.

	DA	PSD
Naţional	59.2	23.9
Moldova	57.1	33.5
Muntenia	59.9	30.2
Oltenia	65.6	26.9
Dobrogea	48.0	40.0
Transilvania	56.9	12.7
Crisana-Maramures	47.3	13.2
Banat	53.5	31.0
Bucuresti	75.0	14.5

	DA	PSD
Naţional	59.2	23.9
Fara studii	41.2	35.3
Primare, gimnaziu	43.4	38.6
Medii (liceu, profesională)	62.8	20.1
Superioare	75.0	10.8

	DA	PSD
Naţional	59.2	23.9
Rural	52.6	28.5
Urban	63.4	20.9

	DA	PSD
Naţional	59.2	23.9
18-24 ani	59.0	21.9
25-34	62.3	19.9
35-44	66.7	19.9
45-54	63.7	17.4
55-64	48.6	30.7
65+	54.4	32.8

	DA	PSD
Naţional	59.2	23.9
oraş foarte mare (peste 200.000 locuitori)	69.0	17.8
oraş mare (100-200.000)	66.4	15.9
oraş mic (30-100.000)	57.8	28.4
oraş foarte mic (sub 30.000)	54.4	24.8
sat centru de comuna	52.2	30.2
sat aparţinător	52.9	26.9

Încredere în personalităţi, partide şi instituţii

Opţiunile electorale sunt confirmate şi de nivelul de încredere a cetăţenilor în principalelor personalităţi politice, precum şi în partidele care îi susţin.

Traian Băsescu este de departe personalitatea politică a momentului, bucurându-se de încrederea majorităţii românilor. Privind retrospectiv, trebuie să căutăm până în mai 2001 pentru a mai găsi o situaţie în care un politician avea mai mult de jumătate aprecieri favorabile, fiind vorba de Adrian Năstase. Cele două momente au în comun faptul că este vorba de primăvara unui an post-electoral şi că ne referim la personalitatea percepută ca şi conducător al partidului sau coaliţiei care a câştigat alegerile. Dar dacă în mai 2001 Adrian Năstase era prim-ministru, iar preşedinte era Ion Iliescu, un alt personaj marcant al istorie recente, Traian Băsescu este în postura de preşedinte şi domină aproape de unul singur scena politică. În „topul încredereii", preşedintele este secondat de primul-ministru şi de fostul lider al PNL, Teodor Stolojan, Mircea Geoană fiind cel mai bine plasat politician din opoziţie.

Câtă încredere aveţi în...?

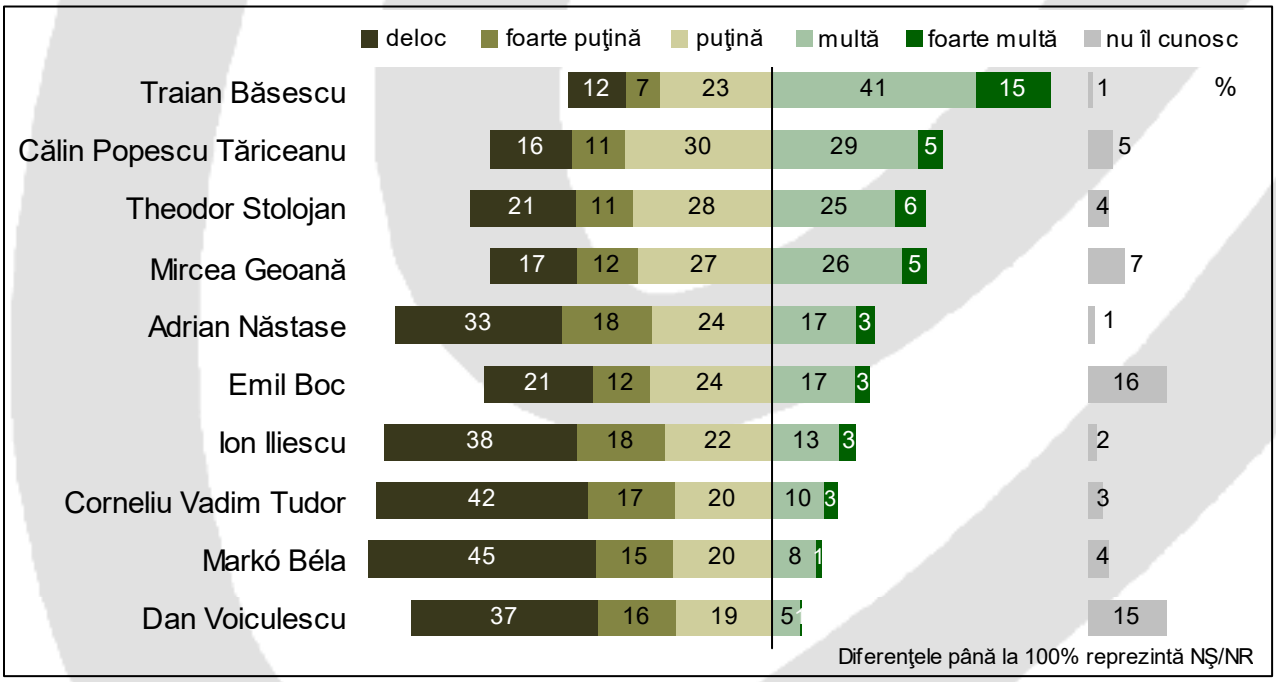

Urmărind tendinţele, prezentate mai jos, se pot remarca şi scăderile abrupte ale liderilor PSD Adrian Năstase şi Ion Iliescu, scăderi chiar mai mari decât creşterea lui Traian Băsescu.

Mircea Geoană, Emil Boc şi Călin Popescu Tăriceanu sunt incluşi pentru prima dată în lista de personalităţi. În cazul fiecăruia dintre ei se remarcă un număr destul de mare de respondenţi care au răspuns că nu îi cunosc, deşi sunt lideri ai unor partide importante.

Liderul PUR/PCR, Dan Voiculescu, este în continuare personajul care nu inspiră aproape nimănui încredere. Marko Bela şi Corneliu Vadim Tudor sunt politicienii despre care românii spun în cea mai mare măsură că nu au deloc încredere.

dinamica 1996-2005

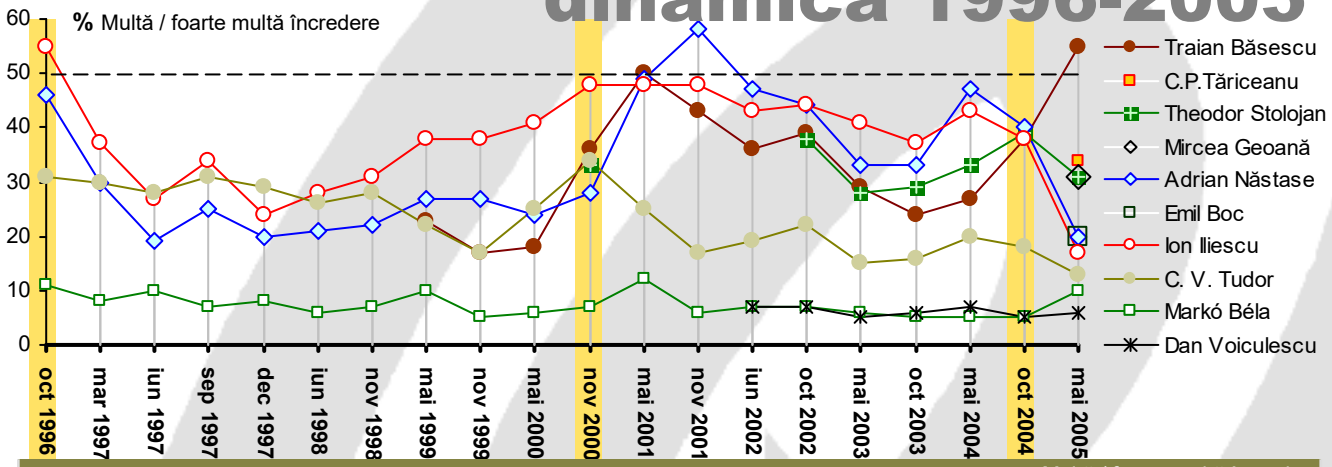

oct 1996	mar 1997	iun 1997	sep 1997	dec 1997	iun 1998	nov 1998	mai 1999	nov 1999	mai 2000	nov 2000	mai 2001	nov 2001	iun 2002	oct 2002	mai 2003	oct 2003	mai 2004	oct 2004	mai 2005		
Multă / foarte multă încredere																					
-	-	-	-	-	-	-	23	17	18	36	50	43	36	39	29	**24**	**27**	**38**	**55**	+	Traian Băsescu
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**	**-**	**34**	+	C. P. Tăriceanu
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	-	-	-	38	28	**29**	**33**	**39**	**31**	+	Theodor Stolojan
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**	**-**	**31**	+	Mircea Geoană
46	30	19	25	20	21	22	27	27	24	28	49	58	47	44	33	**33**	**47**	**40**	**20**	+	Adrian Năstase
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**	**-**	**20**	+	Emil Boc
55	37	27	34	24	28	31	38	38	41	48	48	48	43	44	41	**37**	**43**	**38**	**17**	+	Ion Iliescu
31	30	28	31	29	26	28	22	17	25	34	25	17	19	22	15	**16**	**20**	**18**	**13**	+	C.V. Tudor
11	8	10	7	8	6	7	10	5	6	7	12	6	7	7	6	**5**	**5**	**5**	**10**	+	Markó Béla
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7	5	**6**	**7**	**5**	**6**	+	Dan Voiculescu
Puţină / foarte puţină încredere / deloc																					
27	39	47	50	57	67	60	65	67	66	66	59	74	73	73	74	**76**	**77**	**77**	**81**	–	Markó Béla
40	44	54	44	54	53	50	65	64	59	54	67	75	73	71	75	**71**	**72**	**73**	**79**	–	C.V. Tudor
38	50	64	60	66	60	58	56	50	52	46	47	49	54	53	53	**55**	**52**	**56**	**78**	–	Ion Iliescu
31	46	64	53	62	60	57	58	56	59	59	42	37	48	50	60	**56**	**48**	**54**	**75**	–	Adrian Năstase
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	41	48	**57**	**54**	**57**	**72**	–	Dan Voiculescu
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55	-	-	-	51	59	**57**	**58**	**51**	**60**	–	Theodor Stolojan
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**	**-**	**58**	–	Emil Boc
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**	**-**	**56**	–	C. P. Tăriceanu
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	**-**	**-**	**56**	–	Mircea Geoană
-	-	-	-	-	-	-	62	64	65	50	36	45	52	50	58	**62**	**62**	**54**	**41**	–	Traian Băsescu

Încrederea investită de populaţie în partidele şi alianţele politice urmăreşte acelaşi tipar ca în cazul personalităţilor. Atât Alianţa D.A. cât şi cele două partide componente se bucură de o mai mare încredere decât partidele care formează opoziţia parlamentară, PSD şi PRM. UDMR şi PRM sunt partidele despre care cei mulţi respondenţi spun că nu au deloc încredere în ele, iar PUR/PCR este formaţiunea politică care inspiră cea mai puţină încredere românilor, aproape nimeni nespunând că are foarte multă încredere în acest partid.

În general nivelurile de încredere în partidele politice sunt mai scăzute decât în cele pentru personalităţile care le conduc. Scăzând răspunsurile pozitive din cele negative ajungem pentru toate partidele la un scor „negativ" al încrederii populaţiei.

Câtă încredere aveţi în...?

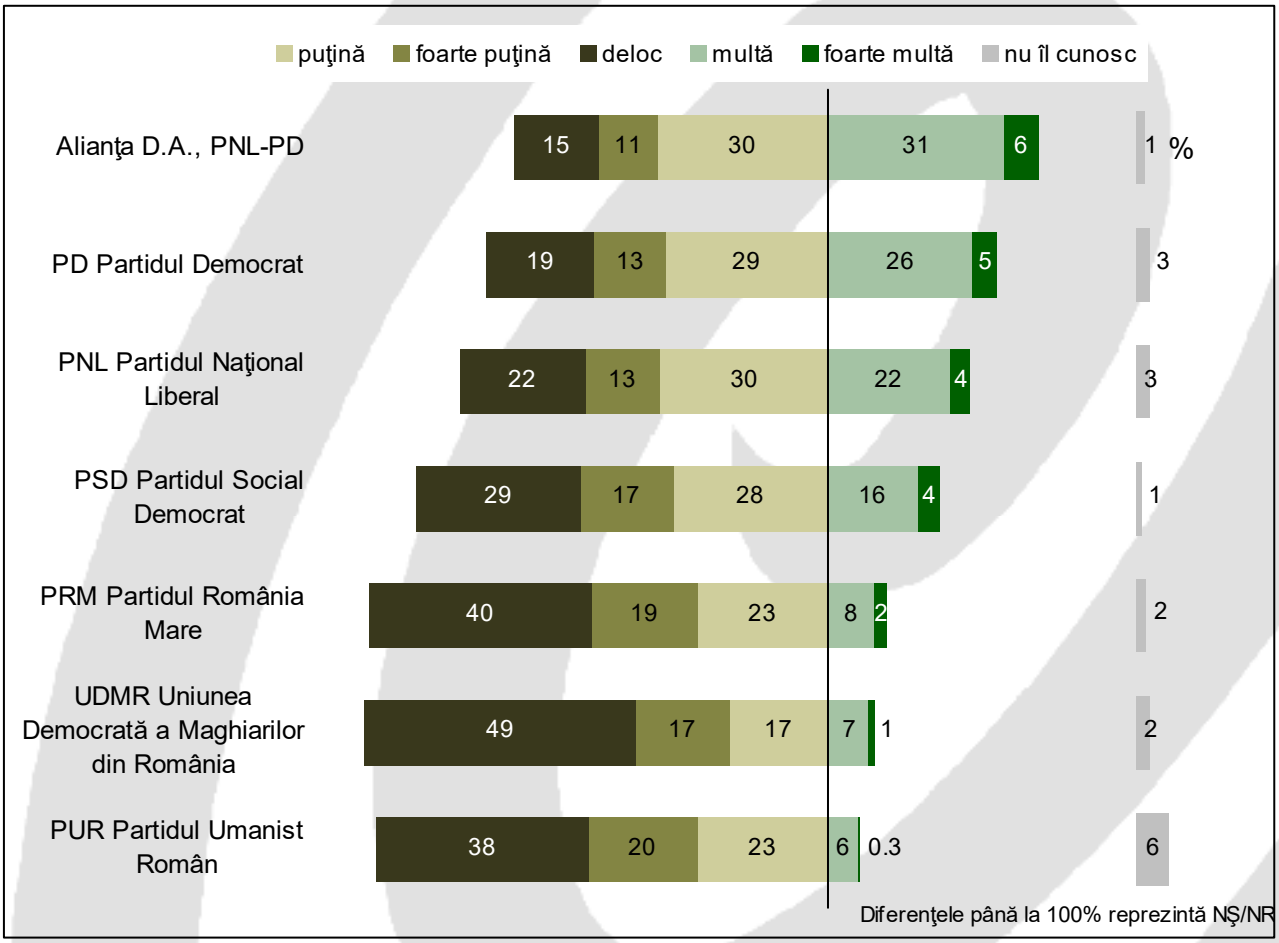

Neîncrederea în partide este una generalizată, aşa cum arată şi răspunsurile la întrebările privind încrederea în diverse instituţii şi organizaţii din România. Partidele politice în ansamblu sunt organizaţiile cu cel mai scăzut nivel de încredere. Alături de ele se află două instituţii fundamentale ale statului, Justiţia şi Parlamentul.

La polul opus găsim ca de obicei Biserica şi Armata, dar şi mass-media. Trebuie remarcat că în timp ce Armata pierde din încrederea cetăţenilor, presa o câştigă.

Două organizaţii internaţionale, UE şi NATO, se bucură de mai multă încredere decât oricare dintre instituţiile administraţiei centrale şi locale, precum şi decât organizaţiile non-guvernamentale.

Mai trebuie remarcat că deşi încrederea în Traian Băsescu a crescut foarte mult, nu acelaşi lucru se poate spune de administraţia prezidenţială, care primeşte un număr de aprecieri favorabile asemănător cu cele din anii precedenţi.

Câtă încredere aveţi dvs. în...?

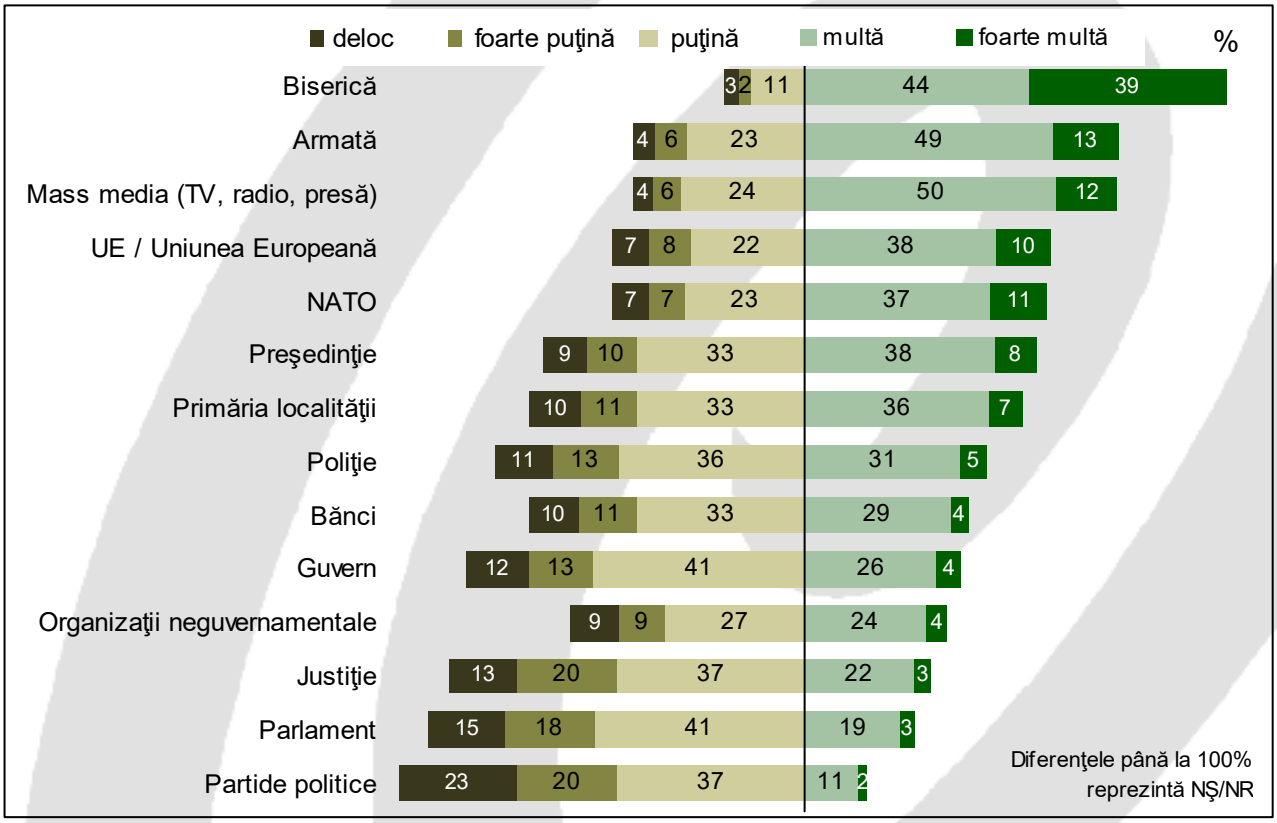

dinamica 1996-2005

oct 1996	mar 1997	iun 1997	sep 1997	dec 1997	iun 1998	nov 1998	mai 1999	nov 1999	mai 2000	nov 2000	mai 2001	nov 2001	iun 2002	oct 2002	mai 2003	oct 2003	mai 2004	oct 2004	mai 2005		
Multă / foarte multă încredere																					
83	85	85	86	76	85	86	88	83	85	86	89	88	88	88	88	85	88	88	83	+	Biserică
76	80	83	84	78	69	74	75	66	73	67	72	76	77	77	65	63	69	68	62	+	Armată
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	62	60	61	55	61	63	61	+	Mass-media
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	+	NATO
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	+	UE
-	-	60	62	56	40	40	38	21	20	19	50	54	46	48	43	37	47	41	45	+	Preşedinţie
62	48	48	51	44	42	45	46	38	34	44	54	-	49	45	43	42	46	46	43	+	Primăria localităţii
-	48	48	46	42	41	45	49	34	43	43	47	41	49	51	38	35	43	38	36	+	Poliţie
-	25	23	28	24	30	35	28	17	19	12	19	18	25	29	24	21	35	29	32	+	Bănci
26	45	45	42	36	27	28	23	11	13	13	44	49	37	38	29	23	34	27	31	+	Guvern
-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	19	13	-	-	-	-	26	24	28	+	ONG-uri
38	43	39	36	35	28	30	30	20	28	20	29	28	33	33	24	21	28	23	25	+	Justiţie
23	39	34	38	27	19	20	20	10	9	9	33	36	27	29	19	14	23	19	22	+	Parlament
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	+	Partide politice
Puţină / foarte puţină încredere / deloc																					
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80	–	Partide politice
63	52	59	61	68	73	74	77	86	86	88	62	60	70	68	76	81	73	76	74	–	Parlament
45	48	53	55	58	65	62	66	74	66	75	66	67	64	65	69	73	67	71	70	–	Justiţie
62	47	49	54	59	66	68	74	84	83	85	53	47	61	59	67	72	62	69	66	–	Guvern
-	46	49	51	54	55	51	49	62	55	54	51	56	49	51	57	61	54	57	61	–	Poliţie
-	59	61	54	64	57	53	63	69	71	76	73	70	68	62	62	62	54	53	54	–	Bănci
30	46	48	46	52	53	52	51	58	63	43	43	-	54	53	53	54	50	49	54	–	Primăria localităţii
-	-	35	35	40	54	57	60	74	77	77	47	43	53	49	53	60	49	55	51	–	Preşedinţie
-	-	-	-	-	59	-	-	-	-	-	53	50	-	-	-	-	51	47	46	–	ONG-uri
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38	–	NATO
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38	–	UE
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	35	33	37	32	30	34	–	Mass-media
8	14	13	13	18	27	22	23	29	23	29	24	20	21	19	29	32	28	27	34	–	Armată
8	12	13	13	21	14	14	11	16	14	13	11	12	12	11	11	14	11	11	16	–	Biserică

Evaluarea activităţii Guvernului

După ceva mai bine de patru luni de la instalarea în funcţie, Guvernul condus de Călin Popescu-Tăriceanu nu reuşeşte să obţină un număr mare de aprecieri pozitive cu referire la activitatea sa în nici unul dintre principalele domenii de interes pentru public. În toate domeniile cetăţenii se consideră în mai mare măsură nemulţumiţi decât mulţumiţi de activitatea executivului.

Cât de mulţumit sau nemulţumit sunteţi de activitatea Guvernului în următoarele domenii?

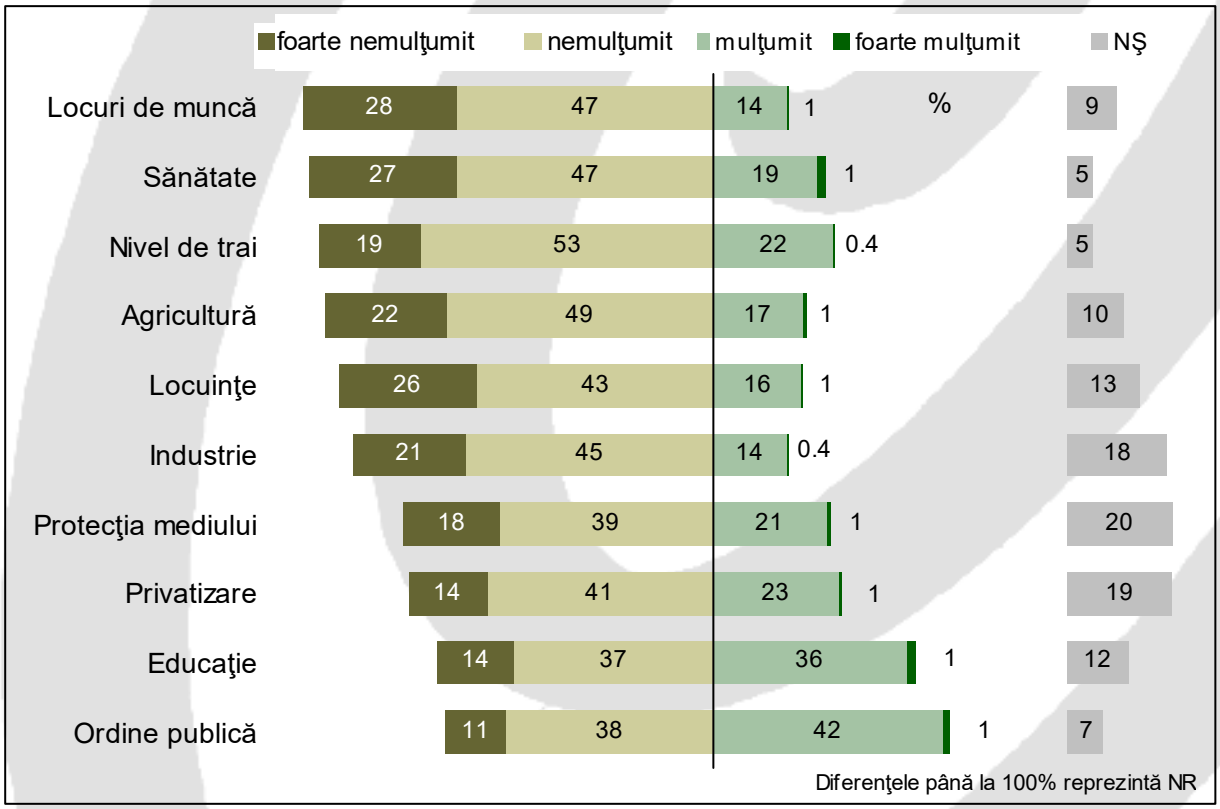

Una din posibilele explicaţii este că în acest timp scurt Guvernul nu a reuşit încă să producă rezultate care să conducă la o schimbare vizibilă pentru populaţie. Această explicaţie este sugerată şi de faptul că aproape două treimi dintre respondenţi cred că atât protecţia socială cât şi situaţia economică a ţării au rămas la fel.

Opinia românilor că situaţia economică a ţării a rămas la fel nu trebuie neapărat considerată ca fiind una apreciativă, în condiţiile în care doar 12% dintre ei se consideră mulţumiţi sau foarte mulţumiţi de economia de piaţă din România.

Totuşi, guvernul actual este investit cu un capital important de încredere şi totodată de speranţă. Deşi nu văd încă o schimbare pozitivă faţă de anul trecut, cei mai mulţi dintre concetăţenii noştri consideră că în următorii patru ani se vor înregistra progrese atât în ceea ce priveşte economia României (42% spun că va merge mai bine), cât şi economia propriei localităţi (38% cred că va funcţiona mai bine) şi chiar propria situaţie economică (40% cred că va fi mai bună).

Gândiţi-vă la situaţia României de când actualul Guvern a venit la putere (decembrie 2004). Credeţi că protecţia socială (ajutor de şomaj, pensii, alocaţii pentru copii etc)...?

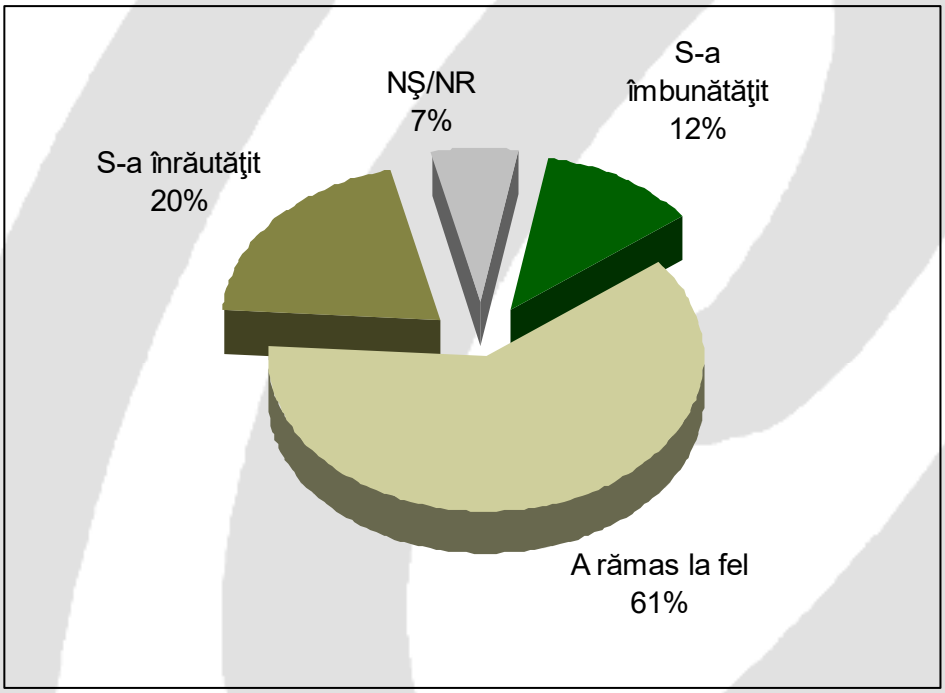

... Dar situaţia economică a ţării...?

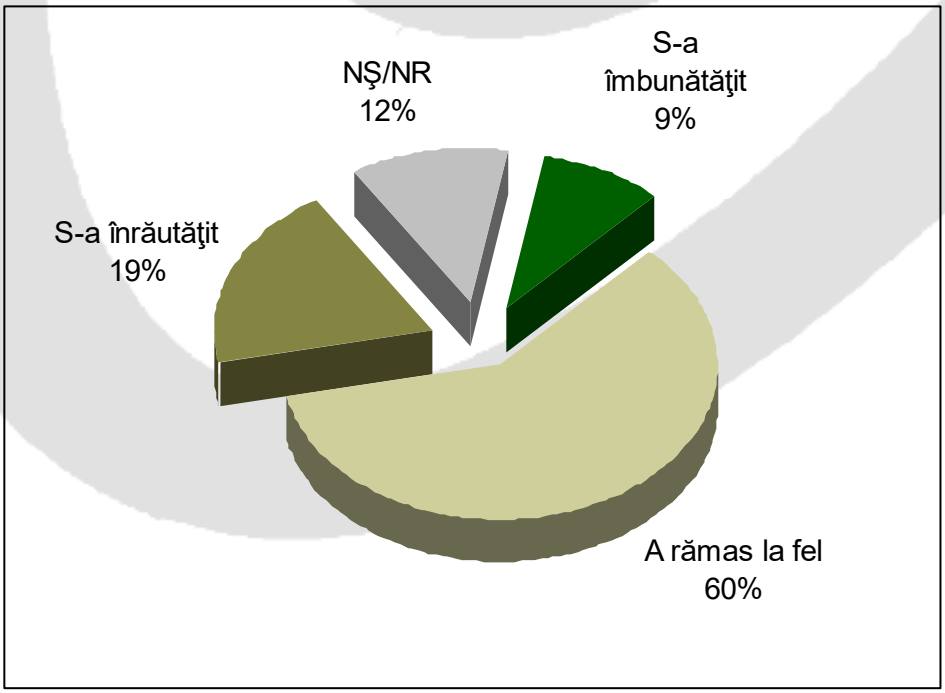

Cât de mulţumit sunteţi de economia de piaţă din România?

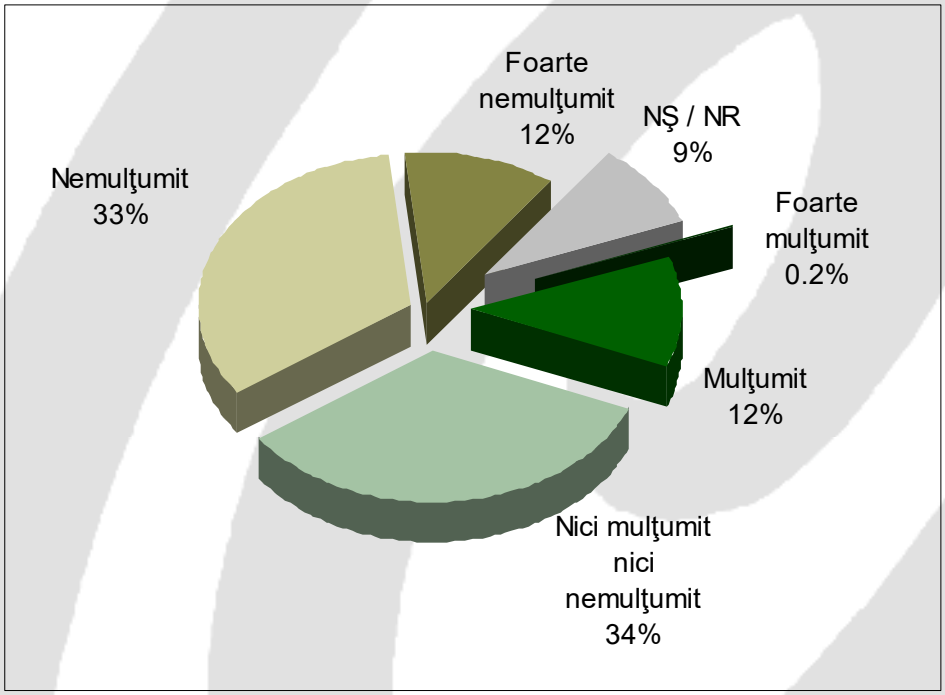

Comparativ cu anul 2004, credeţi că în prezent...

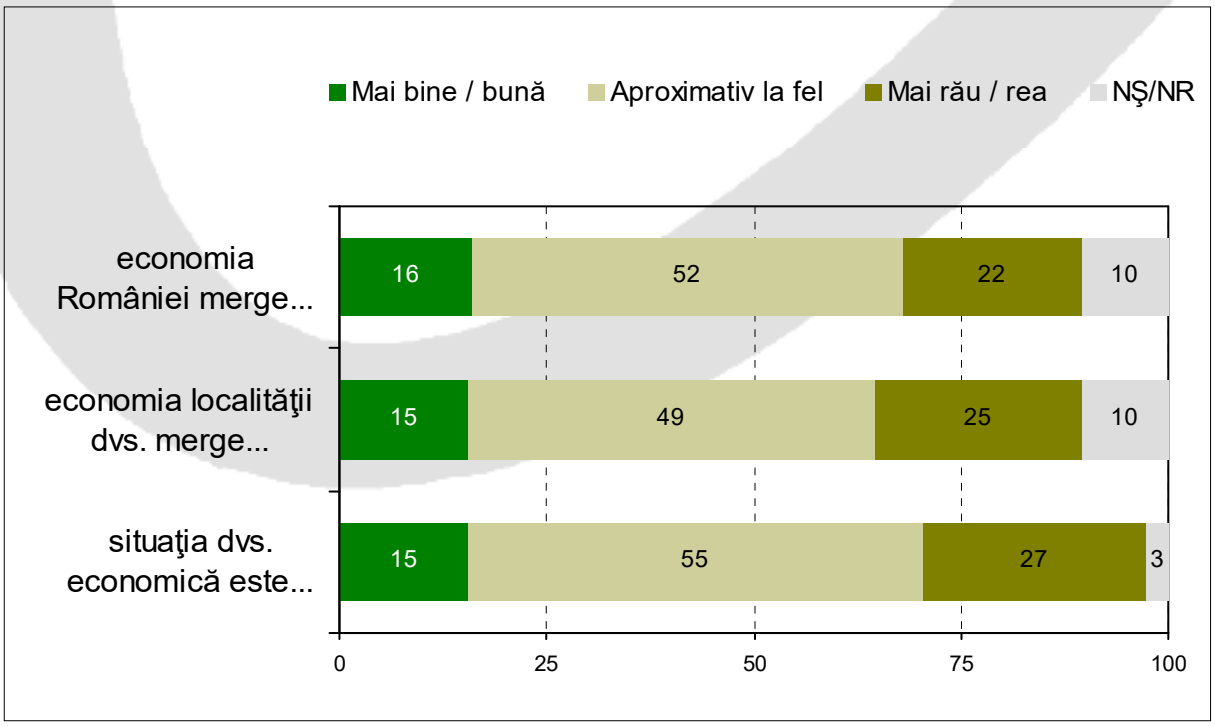

În următorii 4 ani, credeţi că...

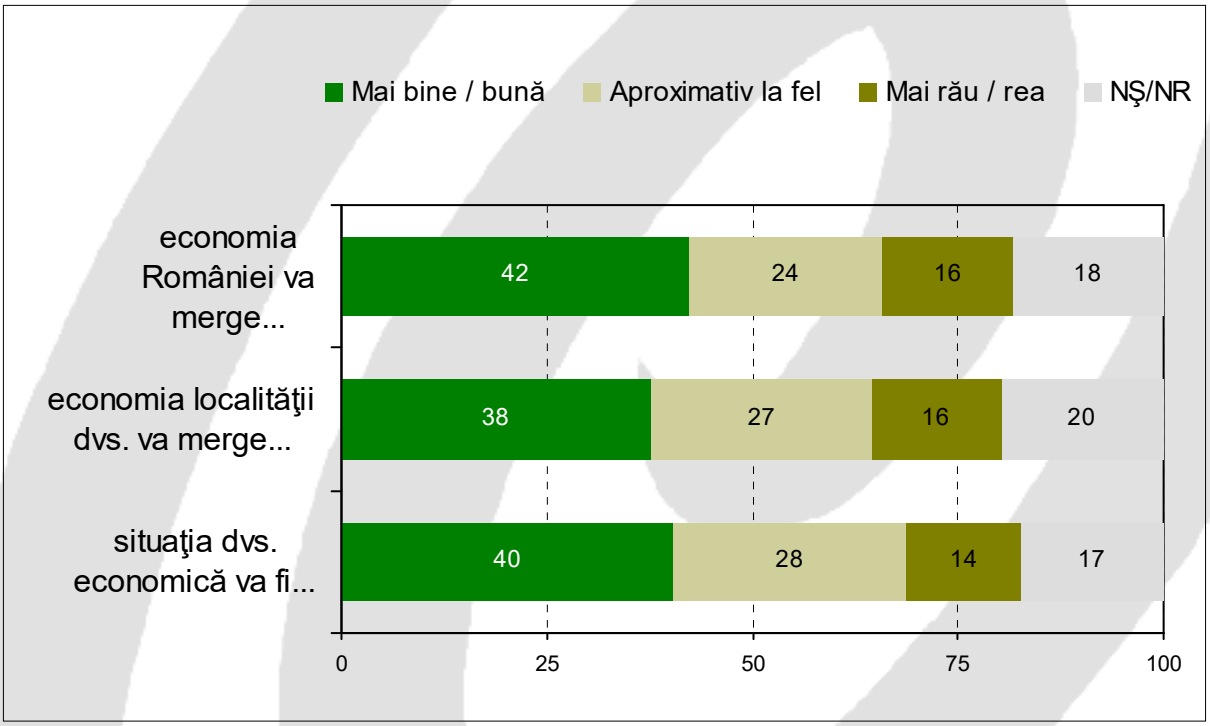

Opinii despre democraţie şi sistemul electoral

Doar 20% dintre români se declară mulţumiţi sau foarte mulţumiţi de democraţia din România. La polul opus, 37% sunt nemulţumiţi sau foarte nemulţumiţi, în timp ce alţi 37% nu sunt nici mulţumiţi, nici nemulţumiţi. Cifrele sunt asemănătoare cu rezultatele obţinute în anii precedenţi, menţinându-se nivelul scăzut de mulţumire a cetăţenilor faţă de funcţionarea sistemului politic din România.

Cât de mulţumit sunteţi de democraţia din România?	*Mai 2002*	*Mai 2003*	*Octombrie 2004*	*Mai 2005*
Foarte nemulţumit	14	14	10	9
Nemulţumit	36	32	24	28
Nici mulţumit, nici nemulţumit	34	29	38	37
Mulţumit	13	17	21	19
Foarte mulţumit	1	1	1	1
			cifrele reprezintă procente *diferenţele până la 100% sunt non-răspunsuri*	

Cât de mulţumit sunteţi de democraţia din România?

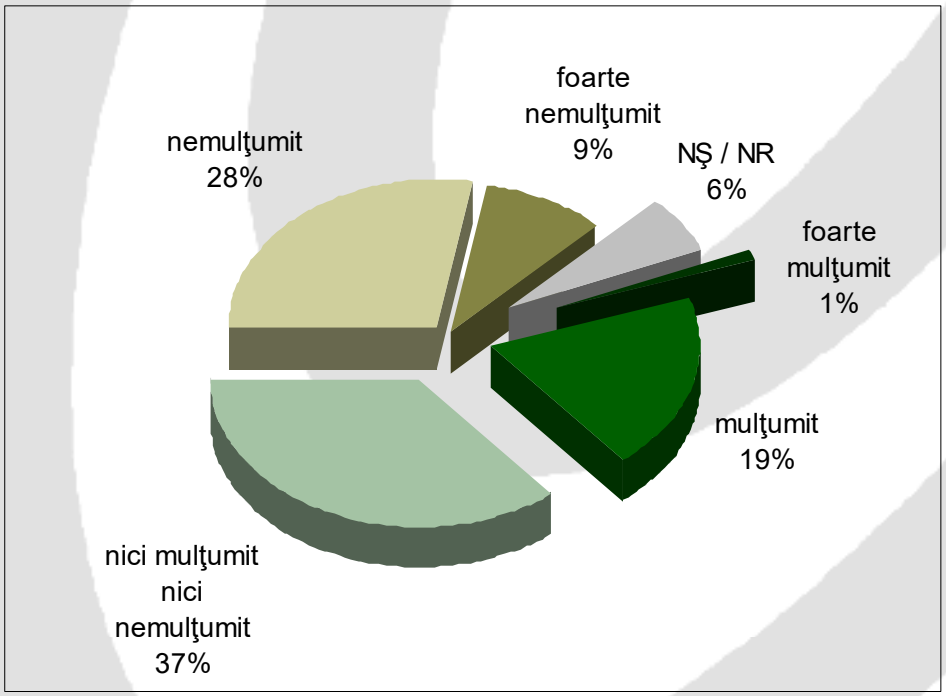

Românii sesizează unele neajunsuri ale democraţiei **în general**, dar, în acelaşi timp, se poate spune că cetăţenii români consideră democraţia este cel mai bun sistem de organizare politică. Astfel,69% dintre respondenţi sunt de acord că deşi are slăbiciunile sale, democraţia este mai bună decât orice altă formă de guvernare (faţă de doar 9% care resping această afirmaţie). Tot 69% sunt de acord cu faptul că democraţia este mai bună decât alte forme de guvernare (9% sunt împotrivă) în alegerea conducătorilor buni şi 64% consideră că democraţia este mai bună decât alte forme de guvernare în a schimba conducătorii proşti (12% nu sunt de acord).

Între neajunsurile pe care le sesizează un număr destul de mare de cetăţeni se numără faptul că în democraţie există prea mulă nehotărâre şi discuţii în contradictoriu (60% opinii favorabile acestei afirmaţii), că există prea multă corupţie (66%), dar şi că economia funcţionează prost (43%). În general, cei care au fost de acord cu aceste deficienţe au fost nemulţumiţi şi foarte nemulţumiţi de

felul cum funcţionează democraţia în România. Este posibil ca aceste neajunsuri să fie asociate mai degrabă cu situaţia din ţara noastră decât cu o descriere generală a democraţiei.

Vă voi citi câteva lucruri pe care oamenii le spun despre democraţie. După părerea dvs. este adevărat, mai degrabă adevărat, mai degrabă fals sau fals că...?

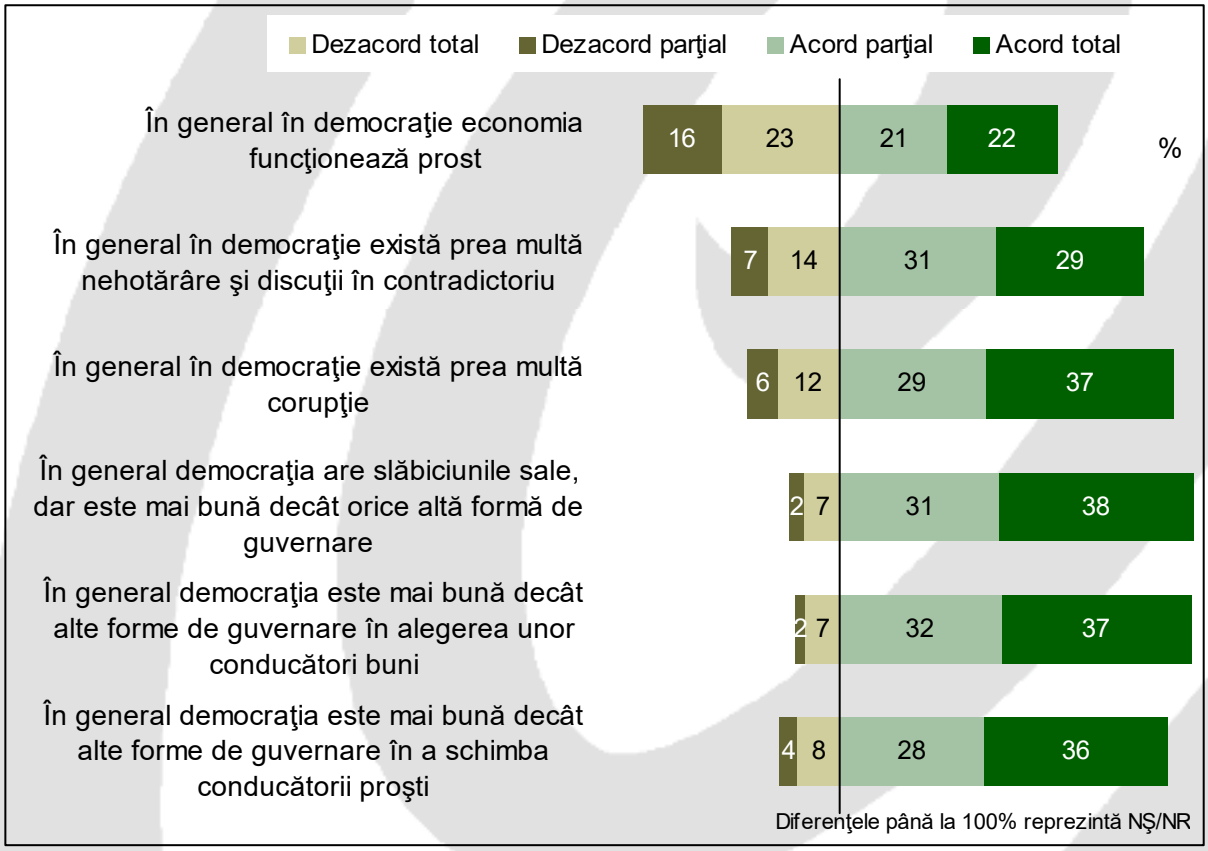

La toate întrebările legate de democraţie cetăţenii din mediul rural sunt mai înclinaţi să îşi decline competenţa. Răspunsurile de tip „nu ştiu" sunt de trei ori mai numeroase în mediul rural decât în mediul urban la acest set de întrebări.

77% dintre români consideră că ar fi bine sau foarte bine ca România să fie condusă doar de conducătorii aleşi de către popor . Totuşi, 50% au opinii favorabile şi pentru un sistem în care există doar un lider puternic care să nu îşi piardă timpul cu parlamentul şi alegerile, iar 64% ar agrea şi varianta unui grup de experţi care nu sunt membri de partid. Semnificativ mai puţini ar fi de acord cu o guvernare controlată doar de conducătorii Armatei (24%) sau doar de cei ai Bisericii (23%).

În ceea ce priveşte comunismul, doar 10% mai cred că este o idee bună şi că aplicarea ei a fost la fel de bună, în timp ce 43% dintre respondenţi consideră că este o idee proastă.

Credeţi că ar fi un lucru foarte bun, bun, rău sau foarte rău dacă România ar fi condusă doar de:

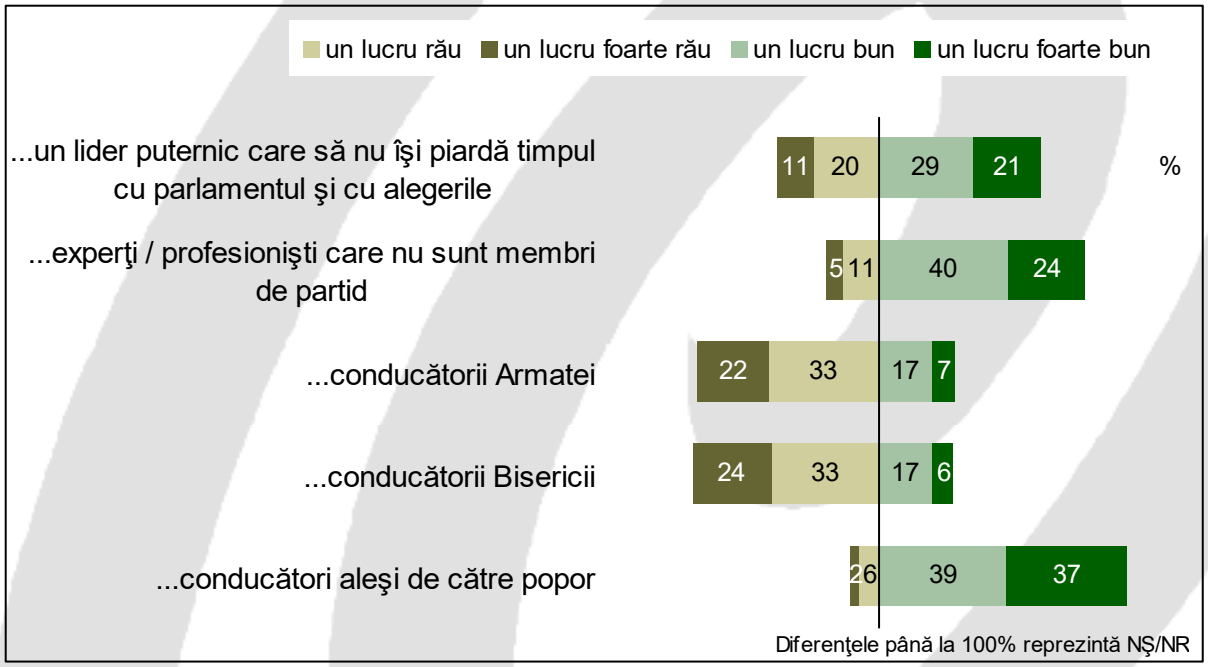

După părerea dumneavoastră, comunismul...?

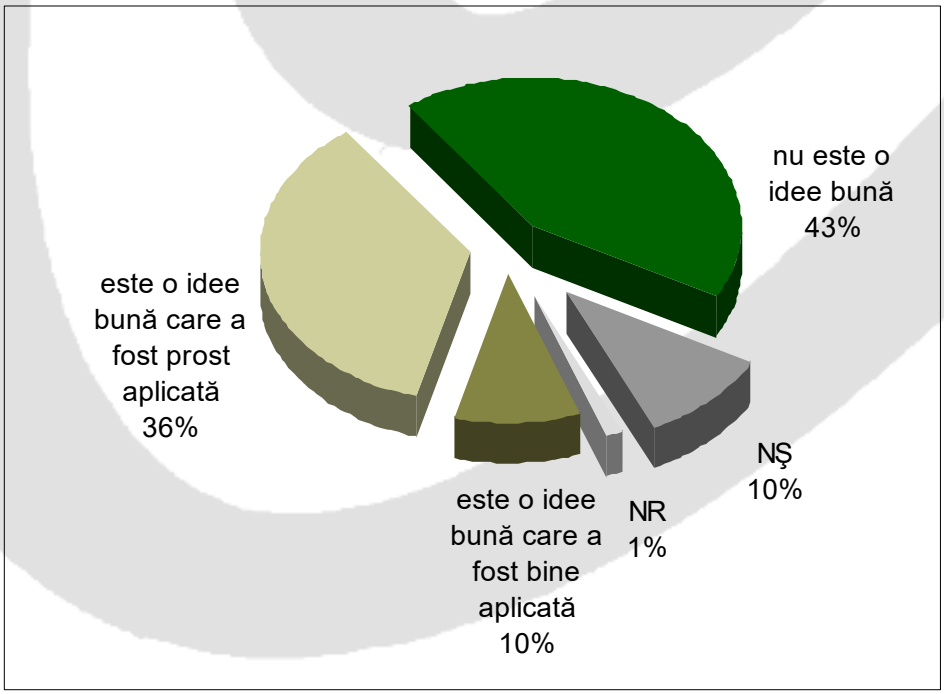

Opiniile cetăţenilor români în ceea ce priveşte organizarea Parlamentului şi sistemul electoral sunt în general împărţite. În ceea ce priveşte Parlamentul, 38% cred că ar trebui menţinută organizarea actuală cu două camere, iar 41% că Parlamentul ar trebui să fie compus dintr-o singură cameră. În legătură cu sistemul de vot, se conturează o opinie majoritară, 56% dintre români fiind de părere că ar trebui introdus votul uninominal în defavoarea votului pe listă.

Credeţi că pentru alegerea parlamentarilor ar trebui să votaţi o listă de persoane pentru un partid, ca până acum, sau să votaţi o singură persoană pentru un partid (vot uninominal)?

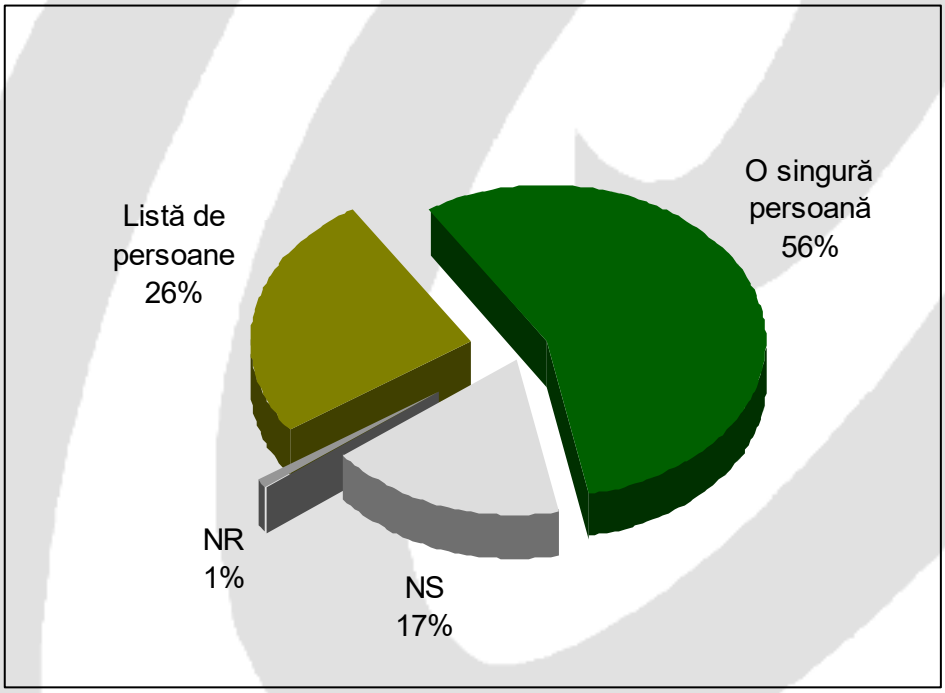

În prezent Parlamentul României este compus din două camere: Senatul şi Camera Deputaţilor. Credeţi că Parlamentul României ar trebui să fie compus dintr-o singură cameră sau din două?

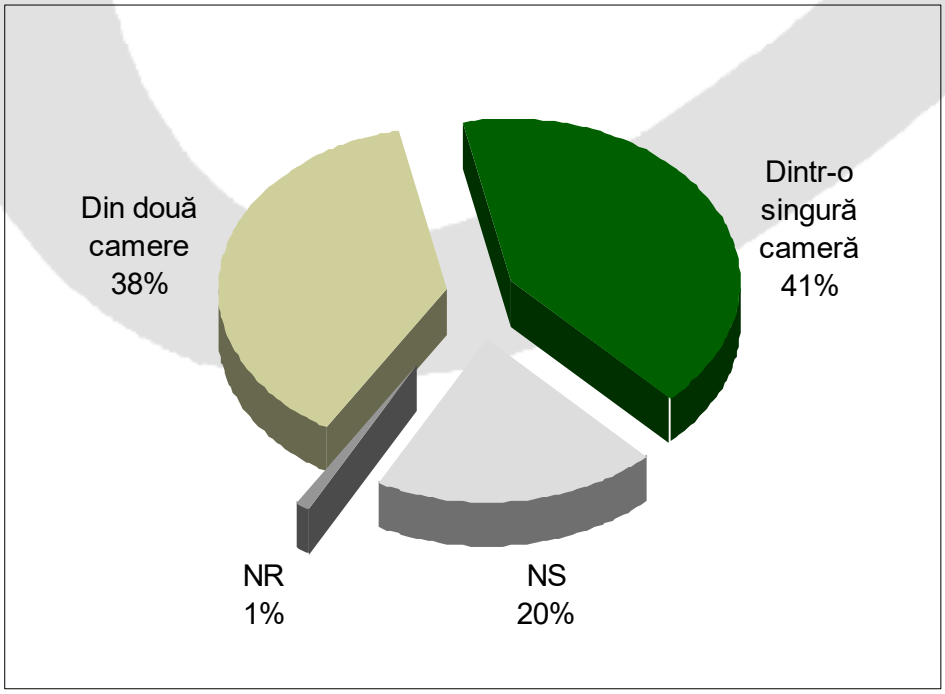

Interes faţă de politică şi participare la viaţa politică

După aproape 15 ani de democraţie, românii se arată foarte puţin interesaţi de politică. 74% dintre ei spun că în ceea ce priveşte viaţa politică la nivel naţional sunt puţin, foarte puţin sau deloc interesaţi, 26% alegând această ultimă variantă. Chiar mai mulţi – 77% sunt la fel de dezinteresaţi de viaţa politică a propriei localităţi, 20% menţionând că nu îi interesează deloc ce se întâmplă pe scena politică a comunităţii în care locuiesc. Similar, foarte puţini dintre concetăţenii noştri se arată interesaţi de alegeri, campanii electorale, emisiuni, discuţii sau lecturi pe teme politice.

În general, cât de interesat sunteţi de... ?

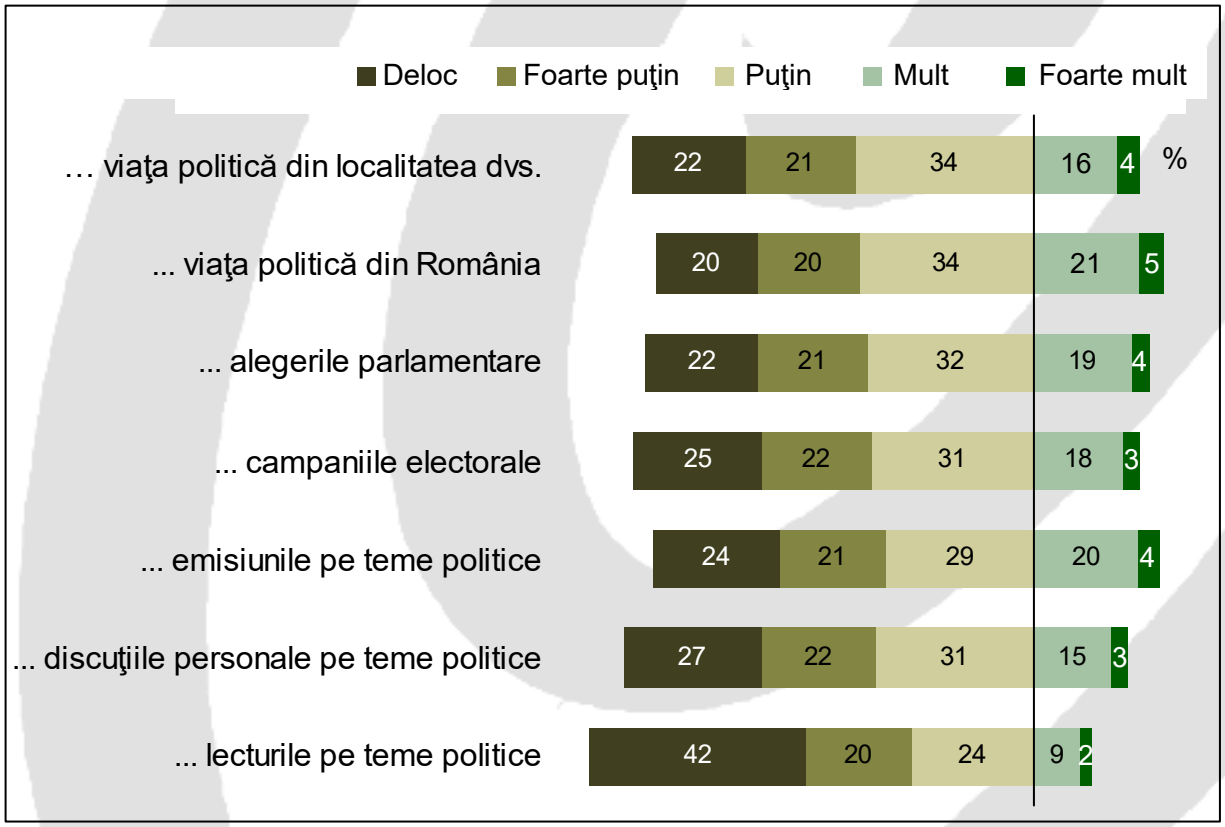

Dezinteresul pentru politică se manifestă şi prin apetitul redus pentru discuţii politice cu alte persoane: indiferent dacă interlocutorii împărtăşesc sau nu opiniile politice ale respondenţilor, mai puţin de 5% se angajează zilnic în discuţii politice, şi în medie 10% o fac de câteva ori pe săptămână.

Uneori oamenii discută între ei despre politică. Pentru fiecare dintre următoarele grupuri vă rog să-mi spuneţi cât de des discutaţi despre politică cu ele.

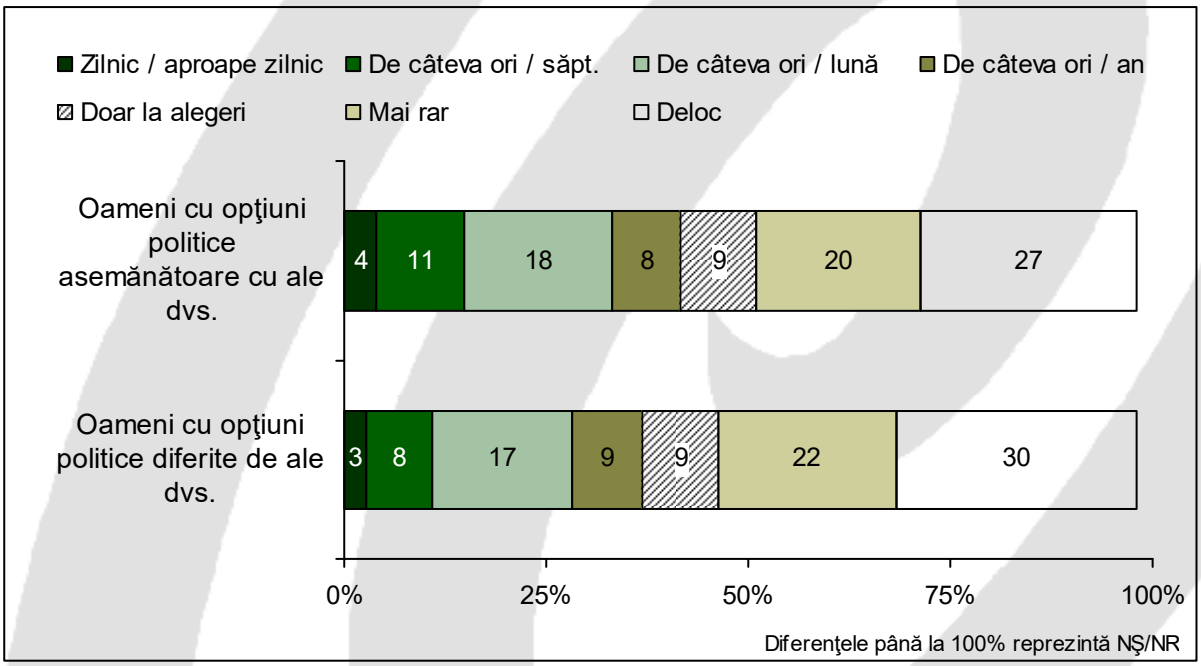

Doar 14% dintre români spun că după 1989 au participat la întruniri politice, şi încă mai puţini au contactat personal un politician (8%), au participat la demonstraţii politice (8%) sau la mitinguri electorale (8%), sau au semnat petiţii politice (4%).

După 1989, vi s-a întâmplat vreodată...

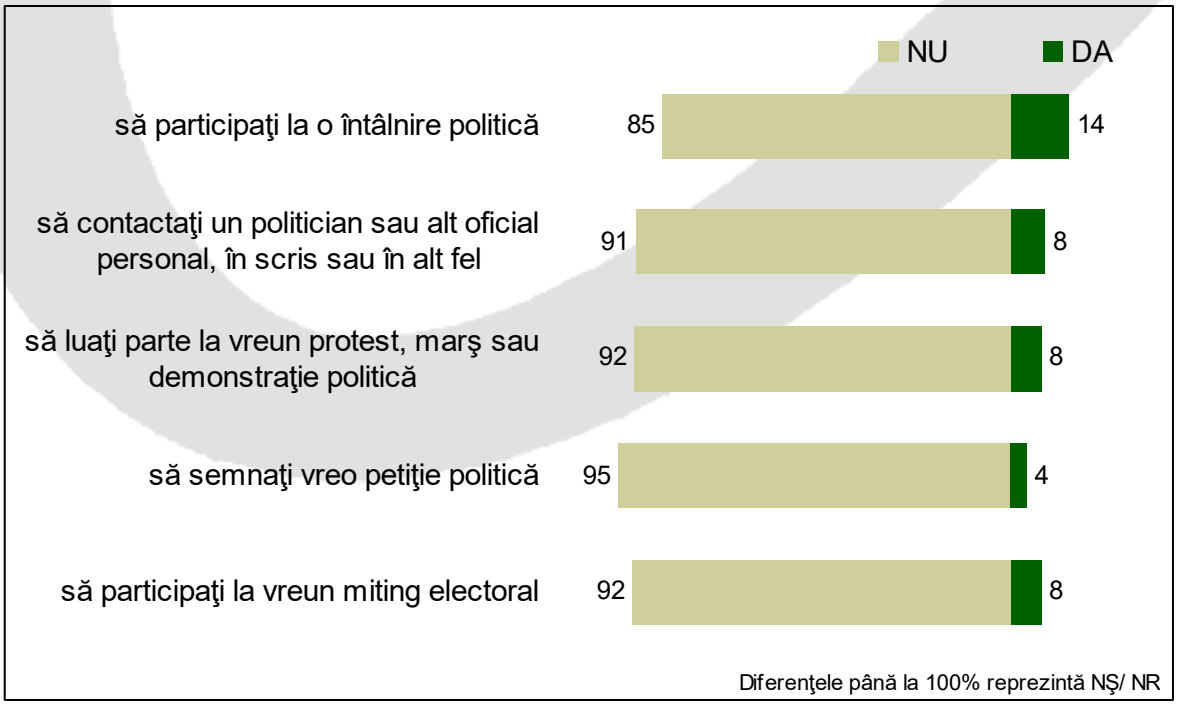

Acest dezinteres ar putea fi explicat de numărul mare de persoane care consideră că nu pot influenţa în nici un fel deciziile politice. Astfel, 25% dintre cetăţenii cu drept de vot consideră că nu pot influenţa deloc deciziile importante pentru localitatea lor, alţi 54% spunând că ar putea avea mică sau foarte mică influenţă. În ceea ce priveşte deciziile importante pentru întreaga ţară, 31% dintre români spun că nu le pot influenţa deloc, ia 51% sunt de părere că le-ar putea influenţa în mică sau foarte mică măsură.

În ce măsură credeţi că oameni ca dvs. pot influenţa hotărârile importante care se iau... ?

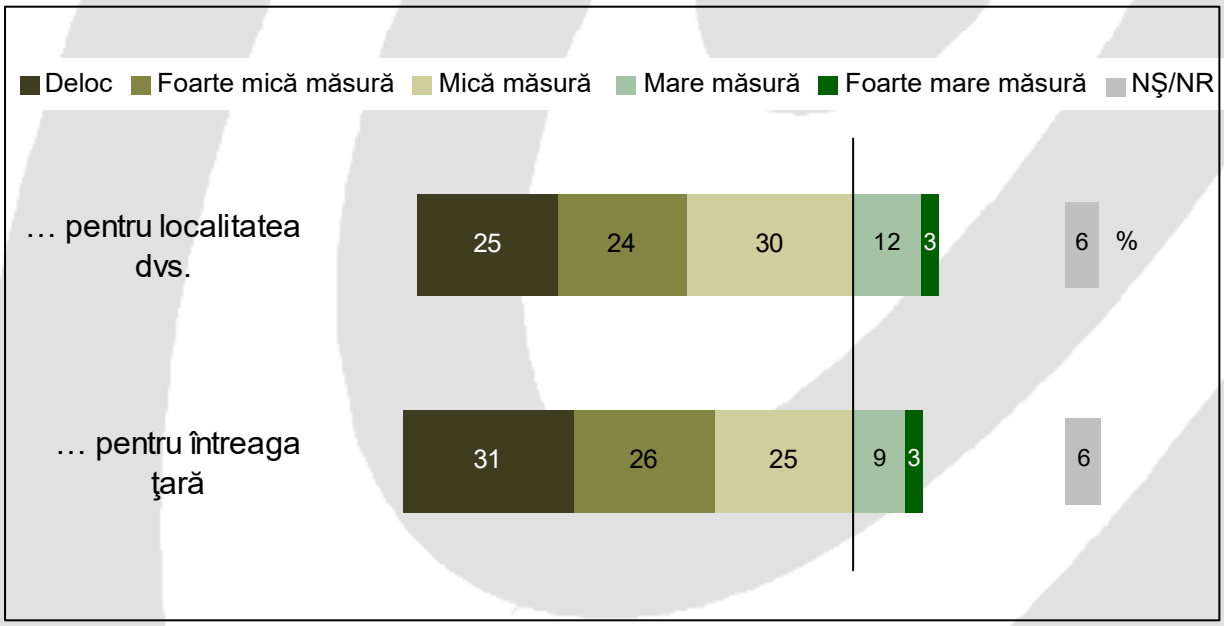

În aceste condiţii, nu trebuie să fie o surpriză faptul că o bună parte dintre respondenţi nu cunosc unele dintre caracteristicile elementare ale sistemului politic din România. 33% sunt încurcaţi de o întrebare despre pragul electoral, aproape jumătate cred că Guvernul este cel care aprobă legile, 33% spun că votul este obligatoriu şi 25% sunt de părere că România este deja membră a Uniunii Europene.

La scurt timp după alegeri, 52% dintre concetăţenii noşti declară că nu cunosc nici un parlamentar ales în judeţul lor (respectiv municipiul Bucureşti), şi doar 11% spun că au întâlnit vreodată un membru al actualului Parlament provenind din circumscripţia lor.

Românii sunt mult mai bine informaţi în ceea ce îi priveşte pe preşedinte şi primul ministru. 96% ştiu cine este preşedinte şi 74% îl identifică pe Călin Popescu Tăriceanu drept prim ministru (chiar dacă 1% încă mai cred că Adrian Năstase ocupă această poziţie). Mult mai puţini însă (23%) ştiu că Mihai Răzvan Ungureanu este ministru de externe.

Din câte ştiţi dvs. următoarele afirmaţii sunt adevărate sau false în cazul României?

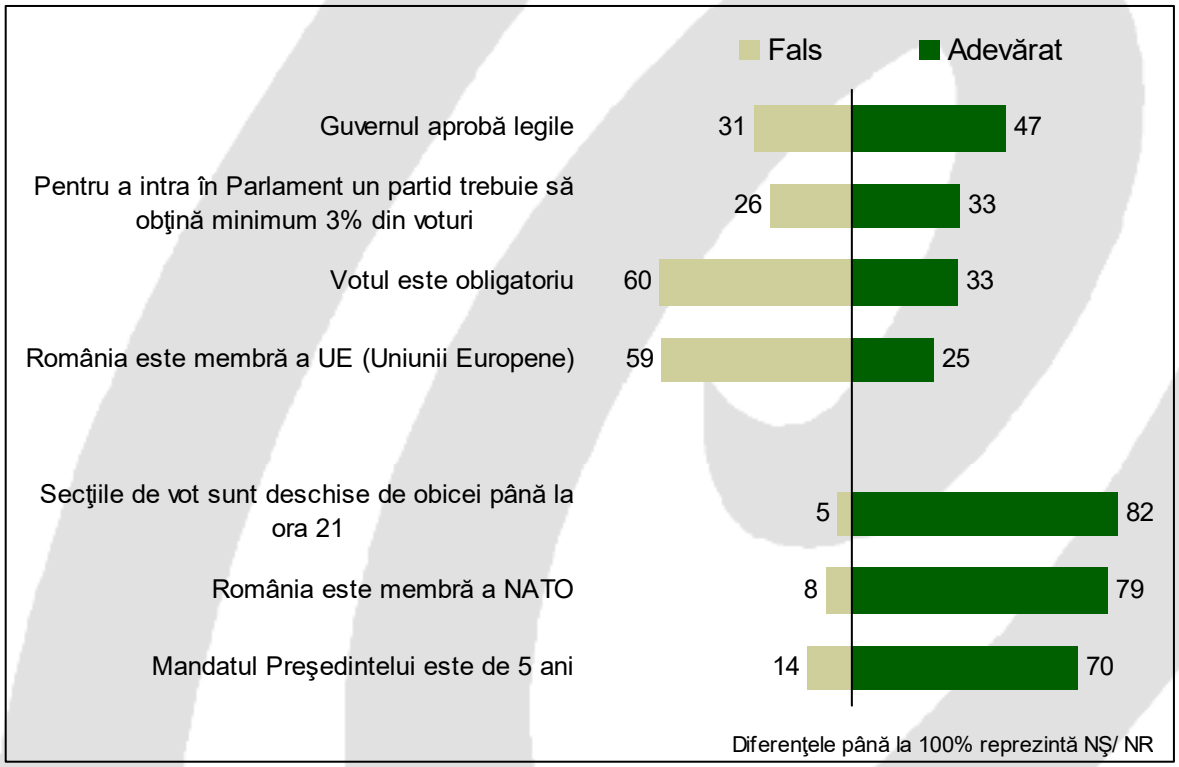

Dvs. în ce măsură cunoaşteţi vreun membru al actualului Parlament ales în judeţul dvs./în Bucureşti?

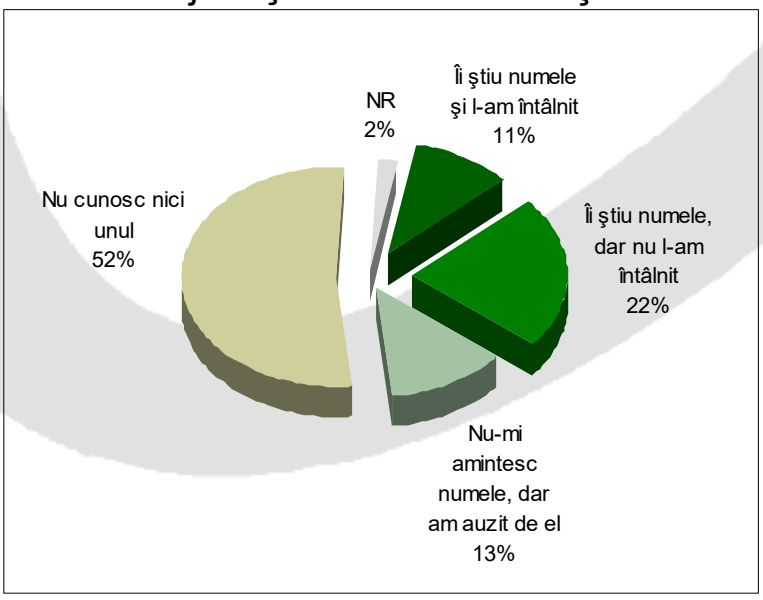

Vă amintiţi cumva care este numele preşedintelui României?

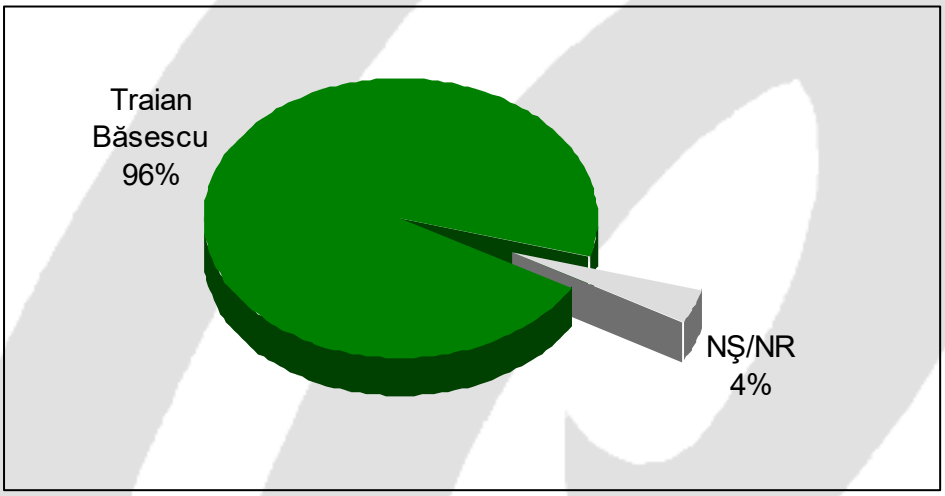

Dar numele primului-ministru?

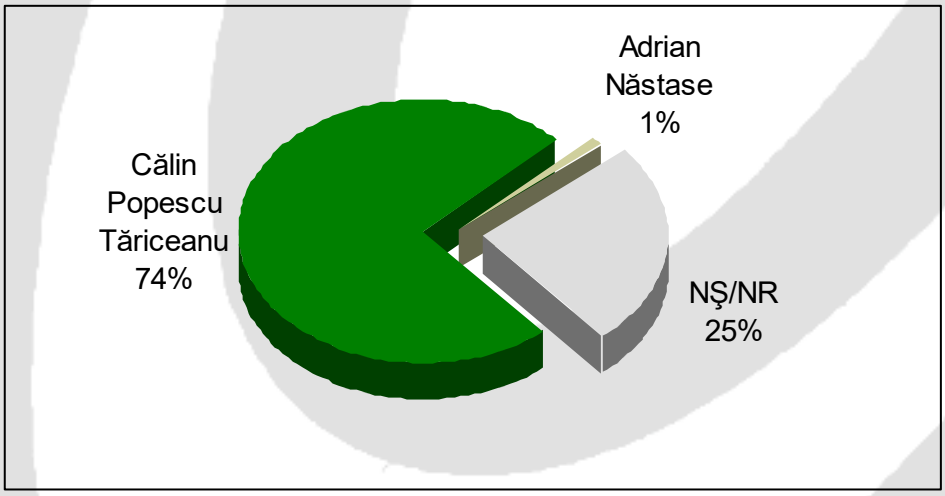

Dar numele ministrului de externe?

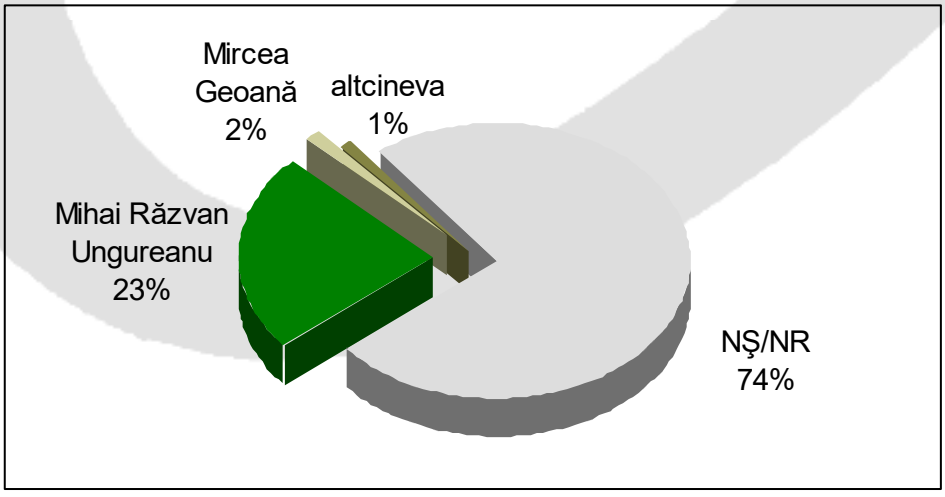

De altfel, respondenţii recunosc că nu prea îi interesează politica şi doar 25% cred despre ei că sunt mai bine informaţi decât majoritatea oamenilor.

Un motiv pentru lipsa de interes faţă de politică poate fi găsit în opiniile foarte defavorabile cu privire la partidele politice şi la politicieni. În secţiunea *Încredere şi vot* am arătat că partidele politice şi Parlamentul sunt organizaţiile în care românii au cea mai puţină încredere. Respondenţii mai spun şi că în România nu prea au pe cine să aleagă dintre cei care candidează (48% sunt de acord cu acest lucru), pentru că oricum partidele sunt interesate mai mult de câştigarea alegerilor decât problemele oamenilor (88% au această părere), şi indiferent cine câştigă alegerile până la urmă lucrurile merg la fel în următorii patru ani (71% au optat pentru această afirmaţie).

Totodată, 78% dintre români spun că moralitatea politicienilor este foarte scăzută şi că salariile parlamentarilor sunt prea mari.

După părerea dvs. afirmaţia ... este adevărată sau falsă?
Este *adevărată* sau *mai degrabă adevărată*?
Este *falsă* sau *mai degrabă falsă*?

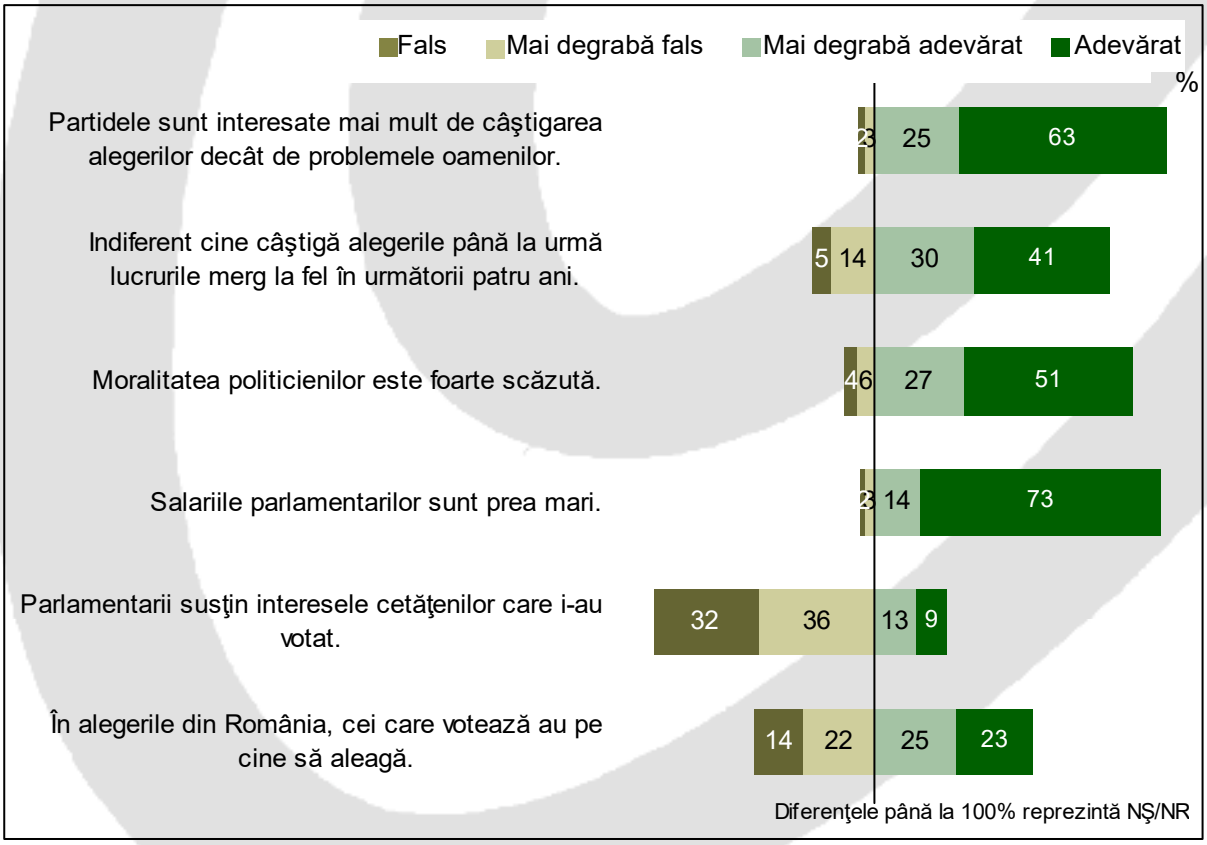

Totuşi, doar 4% din populaţie crede că ar fi mai bine să nu existe partide politice şi doar 11% că ar fi mai bine să existe doar un singur partid politic. Aceste poate fi un semn că românii nu resping instituţia partid politic, ci doar reprezentările ei actuale, neîncrederea îndreptându-se în primul rând către politicienii români.

Dvs. credeţi că ar fi mai bine ca în România... ?

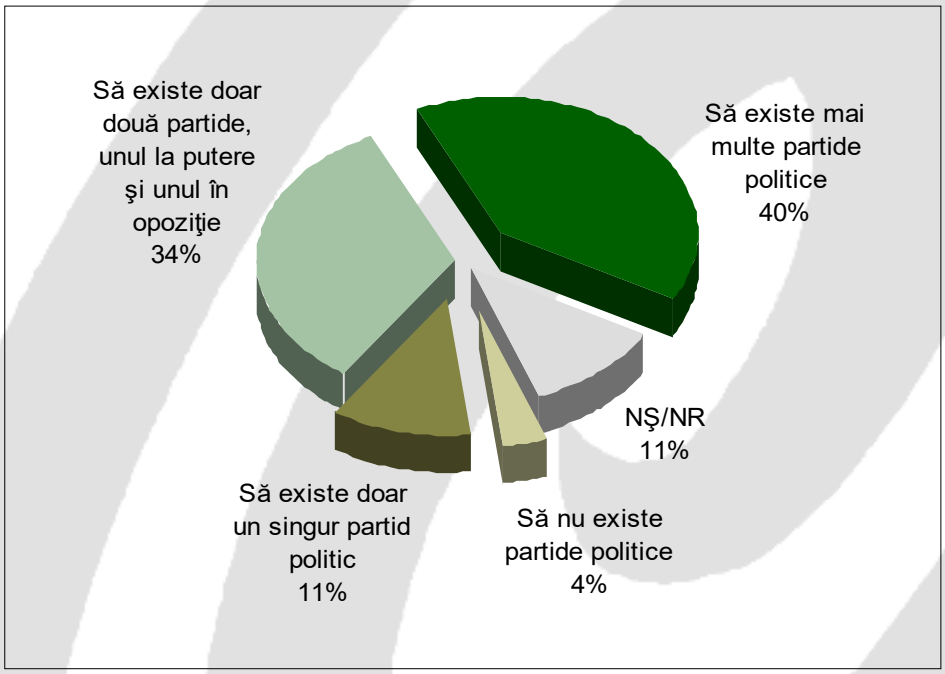

Vă voi citi câteva afirmaţii. Pentru fiecare vă rog să-mi spuneţi dacă credeţi că e adevărat, mai degrabă adevărat, mai degrabă fals sau fals?

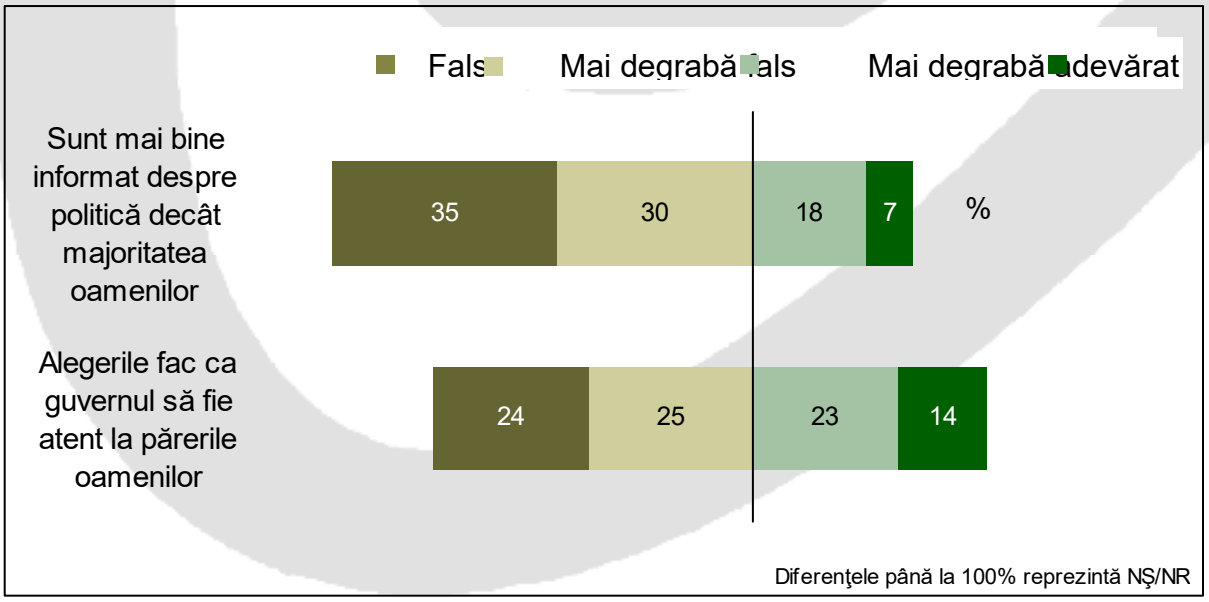

Percepţii asupra corupţiei în România

Marea majoritate a populaţiei României consideră în continuare corupţia ca fiind o problemă care afectează întreaga societate. Astfel, 79% dintre români sunt de părere că în ţara noastră „corupţia este generalizată, are loc la toate nivelurile", 10% cred că vorbim de corupţie „doar la nivelurile înalte" şi doar câte 1% spun „corupţia există doar la nivelul micilor funcţionari", respectiv „nu există corupţie", iar 9% nu au nici o opinie. Situaţia este similară cu cea întâlnită în urmă cu doi ani, în mai 2003 (ultima ediţie a BOP în care am folosit această întrebare):

În opinia dvs., în România ...?	Mai 2003	Mai 2005
corupţia este generalizată, are loc la toate nivelurile	80	78
corupţia există **doar** la niveluri înalte	9	10
corupţia există **doar** la nivelul micilor funcţionari	2	1
nu există corupţie	0.4	1
cifrele reprezintă procente *diferenţele până la 100% sunt non-răspunsuri*		

O schimbare fundamentală în percepţiile populaţiei apare când vorbim de dinamica fenomenului corupţie. Pentru prima dată în ultimii patru ani majoritatea românilor consideră că de când guvernul actual a venit la putere corupţia a stagnat şi chiar s-a diminuat, doar 9% dintre respondenţi fiind de părere că şi în cele câteva luni de la schimbarea guvernului corupţia a crescut. După cum se poate vedea în tabelul de mai jos, datele BOP arată că în anii precedenţi românii au perceput o creştere constantă a corupţiei:

De când actualul guvern este la putere corupţia ...?	Mai 2002	Mai 2003	Mai 2004	Mai 2005
A crescut	53	40	45	9
A rămas la fel	29	36	29	51
A scăzut	9	10	14	23
cifrele reprezintă procente *diferenţele până la 100% sunt non-răspunsuri*				

Se constată de asemenea o uşoară creştere în ceea ce priveşte percepţia asupra numărului măsurilor luate de guvern. Noul guvern este creditat de populaţie că a luat mai multe măsuri pentru combaterea corupţiei decât cel anterior, inclusiv comparând cu anul 2003, în care guvernul condus de Adrian Năstase şi-a asumat răspunderea pentru un vast pachet legislativ destinat acţiunilor de combatere a acestui fenomen. Totuşi, trebuie subliniat faptul că în continuare cei mai mulţi dintre români sunt de părere că măsurile luate sunt insuficiente:

După părerea dvs., pentru combaterea corupţiei, actualul guvern a luat ...?	Mai 2003	Octombrie 2003	Mai 2004	Mai 2005
Foarte multe măsuri	2	2	3	4
Multe măsuri	12	13	18	25
Puţine măsuri	39	31	35	35
Foarte puţine măsuri	22	22	19	12
Nu a luat nici o măsură	12	17	13	7
cifrele reprezintă procente *diferenţele până la 100% sunt non-răspunsuri*				

Dintre cei care spun că actualul guvern a luat cel puţin o măsură (1368 de persoane, reprezentând 76% din eşantion), 69% spun şi că aceste măsuri „sunt mai degrabă bune" (faţă de numai 22% care cred că măsurile „sunt mai degrabă proaste", restul neputând aprecia), iar 49% sunt de părere că, în urma măsurilor luate, în anul următor corupţia va scădea (36% spunând că va rămâne la fel şi doar 6% că va creşte).

Respondenţii au fost rugaţi să îşi evalueze mulţumirea sau nemulţumirea faţă de activitatea câtorva instituţii în lupta împotriva corupţiei. Analizând răspunsurile primite şi comparându-le cu datele anterioare din seria BOP, putem face câteva observaţii:

- românii sunt în continuare nemulţumiţi şi foarte nemulţumiţi de activitatea Poliţiei şi Justiţiei în ceea ce priveşte combaterea corupţiei; aceste două instituţii sunt percepute ca fiind foarte ineficiente
- noul Guvern primeşte un număr mai mare de aprecieri favorabile decât cel anterior, dar în continuare majoritatea populaţiei este nemulţumită şi foarte nemulţumită de activitatea sa
- mass-media primesc în continuare numeroase aprecieri pozitive, două treimi dintre respondenţi declarându-se mulţumiţi şi foarte mulţumiţi de activitatea presei pentru combaterea corupţiei (cifre similare cu cele din anul precedent)
- pentru prima dată am introdus în lista de instituţii Preşedintele; acesta se bucură pentru acţiunile sale împotriva corupţiei de aprecierea a mai mult de jumătate din populaţie.

Cât de mulţumit sunteţi de activitatea următoarelor instituţii în lupta împotriva corupţiei?				
Guvernul	*Mai 2003*	*Mai 2004*	*Octombrie 2004*	*Mai 2005*
Foarte nemulţumit	29	22	28	14
Destul de nemulţumit	38	38	39	38
Destul de mulţumit	22	29	22	33
Foarte mulţumit	2	3	1	4
Poliţia	*Mai 2003*	*Mai 2004*	*Octombrie 2004*	*Mai 2005*
Foarte nemulţumit	27	20	23	20
Destul de nemulţumit	37	38	37	42
Destul de mulţumit	23	30	27	25
Foarte mulţumit	1	3	1	2
Justiţia	*Mai 2003*	*Mai 2004*	*Octombrie 2004*	*Mai 2005*
Foarte nemulţumit	32	21	25	21
Destul de nemulţumit	37	38	38	40
Destul de mulţumit	17	26	22	24
Foarte mulţumit	1	2	1	2
Mass-media	*Mai 2003*	*Mai 2004*	*Octombrie 2004*	*Mai 2005*
Foarte nemulţumit		7	6	6
Destul de nemulţumit		16	15	17
Destul de mulţumit		50	54	50
Foarte mulţumit		13	11	17
Preşedintele	*Mai 2003*	*Mai 2004*	*Octombrie 2004*	*Mai 2005*
Foarte nemulţumit				11
Destul de nemulţumit				25
Destul de mulţumit				40
Foarte mulţumit				12

cifrele reprezintă procente
diferenţele până la 100% sunt non-răspunsuri
celule necompletate înseamnă că în valul respective de cercetare nu a fost pusă întrebarea în cauză

Un alt set de întrebări s-a referit la gradul de corupţie întâlnit în anumite categorii profesionale. Respondenţii au fost rugaţi să aprecieze câţi dintre reprezentanţii acelor categorii sunt corupţi. Ca şi în anii precedenţi, parlamentarii, poliţiştii, judecătorii, medicii şi miniştri, în această ordine, sunt percepuţi ca fiind cei mai corupţi, mai mult de jumătate din populaţiei afirmând că o mare parte sau aproape toţi sunt corupţi. La polul opus, mai mult de jumătate dintre români cred că doar o mică parte sau aproape nici unul dintre profesori şi mai ales dintre ziarişti sunt corupţi.

Principala sursă de informare a populaţiei cu privire la cazurile de corupţie rămâne mass-media, 81% dintre respondenţi afirmând că află despre astfel de cazuri din presă, şi doar 12% din experienţa prietenilor şi cunoscuţilor, respectiv 4% din propria experienţă.

În ceea ce priveşte experienţele personale ale respondenţilor, ceea ce numim „mica corupţie", 41% dintre cei care au apelat la medic, 15% dintre cei care au avut o problemă de rezolvat la tribunal, la avocat sau la notar şi 14% dintre cei care au interacţionat cu instituţiile judeţene spun că au dat în schimb şi altceva decât taxele legale. Cifrele sunt îngrijorătoare, ţinând cont atât de faptul că oamenii au tendinţa de a ascunde astfel de lucruri şi de gradul mare de acoperire al întrebării (se includ multe cazuri în care taxa legală acoperă în întregime servicii la vedere, cum ar fi cazul notariatelor). Spre exemplu în cazul medicilor sunt avute în vedere toate consultaţiile, inclusiv cele la medicul de familie sau în instituţii private, nu doar cele care se referă direct la serviciile din spitale.

În opinia dvs. în România ...

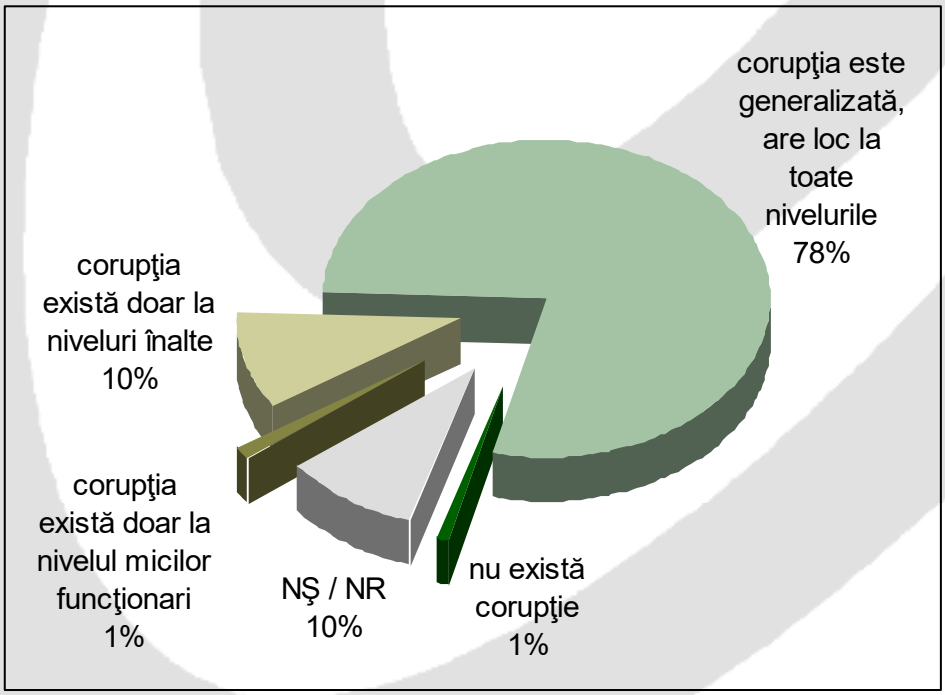

De când actualul guvern este la putere (dec. 2004) corupţia ...?

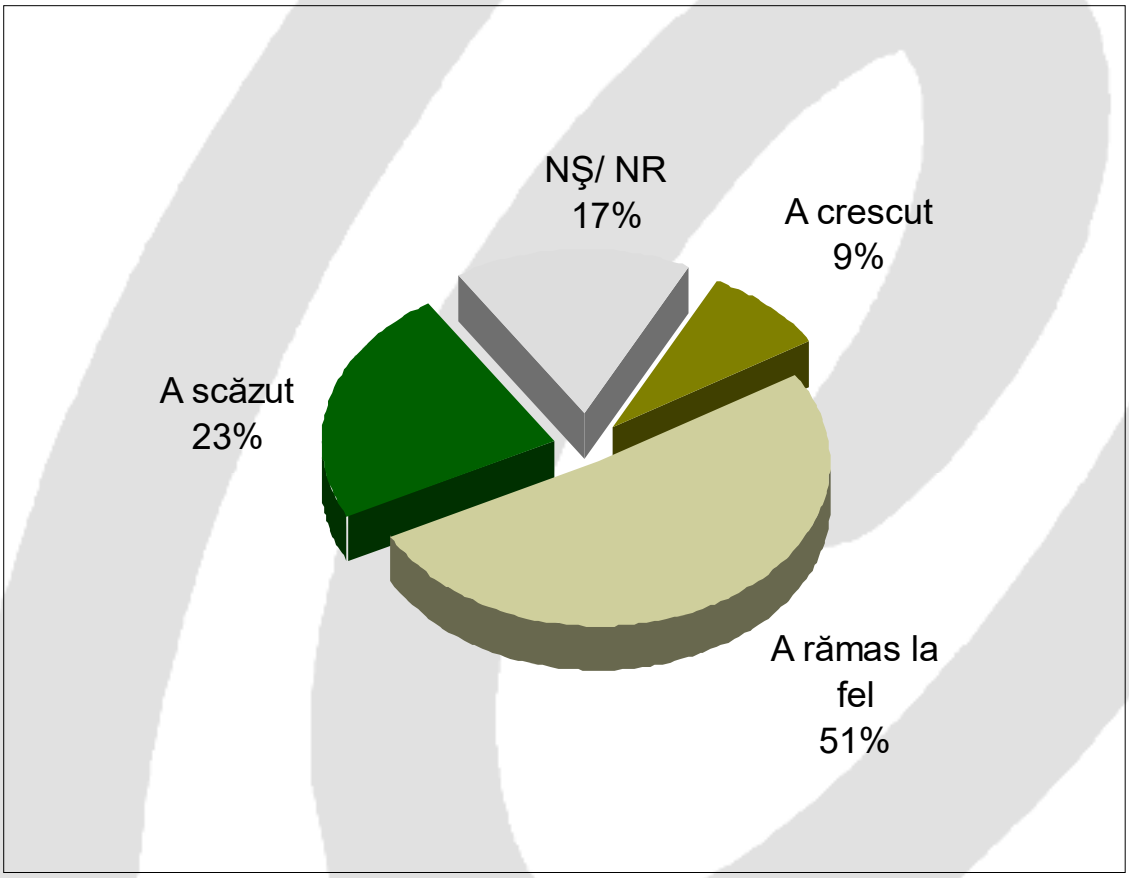

Cât de mulţumit sunteţi de activitatea următoarelor instituţii în lupta împotriva corupţiei?

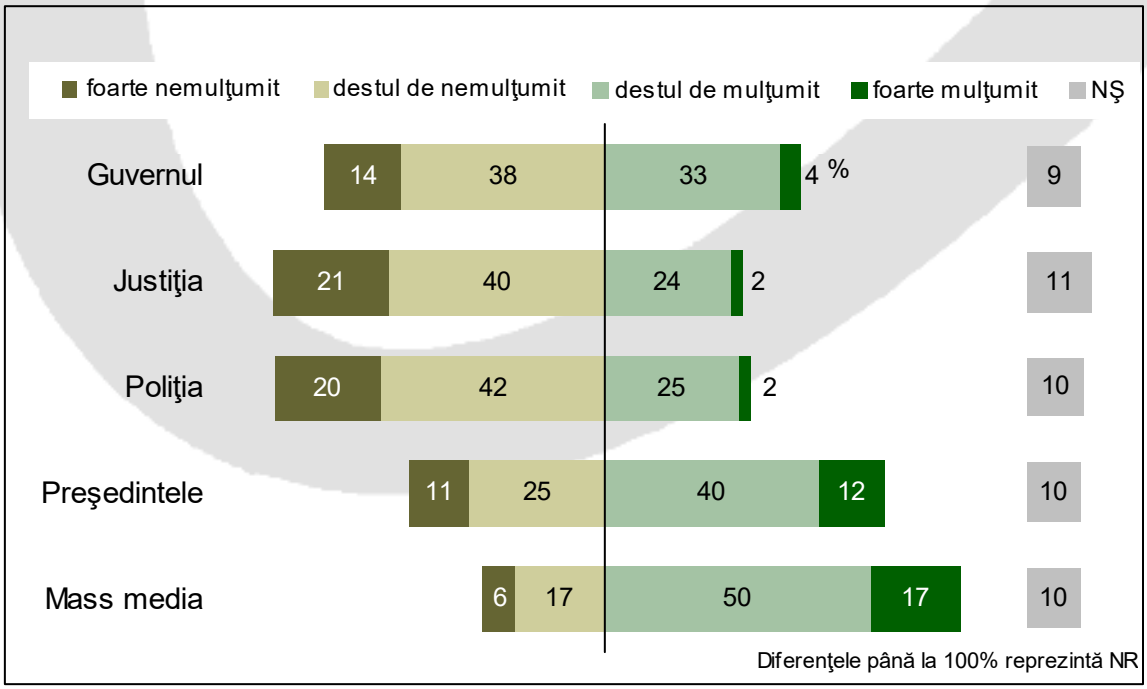

După părerea dvs., pentru combaterea corupţiei actualul guvern a luat ...

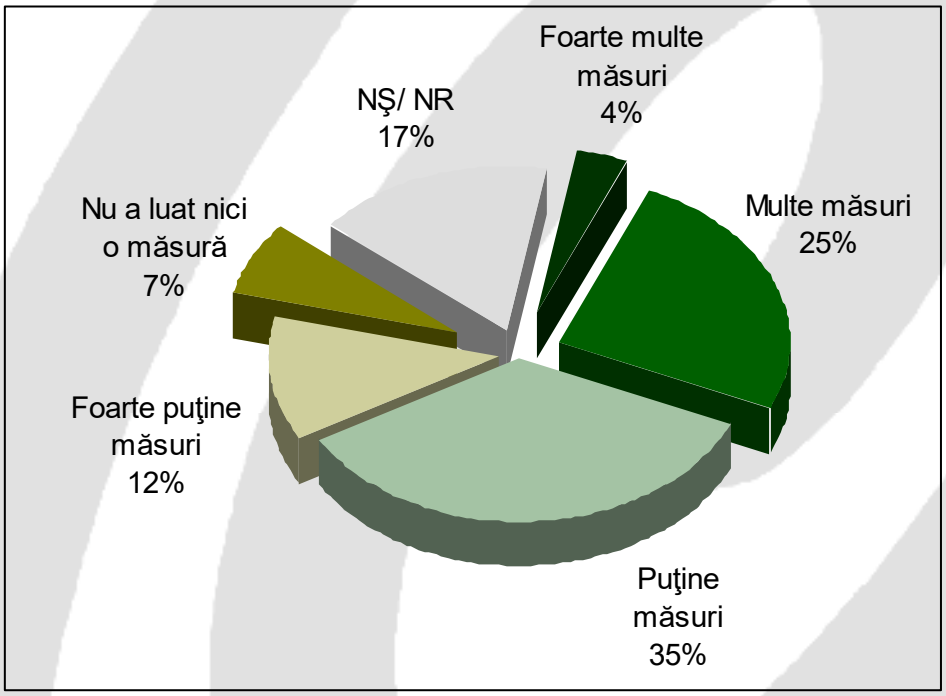

[Dacă guvernul a luat cel puţin o măsură]

După părerea dvs. aceste măsuri au fost mai degrabă bune sau mai degrabă proaste?

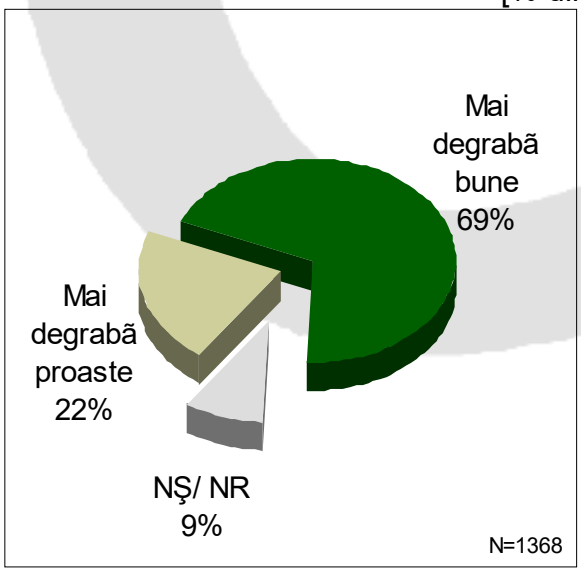

Ce credeţi, ca urmare a măsurilor luate de guvern, în anul care vine, corupţia...

[% din cei care afirmă că guvernul a luat cel puţin o măsură]

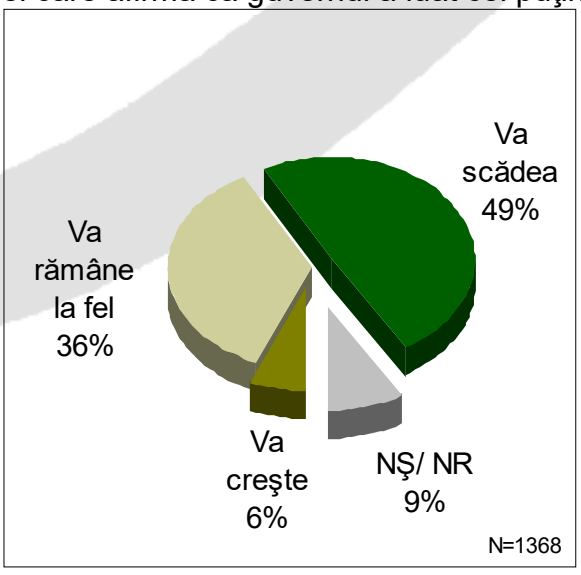

După părerea dvs. cât de răspândită este corupţia printre ...?

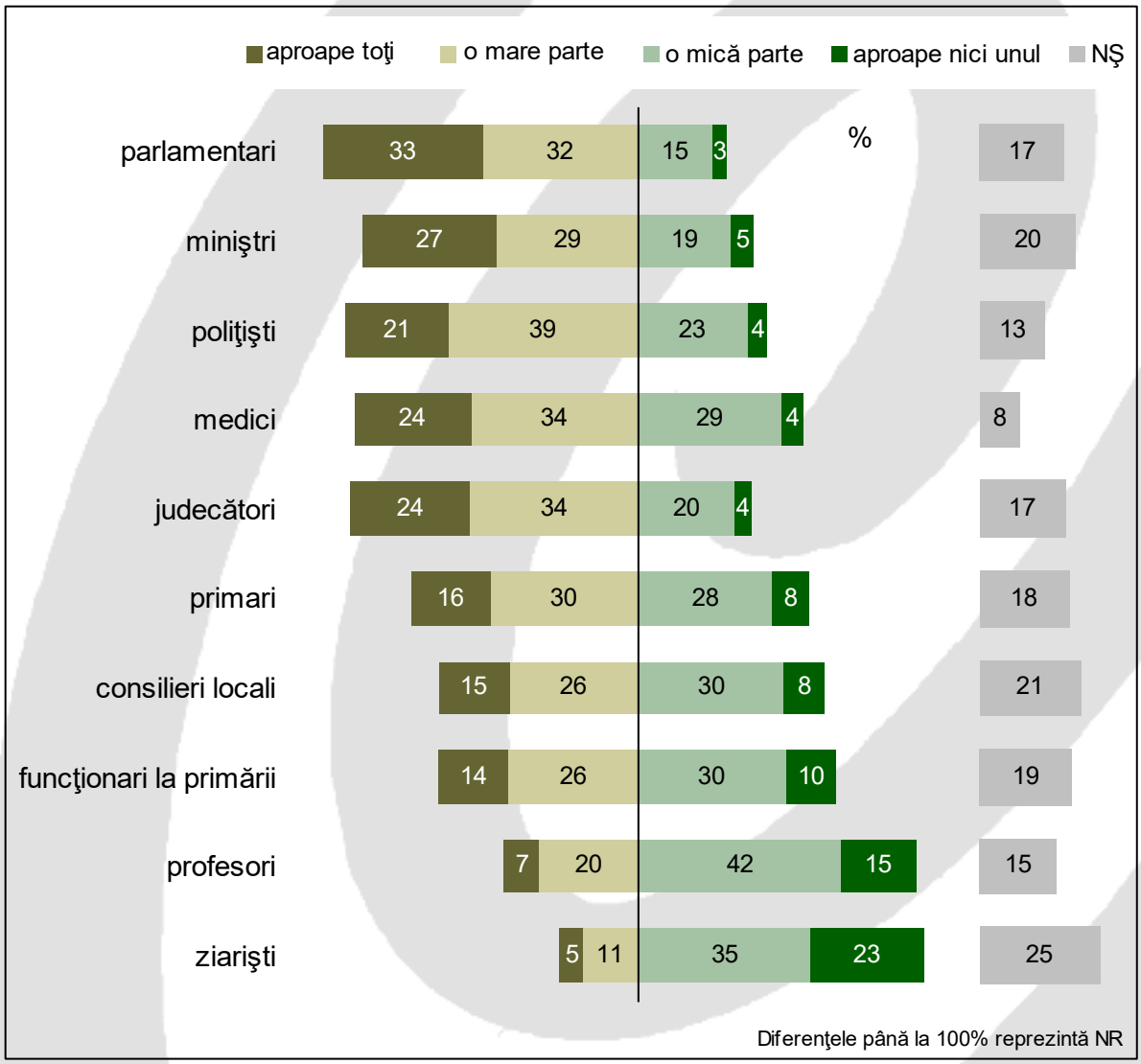

De obicei, de unde aflaţi despre cazurile de corupţie?

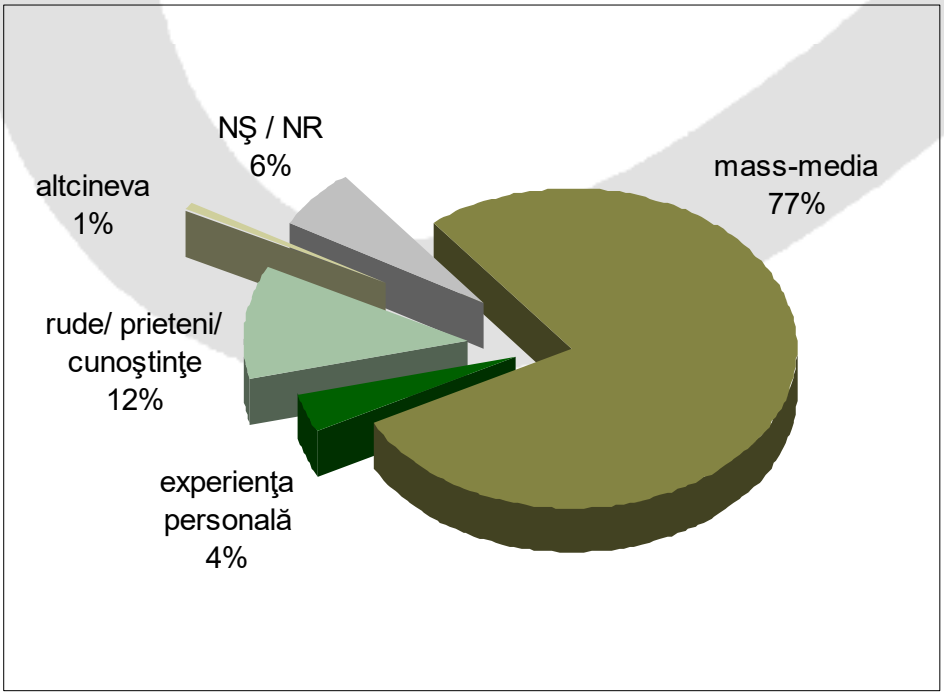

În ultimii cinci ani aţi apelat la...?

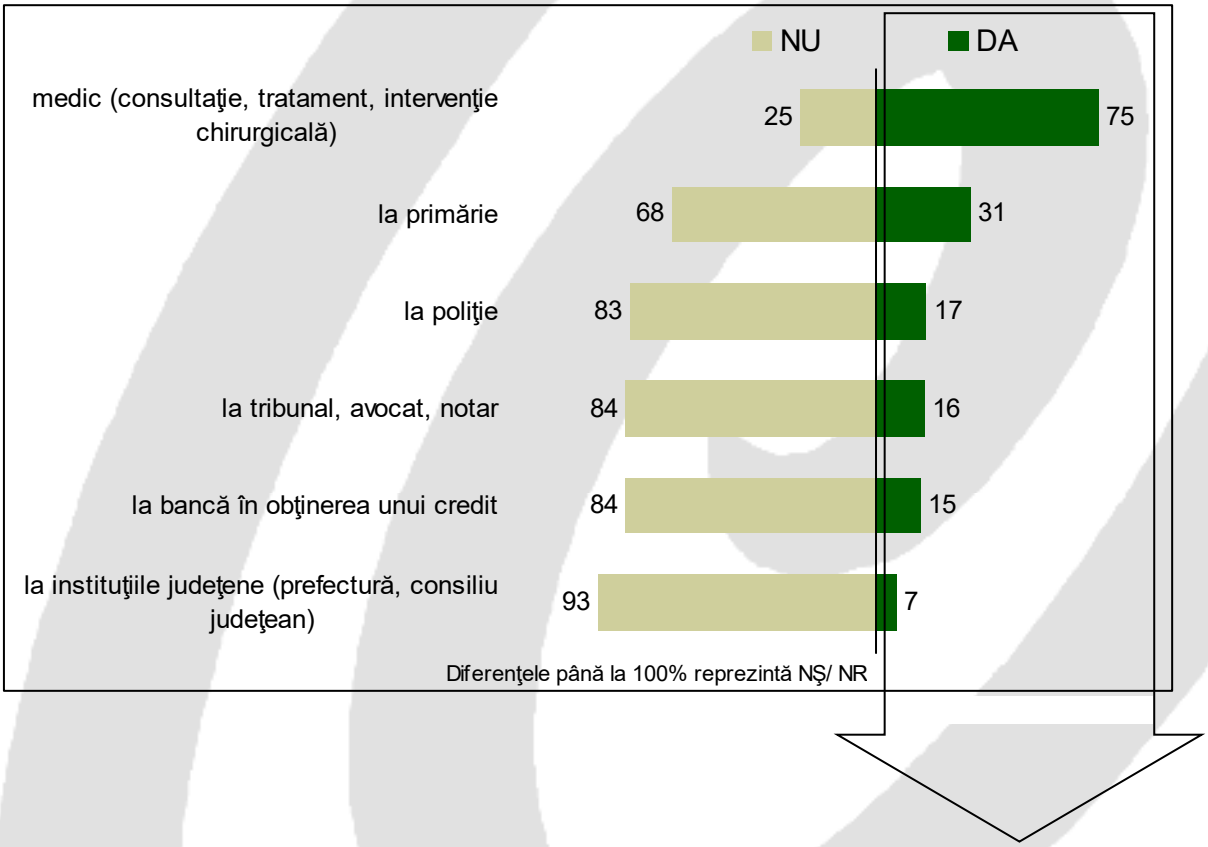

[Dacă a apelat la respectivele instituţii]

Aţi dat în schimb altceva decât taxele legale (bani, cadouri, servicii)?
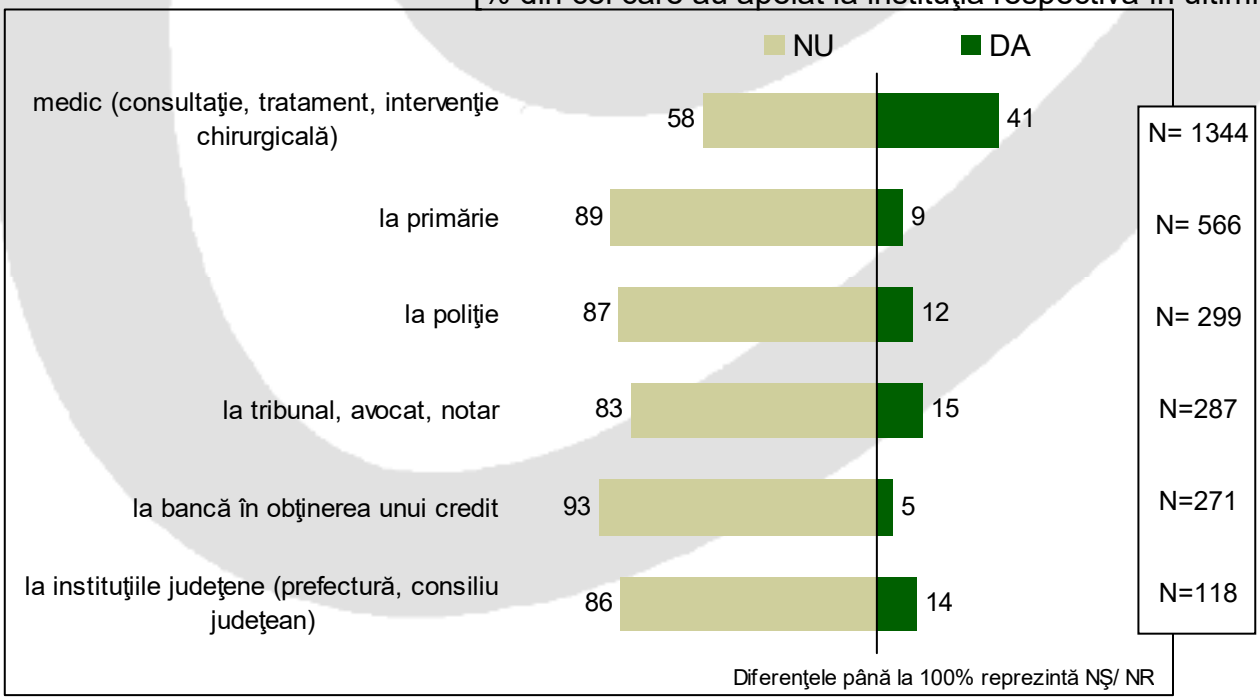
[% din cei care au apelat la instituţia respectivă în ultimii 5 ani]